

מדריך שיעורי שבת

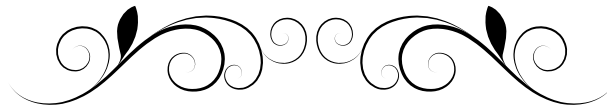
אחדות במשיח

אוקטובר • נובמבר • דצמבר 2018

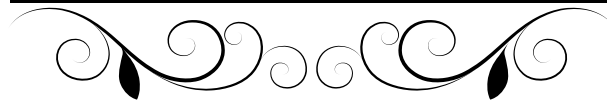

רבעון רביעי 2018

מדריך שיעורי שבת

אחדות במשיח

נכתב על ידי : דניס פורטין
מאנגלית : כריסטינה סנדולקה
הגהה : שלום דוד

אוקטובר • נובמבר • דצמבר 2018

הוצאת "חיים ושלום"
מערכת: לינקולן 4 ירושלים 94186
עיצוב : אנה שרבקוב

תוכן העניינים :

שיעור 1 :	29 ספטמבר - 5 אוקטובר.	בריאת העולם והחטא הקדמון.	6
שיעור 2 :	6 - 12 אוקטובר.	שורשי הפילוג.	13
שיעור 3 :	13 - 19 אוקטובר.	"יהיו נא כולם אחד".	20
שיעור 4 :	20 - 26 אוקטובר.	המפתח לאחדות.	28
שיעור 5 :	27 אוקטובר - 2 נובמבר.	האחדות בקהילה הקדומה.	35
שיעור 6 :	3 - 9 נובמבר.	דימויי אחדות.	42
שיעור 7 :	10 - 16 נובמבר.	יישוב הסכסוכים בקהילה.	50
שיעור 8 :	17 - 23 נובמבר.	אחדות באמונה.	57
שיעור 9 :	24 - 30 נובמבר.	הוכחה חותכת.	65
שיעור 10 :	1 - 7 דצמבר.	אחדות ויחסים שבירים.	72
שיעור 11 :	8 - 14 דצמבר.	אחדות בעבודת האל.	79
שיעור 12 :	15 - 21 דצמבר.	אירגון הקהילה והאחדות.	86
שיעור 13 :	22 - 28 דצמבר.	חתחדשות האחדות.	93

המדריך ללימודי תנ"ך ליום שבת חובר במשרד המדריך ללימודי תנ"ך למבוגרים בועדה הכללית של האדוונטיס שומרי השבת. הכנת המדריך נעשת תחת פיקוחה הכללי של ועדה בינלאומית להערכת כתבי יד של מדריכי שבת, שחבריה משרתים בתור עורכים. המדריך היוצא לאור משקף את המלצות הועדה, ולא בהכרח או בלבד את כוונת הסופר(ים).

גרסאות תנ"ך

ציטוטי הברית החדשה לקוחים מתוך : הברית החדשה המודרנית, גירסא 2.1 ;

הברית החדשה תרגום דליטש, גירסא 2.0

כל הזכויות שמורות © לחברה לכתבי הקודש בישראל, 1976, 1991. החומר ניתן ברשות.

אחדותנו במשיח

הקהילה הינה משפחתו של אלוהים עלי אדמות. חברי הקהילה משרתים, לומדים ועובדים יחד את אביהם שבשמיים. תכלית הקהילה – אשר בראשה עומד המשיח כמנהיג וגואל – היא להיות אור לכל אומות העולם ולהביא את בשורת הישועה לכל משפחות האדמה.

אחד מעיקרי האמונה של הקהילה האדוונטיסטית הוא: "הקהילה הינה איחוד של מאמינים המצהירים על ישוע המשיח כאדון ומושיע. בהמשך ישיר לקריאתו של עם ה' בימי קדם, נקראינו גם אנו לצאת מן העולם ולהיבדל ממנו. איחודנו בא לידי ביטוי בעבודת קודש, אחווה, לימוד מדבר אלוהים, ציון ליל הסדר, שירות למען הזולת והכרזת הבשורה בכל קצווי תבל" (Seventh-day Adventists Believe (Boise, Idaho: Pacific Press© Publishing Association, 2005), p. 163).

ועם זאת, מהי הקהילה? ומי שייך אליה? התשובה תלויה במידת מה בהגדרתנו למונח זה. ראשית כל, ניתן להגדיר את הקהילה כקבוצה מקומית של מאמינים בישוע המשיח, הנכנעים לאלוהים ונאספים לשם השתחויה ושירות. מקום מפגשם יכול להיות בבית פרטי (רומים ט"ז 10-11) או בבית כנסת. שנית, את המונח "קהילה" ניתן להבין גם כבניין שבו המאמינים מתכנסים. אך זוהי הגדרה פחות מתאימה למושג "קהילה", היות ומונח זה קשור יותר לבני אדם מאשר לבניינים.

בברית החדשה, משתמשים לעיתים במונח "קהילה" במשמעות של מספר קבוצות מאמינים, הנמצאות באזור גאוגרפי מסוים. כך, לדוגמה, בפנייתו לקהילה שבגלטיה, התכוון שאול השליח למספר רב של קהילות מקומיות מהערים והכפרים הסמוכים לאזור זה (גלטים א 2 ; גם 1 כיפא א 1).

בנוסף, את המושג "קהילה" מבינים גם כן כקבוצת מאמינים השייכים לזרם דתי מסוים או שמכנים את עצמם בשם מסוים בשל אמונותיהם ומורשתם. ואולם, הגדרות אלו אינן אלא חלקיות בלבד. הקהילה מורכבת מחסידי ה' הפרושים בעולם כולו. למשיח יש תלמידים נאמנים בזרמים משיחיים שונים (אשר חלקם יצטרפו במשבר הסופי לשארית הפליטה של אלוהים – התגלות י"ח 1-4). עם זאת, ברבעון הנוכחי נתמקד בקהילה אחת בלבד, הקהילה שלנו – קהילת האדוונטיסטים שומרי השבת – ובמשמעות המשיח עבורנו.

עיקר האמונה, המכונה "אחדות בגוף המשיח", קובע: "הקהילה הינה גוף אחד עם איברים רבים, הנקראים מכל האומות, והשבטים, והעמים והלשונות. במשיח אנו בריאה חדשה; הבדלי גזע, תרבות, השכלה, לאום, מעמד ומגדר אינם צריכים להפריד

ביננו. כולנו שווים במשיח, אשר חיבר אותנו ברוח קודשו אליו ואלה אל אלה; עלינו לשרת ולקבל שירות ללא משוא פנים וללא הסתייגות. על סמך התגלותו של ישוע המשיח בכתובים, כולנו חולקים את אותה האמונה ואת אותה התקווה, וכולנו מבשרים את אותה הבשורה. אחדות זו מבוססת על אחדות האל הכביר אשר אימץ אותנו כילדיו." (Seventh-day Adventist Believe, p. 201).

תכליתה של סדרת שיעורי השבת הנוכחית היא להעניק לנו כאדוונטיסטים שומרי שבת לימוד מכתבי הקודש בנושא האחדות במשיח, מאחר ואחדות זו נמצאת תחת התקפות בלתי פוסקות – ותישאר כך עד קץ הזמן. למרות זאת, אנו גם מוצאים בכתובים אין ספור תובנות והנחיות על האופן שבו ניתן להביא לידי ביטוי ולהפיק את המיטב מהמתנה האלוהית של האחדות במשיח. תובנות אלו תעמודנה במוקד לימודנו ברבעון הנוכחי.

דניס פורטין הינו פרופסור לתיאולוגיה במכון לתיאולוגיה אדוונטיסטית, אנדרוז יוניברסיטי, בריאן ספרינגס, מישיגן. מאז הצטרפותו לסגל המכון לתיאולוגיה ב-1994, פורטין שימש כמנהל אקדמי לתכנית לתואר שני בדת, כמשנה לדיקאן (2000 - 2004), ראש החוג לתיאולוגיה ופילוסופיה משיחית (2006), וגם כן כדיאקן של אותו מכון לתיאולוגיה (2006 - 2013).

שיעור מספר 1*
29 ספטמבר – 5 אוקטובר

בריאת העולם והחטא הקדמון

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: **בראשית א' 26-27**; **1 יוחנן ד' 7,8,16**; **בראשית ג' 16-19**; **י"א 9-1**; **גלטים ג' 29**; **דברים ז' 6-11**.

פסוק לשינון: **וַיֵּצֵא אֱתֹו הַחוּצָה, וַיֹּאמֶר הֶבֶט-נָא הַשְּׁמַיְמָה וַסְפֹּר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם; וַיֹּאמֶר לוֹ, כֹּה יִהְיֶה זְרָעֲךָ. (בראשית ט"ו 5)**

סיפורו של עם ה' מתחיל בבריאת בני האדם ובנפילתם הטרגית בחטא. כל ניסיון להבין את טיבה של האחדות בקהילה חייב להתחיל מתוכניתו המקורית של אלוהים בבריאת העולם ומהצורך בתיקון של עולמנו לאחר הנפילה. פרקיו הראשונים של המקרא מגלים לנו שכוונת האל בעבור האנושות הייתה שהיא תישאר משפחה אחת. לדאבונו, אחדות זו נגדעה לאחר טרגדית החטא. לאמיתו של דבר, החטא לבדו הוא שורש כל המריבות והפילוגים – זוהי השלכה ישירה לחוסר הציות לאלוהים. לדוגמה, רמז ראשון לפילוג ביחסים בין אדם וחוה מקבלים אנו מיד לאחר אכילתם מהעץ האסור (בראשית ג' 11). ובכן, אחד ההישיגים של תוכנית הישועה יהיה ללא ספק שחזור האחדות המקורית. אברהם, אבי האומה, היה שחקן מרכזי בתוכנית הישועה של אלוהים. הוא מתואר במקרא כדוגמה ל"צדקה באמונה" (ראו רומים ד' 5-1) – סוג האמונה המחברת את חסידי ה', הן ביניהם והן בינם לבין אדונם. אלוהים פועל באמצעות בני אדם על מנת לשחזר את האחדות המקורית ולגלות את עצמו לאנושות האובדת.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-6 באוקטובר.

האהבה כבסיס לאחדות

אחד האלמנטים הבולטים בסיפור הבריאה הוא ההרמוניה הכוללת ששררה בתום שבוע מיוחד זה. מילותיו האחרונות של אלוהים, "טוב מאד" (בראשית א' 31), תיארו לא רק את יופיו האסתטי של העולם, אלא גם היעדר כל שמץ של רוע בתום מעשה הבריאה המושלם. תכניתו המקורית של אלוהים כללה דו-קיום הרמוני ויחסי גומלין בין כל צורות החיים עלי אדמות. היה זה עולם מרהיב ביופיו, הנברא למען משפחת האדם, ללא דופי או כל מגרעת, וראוי לבוראו. ובכן, תכניתו המקורית של אלוהים עבור עולמנו כללה הרמוניה, אחדות ואהבה.

קראו בראשית א' 26-27. מה מלמדים אותנו פסוקים אלו על ייחודו של האדם לעומת כל שאר הבריאה, על פי התיאור בבראשית א' ו-ב'?

בבראשית כתוב שאלוהים עשה את האדם בצלמו – דבר אשר אינו מצוין לגבי אף יצור אחר בסיפור הבריאה. "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ [...] וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם" (בראשית א' 26-27). על אף הדיונים האינסופיים של התיאולוגים במרוצת הזמן על טיבו של האדם העולה מפסוקים אלו, או אפילו על טיבו של הבורא עצמו, קטעים רבים מן הכתובים מציגים את טיבו של אלוהים כאהבה.

קראו 1 יוחנן ד' 7,8,16. כיצד מסייעים לנו פסוקים אלו להבין את טבענו המקורי ואת האחדות ששררה מיד לאחר מעשה הבריאה?

אלוהים הוא אהבה. העובדה שבני האדם מסוגלים לאהוב (בצורות ובמימדים שאף יצור אחר אינו מסוגל) מצביעה בוודאות על כך שלהיברא "בצלמו" של אלוהים כולל את היכולת לאהוב, הבאה לידי ביטוי במערכות יחסים.

תוצאות החטא הקדמון

תוצאות הנפילה בחטא היו עצומות. חוסר ציותם של אדם וחווה גרם לשסע ביחסי הגומלין ההרמוניים בין כל צורות החיים; ולא זו בלבד – חטאם אף גרם לסכסוכים, מריבות ופילוגים העומדים על תילם עד ימינו אנו. תחילת הדיסהרמוניה הייתה ברע שאדם וחווה ניסו להטיל את אשמת הנפילה על אחרים (בראשית ג' 12-13). מאז, המצב רק הלך והדרדר.

קראו בראשית ג' 16-19 ו-ד' 1-15. מה מתוך פסוקים אלו מגלה את תוצאות החטא ואת השפעתו על הרמוניית הבריאה?

לאי-ציותו של אדם היו השלכות רבות ומגוונות, אשר פגעו במרוצת הזמן בבריאתו של אלוהים. הטבע עצמו סבל מתוצאות החטא. היחסים בין בני האדם נפגעו גם כן. קין והבל, שני אחים אשר אמורים היו לאהוב ולטפל זה בזה, יחסיהם הפכו למנוכרים בשל החלטתו של קין להיכנע ליצר הרע ולהתעלם במופנן ממצוותו המפורשת של ה'. התנכרות זו הובילה לאלימות ואף לרצח; עם זאת, תגובתו של קין כוונה יותר כנגד אלוהים מאשר כנגד הבל. הוא נמלא חמה כה עזה נגד אלוהים (בראשית ד' 5) עד שקם והרג את אחיו.

האי-ציות המשיך לזרוע הרס ביחסים בין בני האדם גם לאחר מכן. "וַיִּנָּא יְהוָה, כִּי רָבָה רָעַת הָאָדָם בְּאָרֶץ, וְכָל-יֶצֶר מַחְשָׁבַת לֵבּוֹ, רָק רָע כָּל-הַיּוֹם" (בראשית ו' 5). רוע זה הוביל בסופו של דבר למבול ולחורבן בריאתו של אלוהים.

ואולם, אפילו אז לא וויתר אלוהים על האנושות, אלא שמר על "שארית" – נוח ובני משפחתו – שאיתה יתחיל מחדש. לאחר המבול, הקדוש ברוך הוא העניק לנוח ולמשפחתו הבטחה אדירה והוא קבע בין העננים את הקשת המרהיבה ביופיה כזכר לחסדיו ורחמיו (בראשית ט' 12-21; ישעיהו נ"ד 7-10). אלוהים כרת עם נוח ברית והשיב על כנה את תוכניתו המקורית למשפחת אדם מאוחדת ונאמנה לו.

כיצד גורם החטא לחוסר הרמוניה? אלו החלטות עליכם לקבל כדי להחזיר את ההרמוניה ביחסים שלכם?

פילוג נוסף

קראו בראשית י"א 9-1. איזה אירוע המצוין כאן הוביל לפילוג נוסף ביחסים בין בני האדם?

על פי המקרא, האירועים שלאחר המבול היו בניית מגדל בבל, בלבול השפות ופיזורם של בני האדם, אשר עד לאותה עת דיברו בלשון אחת. מוקסמים אולי מיופיה ומפוריותה של הבקעה המשתרעת בין הנהרות חידקל ופרת, החליטו כמה מצאצאיו של נח לבנות לעצמם עיר – ובתוכה מגדל שיתנשא לגובה כביר – בארץ שנער, בדרום עיראק של ימינו (בראשית י"א 2).

הארכאולוגיה מגלה לנו שמסופוטמיה הייתה אזור עם צפיפות אוכלוסין רבה משחר ההסטוריה. בין העמים אשר איכלסו אזור זה היו גם השומרים, שלהם מייחסים המצאת הכתיבה על לוחות חמר. הם בנו מבנים יציבים והצטיינו ביצירת תכשיטים, כלי עבודה וכלי בית. בחפירות התגלו גם מספר רב של מקדשים בצורת מגדלים, המוקדשים לאלים שונים.

צאצאי נח אשר התיישבו בארץ שנער שכחו אט-אט את אלוהים, הטילו ספק בברית שכרת הבורא עם כל חי, וסירבו להאמין להבטחתו שלא להביא שוב מבול על פני האדמה. המגדל המפואר יועד לשמש אנדרטה לכוחם ולחוכמתם. שאיפתם להנצח את תהילתם לדורי דורות – וְנִצְּשָׁה-לָנוּ שֵׁם (בראשית י"א 4) – הייתה אחד התמריצים העיקריים לבניית המגדל שראשו הגיע השמימה.

"על פי התכנית האלוהית, האחדות בין בני האדם אמורה הייתה להישמר על ידי עבודת האל המשותפת. ברם, כאשר עבודת האלילים שברה קשר רוחני זה בין בני האדם, הם איבדו לא רק את אחדותם הדתית, אלא גם את רוח האחוה. פרויקט בניית המגדל, המיועד לשמר באמצעים חיצוניים את האחדות הפנימית האבודה, נועד לכישלון מלכתחילה" (The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 284, 285).

נפילתם של אדם וחווה הרסה הן את אחדות משפחת האדם והן את תכניתו המקורי של אלוהים עבורה. היא גרמה למבוכה בעבודת האל, להפצת הרוע וחוסר המוסריות עלי אדמות ולבסוף לפילוג האנושות לתרבויות, שפות וגזעים שונים, שלא פעם התעמתו אלה עם אלה.

מהם הצעדים המעשיים שבהם עלינו לנקוט על מנת לרפא את פילוגי התרבות, הלשון והגזע, אשר פוגעים בנו אפילו כקהילה?

אברהם, אבי האומה

שלוש הדתות מונותאיסטיות בעולם – היהדות, הנצרות והאסלאם – רואות את אברהם כאביהן. עבור הנוצרים, קשר זה הוא כמובן רוחני. כאשר נקרא לעזוב את מולדתו במסופוטמיה, הבטיח הקדוש ברוך הוא לאברהם: "וּנְבָרְכְּךָ בְּךָ כָּל מְשֻׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה" (בראשית י"ב 3; ראו גם י"ח 18 ו-כ"ב 18). וברכה זו אכן באה – בדמות ישוע המשיח.

קראו עברים י"א 8-19, רומים ד' 1-3 וגלטים ג' 29. אלו היבטים באמונתו של אברהם מובלטים בקטעים אלו וכיצד הם קשורים למושג האחדות המשיחית? אילו מרכיבים חיוניים לאחדות זו מוצאים אנו בפסוקים אלו?

כאב כל המאמינים, אברהם מעניק לנו כמה מרכיבים חיוניים לאחדות המשיחית. ראשית כל, הוא גילה ציטנות מוחלטת לאלוהים. "מִתּוֹךְ אֱמוּנָה צִיַּת אַבְרָהָם בְּהַקְרָאוֹ לְצֵאת אֶל מְקוֹם שְׁהִיָּה עֲתִיד לְקַבֵּל לְנַחֲלָה, וְהוּא יֵצֵא מִבְּלִי לְדַעַת לְאֶן יִלְדִּי" (עברים י"א 8). שנית, הוא תלה את תקוותו בהבטחותיו של אלוהים. "מִתּוֹךְ אֱמוּנָה הִתְגַּוֵּר בְּאֶרֶץ הַהִבְטָחָה כְּגַר בְּאֶרֶץ זָרָה, בְּשִׁבְתּוֹ בְּאֶהְלִים עִם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב אֲשֶׁר יָרְשׁוּ עִמּוֹ אֶת אוֹתָהּ הַהִבְטָחָה; כִּי חָכָה לַעֲיֹר שֵׁשׁ לָהּ יְסוּדוֹת, שְׁאֲדִרִיכָלָהּ וּמְקִימָהּ הוּא הָאֱלֹהִים" (עברים י"א 9-10).

שלישית, אברהם האמין לאלוהים שיום יבוא וייתן לו בן, ושזרעו יהיה רב ככוכבי השמיים. בתגובה להחלטתו, הצדיק אותו אלוהים על בסיס אמונתו (רומים ד' 1-3). רביעית, אברהם השליך את יהבו על תכנית הישועה של אלוהים. מבחן אמונתו האדיר ביותר היה כאשר ביקש ממנו הקדוש ברוך הוא שיקריב את בנו יחידו אשר אהבו, את יצחק, על הר המוריה (בראשית כ"ב 1-19; עברים י"א 17-19). הכתובים מתארים את אברהם כ"אוהב לאלוהים" (דברי הימים ב' כ"ז; ישעיהו מ"א 8). חיי אמונתו, ציטתו המוחלטת לאלוהים ובטחונו בהבטחותיו מעמידים אותו כדוגמה מופת לאופן שבו עלינו לנהל את חיי אמונתנו.

שקלו את מילותיכם ואת מעשיכם במהלך הימים הקרובים. כיצד ניתן לוודא שכל מילותיכם ומעשיכם משקפים נאמנה את אמונתכם?

עמו הנבחר של אלוהים

בקריאתו לאברהם כמשרתו, בחר הקדוש ברוך הוא לעצמו עם שייצג אותו בעולם. בחירה זו הייתה מחוות אהבה וחסד מצדו של אלוהים. קריאתו של עם ישראל הייתה חיונית לתכנית האלוהית לשיקום האנושות כולה לאחר החורבן והפילוג שנגרמו בעטיו של החטא. ובדיוק על מאמצים אלו מצדו של אלוהים, אשר החלו בברית שהוא כרת עם ישראל, מספרים כתבי הקודש בהרחבה.

על פי דברים ז' 6-11, מדוע קרא אלוהים לישראל להיות לעמו? מדוע הוא בחר דווקא בצאצאיו של אברהם?

במרכז בחירתו של עם ישראל עמדה אהבתו האינסופית של אלוהים לאנושות כולה. הקדוש ברוך הוא כרת ברית עם אברהם וצאצאיו על מנת שכל אומות העולם יכירו אותו ואת ישועתו (תהלים ס"ז 2,3). לצאצאיו של אברהם לא עמדה כל זכות מיוחדת ולא הייתה להם כל סיבה להתהלל לפני אלוהים. "לא מִרְבָּכָם מִכָּל-הָעַמִּים, חֶשֶׁק יִהְיֶה בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם, כִּי-אַתֶּם הַמְעֻט, מִכָּל-הָעַמִּים" (דברים ז' 7).

זהו היפוך של סולם הערכים האנושיים. בעוד שבני האדם מחפשים כוח, חכמה וביטחון עצמי בבחירת מנהיגם, אלוהים אינו בוחר את משרתיו לפי חוסנם ומאודם, אלא על סמך המודעות שלהם לחולשתם, כסילותם ואפסיותם, למען לא יתהלל איש לפני אלוהים (1 קורינתים א' 26-31).

ועם זאת, איזו זכות גדולה נפלה בחלקם: "אלוהים חפץ להעניק לעמו תהילה וכבוד רב. כל יתרון רוחני ניתן להם ביד רחבה. לא נבצר מהם דבר המועיל לבניית אופי שייצג את האל העליון. בשל ציותם המוחלט למצוותיו, ירעיף עליהם אלוהים ברכות רבות ויעשה מהם עם מופלא ומשגשג יותר מכל אומות העולם. הוא יברך אותם במיומנויות ובכשרונות רבים וימשיך ללמדם, להאצילם ולאדירם על ידי שמירת מצוותיו. אם ישמעו בקולו, הוא ישמור עליהם מכל נגע או מחלה אשר דבקו בו שאר העמים ויברכם בחוסן גופני ושכלי כאחד. האל הכביר יתגלה במלוא תפארתו על ידי שגשוגם והצלחתם. הם יהיו לו לממלכת כוהנים והוא יעמיד לרשותם את כל האמצעים הדרושים כדי להפוך אותם לאומה הגדולה ביותר עלי אדמות" (Ellen G. White, Christ's Object Lessons, p. 288).

אילו מקבילות ישנן בין קריאתו של עם ישראל הקדום ומה שעשה אלוהים למענם לבין הקריאה שלנו כאדוונטיסטים שומרי שבת ומה שהוא עשה למענינו? הציגו את תשובותיכם בשבת לכיתה.

נקודות למחשבה

אלן וויט, "מעשה הבריה", עמ' 32-26 ו"ה' קורא לאברהם", עמ' 93-98, באבות האומה ונביאי ישראל.

תכליתו המקורית של אלוהים בברית העולם נשקפת גם במוסד המשפחה (בראשית ב' 21-24) ובמוסד השבת שנוסדו בעדן. השבת נועדה לאנושות כולה, כפי שישוע מציין מפורשות במרקוס ב' 27,28. למעשה, טיבה האוניברסלי של השבת ברור מסיפור הבריה עצמו – שהרי אלוהים קידש את השבת לא רק זמן רב לפני יסודו של עם ישראל, אלא גם לפני החטא הקדמון. איזה כוח מאחד היה יכול להיות לשבת אילו כל בני האדם היו שומרים אותה! היה זה יום המנוחה אשר הבורא ייעד אותו להזכיר לצאצאי אדם וחוה את הקשר המיוחד שלהם אליו ובינם לבין עצמם. "השבת והמשפחה נוסדו בגן עדן, ולשתייהן תכלית משותפת. ביום השבת, יותר מבכל יום אחר, ניתן לקבל טעימה מהחיים בגן עדן. הייתה זו תכניתו המקורית של אלוהים, שכל בני המשפחה יבלו יחד זמן איכותי ויתחברו אלה אל אלה באמצעות עבודה, לימוד, השתחויה וביילוי משותפים – האב ככהן המשפחה ושני ההורים כאחד, כמורים וידידים אל ילדיהם" (Ellen G. White, Child Guidance, p. 535).

שאלות לדיון:

1. כיצד מגלה לנו סיפור בריאת האישה מאחת הצלעות של אדם את הקשר ההדוק והאינטימי שאמור להיות בין בעל ואישה? כיצד זה מסביר לנו מדוע משתמש אלוהים לאורך הכתובים בדימוי של בעל ואישה על מנת להדגים את סוג הקרבה שהוא מחפש עם עמו?
2. על אף שסיפור מגדל בבל מראה לנו שהגיוון האתני והלשוני לא היו חלק מתכניתו המקורית של אלוהים עבור האנושות, כיצד עלינו להתגבר על הפילוגים הנובעים מחלוקות טבעיות אלו? כיצד יכולה הקהילה לחוות אחדות והרמוניה, למרות היותה מורכבת מאנשים מאומות ולשונות שונות?
3. מהן כמה מקבילות בין קריאתו של עם ישראל בימי קדם לבין קריאתנו היום כאדוונטיסטים שומרי שבת? אלו לקחים ניתן להפיק מתולדות העם הנבחר אשר יסייעו לנו להישאר נאמנים לקריאתנו האלוהית בישוע המשיח?

סיכום השיעור: תכניתו המקורית של אלוהים הייתה שהאנושות תחיה בהרמוניה ובאחדות כמשפחה אחת. האי-ציות של אבותנו הראשונים גרם לסטייה מתכנית זו. ואולם, אלוהים קרא לאברהם לייסד עם שבאמצעותו תועבר מדור לדור הבטחת הגאולה בישוע המשיח.

שיעור מספר 2*

6 - 12 אוקטובר

שורשי הפילוג

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: **דברים כ"ח 1-14**; **ירמיהו ג' 14-18**; **שופטים י"ז 6**; **מלכים א' י"ב 1-16**; **1 קורינתים א' 10-17**; **מעשי השליחים כ' 25-31**.

פסוק לשינון: **"תַּחֲלֵת חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת קְדָשִׁים בִּינָה"** (משלי ט' 10).

נביאי התנ"ך קראו לעם ישראל פעם אחר פעם להיכנע לאלוהים ולציית למצוותיו. הנביאים ידעו שאדישות וחוסר ציות לקולו של אלוהים יובילו בסופו של דבר לכפירה ופילוג. הציות למצוות ה' נועד לשמור את עם ישראל מתוצאות החטא ולקדש אותו מכל העמים. כניעה לרצונו של האל הייתה יוצרת הרמוניה בין העמים ומחשלת את עם ישראל לעמוד בנחישות כנגד השפעות העבודה הזרה המקיפה אותו מכל עבר. תכליתו של אלוהים עבור עם ישראל הייתה שהם יהיו קדושים מכל העמים ואור לכל הגויים.

לאחר שחרורם מארץ מצרים, פנה משה אל עם ישראל ואמר: **"רְאֵה לְפָדְתִּי אֶתְכֶם חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים, כֹּאֲשֶׁר צִנֵּי יְהוָה אֱלֹהֵי: לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ. וְשִׁמְרֶתֶם וַעֲשִׂיתֶם, כִּי הוּא חֻכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לַעֲנִי הָעַמִּים, אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל-הַחֲקִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ: רַק-עִם-חֲכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה"** (דברים ד' 5,6).

ובכן, אין כל צל של ספק: לו היה נשאר נאמן לאלוהים, היה עם ישראל מקבל ברכות רבות ובאמצעותו גם עמים אחרים היו מתברכים. מאידך, חוסר הנאמנות היה מוביל לשלל בעיות, אשר הפילוג היא אחת מני רבות.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-13 באוקטובר.

שׁוֹבָה מִשָּׁבָה יִשְׂרָאֵל

בתולדות עם ישראל ישנם סיפורים רבים על דפוס התנהגות בעייתי: אי-ציות לאלוהים והפקרות, לאחר מכן חזרה בתשובה ושוב אי-ציות וסכסוכים. דפוס זה חוזר ונשנה בכתובים ללא הרף. בכל פעם שהעם נכנע ביודעין לרצונו של האל, הוא בירך אותם בחיי שפע ושלווה. מאידך, בכל פעם שלא צייתו לו ועשו כטוב בעיניהם, חייהם הפכו לאומללים, מלאי מלחמות וסכסוכים. אף לפני כניסתם לארץ המובטחת, צפה אלוהים מראש דפוס זה וכבר הציע פתרון מבעוד מועד למניעת תוצאות אלו.

קראו דברים כ"ח 14-1. אילו ברכות תכנן אלוהים להרעיף על עמו אלו היו בוטחים בו ונכנעים לרצונו?

קראו ירמיהו ג' 18-14. מה לומדים אנו מקריאתו של אלוהים לעמו לחזור בתשובה? מה למד אותנו קטע זה על אהבתו של האל ועל סבלנותו כלפי העם?

מה שמדהים בספר ירמיהו הוא שלמרות המרי, הפילוג ועבודת האלילים שבקרב עמו, אלוהים לא מפסיק לרגע להתייחס אליהם באהבה, חמלה ונדיבות אינסופיות. הוא מזמין אותם שוב ושוב לחזור מדרכיהם הרעות ולדבוק בטוב. שוב ושוב הבטיח להם הקדוש ברוך הוא תיקון ותקווה לעתיד. "שׁוֹבָה מִשָּׁבָה יִשְׂרָאֵל נָא-יְהוָה, לֹא-אֶפִּיל פָּנַי, בָּכָם: כִּי-חָסִיד אֲנִי נָא-יְהוָה, לֹא אֶטּוֹר לְעוֹלָם. אֲךְ דָּעִי עֲוֹנִי, כִּי בִיהוָה אֶלְהִי: פְּשַׁעַתִּי; וּתְפִלָּתִי אֶת-דִּרְכִּי לְזָרִים, תַּחַת כָּל-עֵץ רַעְנָן, וּבִקְוֵלֵי לֹא-שָׁמַעְתָּם, נָא-יְהוָה" (ירמיהו ג' 12-13).

דבריו של ירמיהו נאמרו בתקופה של הזנחה כללית של דבר ה'. על אף שתיקונים מסוימים נעשו בתקופתו של המלך יאשיהו, רוב רובו של העם לא הרגיש כל צורך רוחני להמשיך ולהיכנע לאלוהים. חטאיהם, עבודת האלילים ואורח חייהם האנוכי של העם המיטו על ארצם הרס רוחני ופוליטי כאחד. ככל שהעם הלך והתרחק מעשיית רצון אלוהים, כך עתידם הנראה לעין הפך לקודר יותר.

ועם זאת, הקדוש ברוך הוא לא הפסיק להפציר בהם באמצעות הנביא ירמיהו. אלוהים תכנן עבורם עתיד מזהיר יותר והיה כמה להעניק להם חיי שפע, איחוד ובריאות. אך הבטחה זו הייתה תלויה בהחלטתם לחיות חיי אמונה, עם כל מה שכרוך בחיים אלו.

אילו הבדלים בין חיי ציות וחיי מרי כלפי אלוהים גיליתם במהלך חייכם?

צדיק בעיניו

לא מעט סיפורים מספר שופטים מצביעים מפורשות על ההשלכות החמורות של חוסר הציות לאלוהים מצדו של עם ישראל. זמן קצר לאחר כניסתם לארץ המובטחת, החל העם להתאים את חייהם הרוחניים לעבודה הזרה של הכנענים – בדיוק ההיפך ממה שהיו אמורים לעשות! ולמרבה הצער, זו גם לא הייתה בעייתם היחידה.

קראו שופטים י"ז ו-כ"א 25. על אילו בעיות נוספות בקרב עמו של אלוהים מלמדים פסוקים אלו?

זהו מתכון בטוח לפילוג ושסע בעם! איחודו של עם ה' היה תלוי בציותם המוחלט לברית אשר הוא כרת עמם. ואולם, כאשר בחרו לעשות את הטוב בעיניהם – בייחוד תחת השפעתם של העמים השכנים – עלה עם ישראל על מסלול המוביל לאבדון. לנו כבני אדם יש טבע חוטא, ונטיית לבנו, ללא הדרכה אלוהית, גורמות לנו לסטות מן הדרך המובילה אותנו למלכות אלוהים.

מה מלמדים אותנו הקטעים להלן על מצבו הרוחני והחברתי של עם ישראל בתקופתם של השופטים?

שופטים ב' 11-13

שופטים ג' 5-7

"באמצעות משה, הציג ה' בפני עמו את ההשלכות המרות של בגידתם בו. אם בני עמו יסרבו לשמור את בריתו, הם יגדעו את עצמם מן החיים שהוענקו להם מאת ה' וברכתו לא תשרה עליהם. לפעמים הקשיב העם לאזהרות הללו ותיקן את דרכו. או אז, ברכות נפלאות ושופעות הורעפו על עם ישראל, ודרכו על העמים השכנים. ואולם, רוב הזמן בני ישראל שכחו את אלוהים ואיבדו את זכות היתר שניתנה להם כנציגיו עלי אדמות. הם לא עבדו את ה', ואף גזלו מאחיהם בני האדם את ההדרכה הרוחנית והמופת הקדוש שהיו אמורים להעניק להם. הם חפצו ליטול לעצמם ללא רשות את פרי הכרם שעליו הופקדו כדי לשמר ולעבדו. בשל חמדנותם ותאוות הבצע שלהם הפכו בני ישראל למשל ושנינה אפילו בקרב עובדי האלילים. כך קיבלו הגויים תמונה מעוותת על אופיו של אלוהים, והזדמנות לפרש שלא כהלכה את חוקי מלכותו" (אלן וויט, מלכי ונביאי ישראל, עמ' 10).

כיצד משפיעים מעשינו כחברי קהילה על אלה שמסביבנו? מה הם רואים באדוונטיסטים שומרי השבת שאמור לעשות עליהם רושם חיובי ולמשוך אותם לאלוהי ישראל?

פילוג באומה היהודית

תהליך ההדרדרות לכפירה ולתוצאותיה החמורות לא קרה בין לילה. ברם החלטותיו השגויות של עם ישראל הצטברו במרוצת הזמן והובילו לתוצאות הוותיקות עברו עמו של ה'.

קראו את סיפורו של מלך רחבעם במלכים א' י"ב 1-16. מה היה הגורם להתפלגות הממלכה?

"אילו השכילו רחבעם ויועציו חסרי הניסיון להבין את רצון ה' בעבור ישראל, הם היו מקשיבים לבקשת העם לערוך תיקונים נחרצים בהתנהלות הממשל. ואולם, הם החמיצו את ההזדמנות שנקרתה להם במפגש בשכם כאשר כשלו בהבנת הסיבה והתוצאה, ובכך החלישו לעד את כוח השפעתם על ציבור גדול בקרב העם. החלטתם הנחושה להנציח את הדיכוי והשעבוד של מלכות שלמה (ואף להחמירם), עמדה בניגוד מוחלט לתוכנית ה' לישראל, וגרמה לעם לפקפק בכנות מניעיהם. בניסיון לא נכון ואכזר זה להטיל את מרותם על העם, חשפו המלך ויועציו הנבחרים את הגאווה שהסתתרה מאחורי מעמדם ושלטונם" (אלן וויט, מלכי ונביאי ישראל, עמ' 47).

מה מלמדים אותנו הקטעים להלן על הצורך בחכמה בקבלת ההחלטות? היכן מקור החכמה האמיתית?

משלי ד' 9-1

משלי ט' 10

יעקב א' 5

הסיפור על רחבעם ועל החלטתו האכזרית והפזיזה לנהוג בעם ביד קשה ולגזור עליהם עבודת כפייה נוספת הינו אירוע מצער בתולדות ממלכת ישראל. המלך ביקש עצה משתי קבוצות יועצים, אולם לבסוף החליט לקבל את עצתם של היועצים הצעירים, בני דורו, הפחות מנוסים; החלטה זו המיטה אסון בלתי הפיך על הממלכה אשר ייסדו אותה אביו שלמה וסבו דוד במהלך 80 השנים שקדמו לכך.

העצה שלפיה היה על המלך להרתיע את המוני העם בהצהרה שהוא ינקוט ביד קשה יותר מאביו שלמה הייתה עצה שגויה. לתפיסתם של היועצים הצעירים, מדיניות מתונה ואוהדת כלפי העם לא שיקפה את סוג המנהיגות שהיה על המלך לאמץ בתחילת דרכו. נהפוך הוא, לדעתם היה עליו להציג את עצמו כמנהיג אכזרי וחסר רחמים. בסופו של דבר, הוא נחשף לעיני העם כולו כבריון אשר לא ראוי לתמיכתם ולנאמנותם. אירוע זה גרם לפילוג בקרב חסידי ה', אשר לא היה אמור להתחולל וכלל לא היה חלק מתכניתו של אלוהים עובר עמו.

פילוג בקורנתוס

למרבה הצער, בעית הפילוג בקרב עמו של אלוהים המשיכה גם בתקופת הברית החדשה. לדוגמה, ארבעת הפרקים הראשונים באיגרתו של שאול השליח לקורנתים הינם פנייה לאיחוד הקהילה המקומית. בהיותו באפסוס, שמע שאול השליח על הסכסוכים הרבים אשר פרצו בקרב הקהילה בקורנתוס. על כן, כבר בתחילת מכתבו מעודד אותם שאול להימנע מסכסוכים ולנסות להגיע לעמק השווה. הוא מודאג מהמצב ומנסה להעניק להם עצות חכמות אשר יחזירו את האיחוד לקהילה זו.

על פי 1 קורנתים א' 17-10, מהו שורש הסכסוכים והמריבות ביניהם?

כאשר בני משפחת כלואה סיפרו לשאול על המריבות שפרצו בין חברי הקהילה בקורנתוס, הוא התחיל להיות מודאג ממצבם. המילים הראשונות שבמכתבו חושפות לנו את עומק דאגתו: "אחי, אֲנִי מִפְצִיר בָּכֶם בְּשֵׁם אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ שֶׁתִּהְיוּ בְּלִפְנֵי תַמִּימֵי דַעִים בְּמוֹצָא פִיכֶם וְשֶׁלֹא יִהְיוּ פְלֹגִים בֵּינֵיכֶם". באותה נשימה, הוא מזכיר להם שכתלמידי המשיח, עליהם לעמוד "מֵאַחֲדִים לְגִמְרֵי בְּאוֹתָהּ מִחֲשָׁבָה וּבְאוֹתָהּ דָּעָה" (1 קורנתים א' 10). תהיה אשר תהיה הסיבה לפילוג ביניהם, שאול ביקש לשים קץ למצב הרסני זה.

שאול גם מזכיר לקורנתים שכמשיחיים הם נקראו ללכת בעקבות המשיח, ולא בעקבות אדם כלשהו – לא משנה עד כמה מוכשר או מחונן הוא יהיה. הקורנתים היו מפולגים ל"מפלגות", אך שאול אומר להם מפורשות שפילוג זה אינו עולה בקנה אחד עם רצונו של האל בעבורם. אדרבה, אלוהים חפץ באיחודם, ואיחוד זה מבוסס על קורבן המשיח (פסוק 13), ולא על "זכויות" של מטיף או מנהיג כלשהו. ליד מזבח הצלב, כולנו שווים. כולנו נטבלנו לשם המשיח, היחיד שבאמצעותו ניתן לקבל את סליחת חטאינו. ועם זאת, עלינו למלא את חלקנו בתהליך זה של איחוד במשיח.

הלקח שעלינו כאדוונטיסטים שומרי שבת להפיק מסיפור זה הוא שאסור לנו להתייחס אל איחוד אמונתנו ומשימתנו כמובן מאליה. אם המשיח לא מאחד אותנו באהבתו כראש הקהילה, הסכסוכים והמריבות עלולים לקעקע את יסוד קיומנו.

כיצד עלינו להימנע מן הסכנות אשר שאול מדבר עליהם כאן? מדוע תמיד חשוב להיזהר מלהפגין נאמנות מוחלטת כלפי אף אחד מלבד המשיח?

יְבוֹאוּ בְּתוֹכְכֶם זָאִבִּים

קראו מעשי השליחים כ' 25-31. ממה הזהיר שאל השליח את זקני הקהילה שבאפסוס? מה היה עליהם לעשות על מנת למנוע מסכנה זו להתממש?

במהלך שירותו כשליח, שאל נתקל בלא מעט התנגדות ובשלב זה כבר היה לו ברור עד כמה קשה לשמור על טהרות בשורת המשיח. בנאום הפרידה שלו מזקני הקהילה באפסוס, השתמש שאל בדימוי הצופה שביחזקאל ל"ג 1-6 על מנת לסייע להם להפנים את גודל אחריותם בשמירה על הבשורה ובמילוי תפקידם כרועי קהילה.

השימוש בביטוי "זָאִבִּים עֲצִים" (מעשי השליחים כ' 29) לתיאור מורי שקר מזכיר את אזהרתו הדומה של ישוע לגבי נביאי שקר אשר יבואו בלבוש כבשים אך בתוך תוכם זאבים טורפים המה (מתי ז' 15). ומורי שקר אכן קמו, זמן קצר לאחר אזהרתו של שאל, וניסו "לטרוף" את המאמינים בקהילות באסיה אשר הוא ייסד. באפסוס ה' 14-6 ובקולוסים ב' 8 מוצאים אנו חלק מאזהרותיו של שאל לקהילות באסיה הקטנה. באגרתו השנייה אל טימותיאוס, שאל השליח מזהיר גם את טימותיאוס – מנהיג הקהילה באפסוס – מפני תורות שקר וחוסר קדושה בימי הקץ.

קראו 2 טימותיאוס ב' 19-14 ו-ג' 17-12. מה מלמד שאל את טימותיאוס על האופן שבו עליו להתנגד לתורות השקר ולשמר את איחוד הקהילה?

קודם כל, על טימותיאוס להכיר היטב את כתבי הקודש ולהתייבץ לפני אלוהים כפועל נאמן, "הַמְחַלֵּק נְכוֹנָה אֶת דְּבַר הָאֱמֶת" (2 טימותיאוס ב' 15). האנטידוט נגד ויכוחים חסרי תועלת וספקולציות הוא הבנה ולימוד נכון של דבר אלוהים. כל אמת תנ"כית זקוקה לפרשנות נכונה, על מנת שהיא לא תעמוד בסתירה לחלקים אחרים מכתבי הקודש, וגם כדי שהיא לא תיצור אי-הבנות שעלולות לגרום לאדם כלשהו לאבד את אמונתו בישוע המשיח. עלינו להבחין בין עיקר לטפל ולהכניע את הסוגיות הטפלות והפחות רלוונטיות לעקרונות שבדבר אלוהים אשר מכינים את האדם המאמין לחיי קדושה והצלחה בישוע המשיח.

המלצתו השנייה של שאל לטימותיאוס עצמו היא: "רַחֵק מִדְּבָרִים תְּפִלִּים וְחִסְרֵי קִדְשָׁה" (2 טימותיאוס ב' 16). על טימותיאוס להימנע מנושאים טריויאליים וספקולטיביים בלימוד שלו אם הוא רוצה להיחשב למשרת ראוי ונאמן של אלוהים. סוג זה של שיח אינו בונה את אמונתם של חברי הקהילה ואינו מוביל אלא לחוסר קדושה (2 טימותיאוס ב' 16). רק האמת לבדה מובילה לקדושה ולהרמוניה בין המאמינים.

על טימותיאוס להימנע בכל מחיר ולהפציר גם בחברי קהילתו להימנע משגיות אלו, מאחר שהן מתפשטות בקהילה כמחלה (2 טימותיאוס ב' 17). בסופו של עניין, דבר אלוהים הוא האנטידוט המוחלט לתורות שקר (2 טימותיאוס ג' 17-14), אשר מאיימות על איחוד הקהילה.

כיצד עלינו כקהילה להישמר ממורי שקר שמחפשים לזרוע פילוג בקרבנו?

נקודות למחשבה

אלין וויט, "התפלגות הממלכה", עמ' 46-51, במלכי ונביאי ישראל;
 "A Message of Warning and Entreaty," pp. 298–308, in The Acts of the Apostles.

"האדון מצפה ממשרתיו ללמוד לפעול באיחוד ובהרמוניה. לעיתים נראה כאילו הניגוד בין כשרונותיו של פועל אחד לבין אלו של פועל אחר גדול מדי מכדי לאפשר להם לאחד את מאמציהם בהרמוניה; ואולם, ברגע שיבינו שעליהם להעביר את הבשורה למכלול מגוון ביותר של בני אדם, ושחלקם ידחו את האמת כפי שהיא מוצגת על ידי פועל אחד, אך יפתחו את לבם לאמת של אלוהים כפי היא מוצגת על ידי פועל אחר, סביר להניח שהם יהיו יותר מוכנים לעבוד יחדיו. כשרונותיהם, מגוונים ככל שיהיו, נמצאים תחת שליטתה של אותה הרוח. טובו ואהבתו של אלוהים יבואו לידי ביטוי בכל מילה ומעשה; וכאשר כל פועל ימלא את תפקידו בנאמנות, תפילתו של ישוע על איחוד תלמידיו תיענה והעולם כולו יידע שאלו הם תלמידיו" (Ellen G. White, Gospel Workers, p. 483)

שאלות לדיון:

1. המושג "איש הישר בעיניו יעשה" אינו חדש כלל וכלל. בימנו, מושג זה מתבטא בפוסט-מודרניזם – הקורא תיגר על רעיון הסמכות המוסרית העליונה – ועלול לסלול את הדרך להפקרות המוסרית ממנה מזהירים כתבי הקודש לגבי זמן הקץ. כיצד עלינו כמשיחיים בפרט וקהילה בכלל להתמודד עם אתגר זה?
2. הגו בסיפור על מלך רחבעם ועל התפלגות ממלכת ישראל (מלכים א' י"ב). אלו לקחים ניתן להפיק היום מסיפור זה?
3. באיזה אופן יכולים מנהיגי וחברי הקהילה לסייע במניעת הסכסוכים בקהילה? עד כמה חשוב ליישב כל סכסוך טרם החרפתו? כיצד עלינו כחברי קהילה להיזהר מליפול לאותן מלכודות כמו חלק מאנשי קורנתוס?
4. למדו את הקשר הקטע על אנשי מדנים, המחרחרים ריב בין אחים, במשלי ו' 16-19. מה למדים אנו מקטע זה שיכול לסייע לנו במניעת הסכסוכים בקהילתנו?

סיכום השיעור: בכתבי הקודש מוצאים אנו מספר רב של מקרים אשר הביאו לידוי מחלוקת בין חסידי ה'. רק כאשר עמו של ה' נכנע לו באופן מוחלט, סכנת המחלוקת התמעטה משמעותית. מנגד, הסכסוכים מתקופת השופטים או מתחילת שלטונו של רחבעם היוו פתח לפילוג בעם. אף בתקופת הברית החדשה, הפוטנציאל לפילוג נותר על כנו. הבנתו הנכונה של דבר ה', יחד עם המאמצים הקדושים להיכנע אליו, הינם ההגנה הטובה ביותר כנגד סכסוכים ופילוג בינינו.

שיעור מספר 3*

13 - 19 אוקטובר

"יהיו נא כולם אחד"

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: יוחנן י"ז 1-26;
1 יוחנן ה' 19; יוחנן י"ג 18-30; ה' 23-20; מרקוס ט' 38-41; התגלות י"ח 4;
1 יוחנן ב' 6-3.

פסוק לשינון: "לא רק בעדם אני מבקש, אלא גם בעד המאמינים בי עליסוד דברם. יהיו נא כלם אחד; כמו שאֵתָה, אֵבִי, בִּי וְאֵנִי בָךְ, שִׁיְהִיו גַּם הֵם בָּנוּ, כְּדִי שִׁיאֲמִין הָעוֹלָם כִּי אֵתָה שְׁלַחְתָּנִי" (יוחנן י"ז 20,21).

הבשורה על פי יוחנן פותחת לנו צוהר לדאגותיו של ישוע באשר לבגידתו ומותו הממשמשים ובאים. בחמישה פרקים מכריעים מספר יוחנן (י"ג – י"ז) מקבלים אנו את הוראותיו האחרונות של ישוע, המגיעות לשיאן בתפילה המכונה לעיתים "תפילתו של ישוע ככהן גדול" (יוחנן י"ז).

"זוהי הגדרה הולמת לתפקידו של ישוע, שהרי על ידי תפילה זו הוא מקדיש את עצמו להקרבה שבה הוא גם הכהן וגם הקורבן בעת ובעונה אחת. בו בזמן, זוהי גם תפילת הקדשה בעבור אלו שלהם מיועד הקורבן – הן התלמידים שהיו ב"חדר הסעודה האחרונה" והן אלו אשר עתידים היו להאמין על יסוד דברם" (F. F. Bruce, The Gospel of John (Grand Rapids: Eerdmans, 1983), p. 328).

בלב לבה של תפילה זו נמצאת דאגתו של ישוע באשר לאיחוד בין תלמידיו דאז לבין המאמינים העתידיים. זהו נושא מרכזי בתפילתו: אֵנִי מְעִתִּיר בְּעֵדָם; אֵינְנִי מְעִתִּיר בְּעֵד הָעוֹלָם, אֲלָא בְּעֵד אֵלָה שְׁנֹתָתִי לִי, כִּי שְׁלָךְ הֵם. כָּל אֲשֶׁר לִי שְׁלָךְ הוּא וְשְׁלָךְ שְׁלִי, וְאֵנִי נִתְפָּאֲרֵתִי בָהֶם (יוחנן י"ז 9,10).

אף דיון משמעותי על איחוד הקהילה ועל איחודנו במשיח אינו יכול להתקיים ללא עיון מעמיק בתפילה זו. על מה ועל מי התפלל ישוע, ומה משמעות תפילה זו עבורנו היום?

ישוע מתפלל עבור עצמו

תפילתו של ישוע ככהן גדול מחולקת לשלושה חלקים. ראשית, ישוע מתפלל עבור עצמו (יוחנן י"ז 1-5), שנית עבור תלמידיו (פסוקים 6-19) ולבסוף עבור אלו העתידים להאמין בו (פסוקים 20-26).

קראו יוחנן י"ז 1-5. מהי מהות תפילתו בקטע זה ומהי משמעותה עבורנו כיום?

ישוע מתווך קודם כל עבור עצמו. במאורעות הקודמים בספר יוחנן ציין ישוע ששעתו טרם הגיעה (יוחנן ב' 4; ז' 30; ח' 20). לעומת זאת, כעת ישוע מודע לכך ששעת הקרבתו כן הגיעה. ברגע דרמטי זה של סיום תפקידו וסיום חייו עלי אדמות הוא זקוק יותר מאי פעם לכוח אלוהי. זוהי עת רצון לתפילה.

החלטתו הסופית של ישוע הייתה לפאר את אביו שבשמיים בעשיית רצונו, על אף שהחלטה זו הייתה כרוכה בחרפת הצלב. קבלת הצליבה מצדו לא הייתה סוג של פטליזם, אלא האופן שבו השתמש בסמכות אשר קיבל מהקדוש ברוך הוא. ישוע המשיח לא היה קדוש מעונה, אלא הגשים במותו את התכלית שלשמה הוא לבש בשר וחי עלי אדמות – מותו כקורבן עבור חטאי העולם – ובכך פיאר את אביו שבשמיים.

מהם חיי עולם לפי יוחנן י"ז 3? כיצד ניתן "להכיר את אלוהים"?

בראש ובראשונה, מלמד אותנו ישוע בפרק זה שחיי עולם כרוכים בלהכיר את אלוהים באופן אישי. הישועה אינה על ידי מעשים או ידע, אלא כרוכה בלהכיר את אופיו של אלוהים, המתגלה בהחלטתו של ישוע להקריב את עצמו על מזבח הצלב עבור חטאינו. מידע זה משמש כבסיס ליחסים אישיים עם אביו שבשמיים. נטייתנו הטבעית כבני אדם היא לצמצם את משמעות המידע לעובדות ופרטים, אך ישוע מצביע כאן על משמעות עמוקה בהרבה: יחסים אישיים עם הקדוש ברוך הוא עצמו. תכלית ביאתו הראשונה של המשיח כללה הן הדרכת האנושות במאמציה להשיג מידע על אלוהים המביא לידי ישועה, והן השגת איחוד המאמינים אלה עם אלה, אשר מידע זה מוביל אליו.

מהו ההבדל המהותי בין לדעת על אלוהים ולדעת את אלוהים? אלו נסיונות סייעו לכם במהלך חייכם להכיר את אלוהים?

ישוע מתפלל עבור תלמידיו

קראו יוחנן י"ז 9-19. על מה מתפלל ישוע עבור תלמידיו?

לאחר התפילה עבור עצמו, מתפלל ישוע עבור תלמידיו, אשר עומדים בסכנת אובדן אמונתם בו בימים שלאחר מכן, כאשר הוא כבר לא יהיה אתם בבשר. על כן, הוא מפקיד אותם בידי אביו שבשמיים.

ישוע מתפלל שאלוהים ישמור עליהם בעולם. הוא איננו מתפלל עבור העולם עצמו, שהרי הוא יודע שהעולם מתנגד נחרצות לרצון האל (1 יוחנן ה' 19). אולם, היות ועולם זה מהווה המקום שבו התלמידים עתידים לשרת, ישוע מתפלל שאלוהים ישמור עליהם מן הרע. מאידך, ישוע אכן מודאג מגורלו של העולם, שהרי הוא מושיעו. ברם הפצת בשורת הישועה בעולם זה תלויה בעדותם של תלמידיו. על כן, ישוע מתווך למענם על מנת שלא יעלה בידי הרע להביסם (מתי ו' 13).

ועם זאת, תלמיד אחד כן הובס, למרבה הצער. מוקדם יותר באותו ערב פסח, ציין ישוע שאחד מהם יסגיר (יוחנן י"ג 30-18). על אף שישוע מצביע על כך שהכתובים ניבאו את בגידתו (תהלים מ"א 9), יהודה לא היה קורבן הגורל. במהלך הסעודה האחרונה, ישוע פנה אליו באהבה אין סופית (יוחנן י"ג 30-26). "בסדר הפסח הפגין ישוע את אלוהותו כאשר חשף את זממו של הבוגד. מתוך טוב ליבו, הוא שירת גם את יהודה כאשר שירת את יתר תלמידיו. אך יהודה לא השיב אהבה למחוות אהבה אחרונה זו. או אז הוכרע גורלו של יהודה, והרגליים אשר רחץ המושיע יצאו לבצע את מלאכת הבוגד" (אלן וויט, חמדת הדורות, 581).

מאחר והוא ידע שהקנאה גורמת לסכסוכים ולפילוג בין התלמידים, כפי שזה קרה לא מעט פעמים בעבר, ישוע התפלל לאיחודם: "אֲנִי אֶינְנִי עוֹד בְּעוֹלָם; הֵם בְּעוֹלָם, וְאֲנִי בָּא אֶלֶיךָ. אָבִי הַקְּדוֹשׁ, שְׁמֵר אוֹתָם בְּשִׁמְךָ אֲשֶׁר נָתַתָּ לִּי, לְמַעַן יִהְיוּ אֶחָד כְּמוֹנוֹ" (יוחנן י"ז 11). איחוד מעין זה אינו עולה בידי אדם להגשימו. הוא יכול להיות אך ורק תוצר ומתנה אלוהית. איחודם של המאמינים מבוסס על איחודם של האב והבן, ואיחוד זה הינו תנאי מוקדם והכרחי לשירותם המועיל של התלמידים בעתיד.

הקידוש בָּאֲמַת (יוחנן י"ז 17) הינו גם כן תנאי הכרחי לשירות. פעולת רוח קודשו של אלוהים בלבבות התלמידים תגרום לשינויים מהותיים בחייהם. אם ברצונם להעיד למען האמת האלוהית, הם עצמם זקוקים להתמרה על ידי אמת זו.

מה משמעות המשפט "אין הם מן העולם" (יוחנן י"ז 16)? מה מתוך אורח חיינו מצביע על כך שאיננו "מן העולם"?

”בְּעֵד הַמַּאֲמִינִים בִּי עַל־יְסוֹד דְּבָרָם”

לאחר שהתפלל עבור עצמו ועבור תלמידיו, ישוע הרחיב את תפילתו על מנת שהיא תכלול גם את ”הַמַּאֲמִינִים בִּי עַל־יְסוֹד דְּבָרָם” (יוחנן י”ז 20).
קראו יוחנן י”ז 20-26. מה הייתה משאלת לבו של ישוע עבור אלו אשר עתידים היו להאמין במסר הבשורה? מדוע כה חשוב שתפילה זו תתגשם?

כפי שהאב והבן אחד הם, ישוע התפלל עבור המאמינים העתידיים שגם הם יהיו מאוחדים. ישוע מציין את האיחוד בין האב לבין הבן מספר פעמים בבשורת יוחנן. האב והבן אינם פועלים באופן עצמאי זה מזה, אלא הם תמיד מאוחדים במעשיהם (יוחנן ה' 20-23). הם חולקים את אותה האהבה לאנושות החוטאת עד כי האב היה מוכן לתת את בנו יחידו למען חיי העולם והבן היה גם כן מוכן ומזומן לתת את נפשו בעד האנושות האובדת (יוחנן ג' 16; י"ז 15).

האיחוד אליו מתכוון ישוע בתפילה זו הוא האיחוד באהבה ותכלית בין האב לבן. ”בְּזֹאת יֵדְעוּ הַכֹּל שֶׁתִּלְמִידֵי אֲתָם: אִם תִּהְיֶה אֲהַבָה בֵּינֵיכֶם” (יוחנן י”ג 35). הפגנת איחוד זה באמצעות אהבתם של המאמינים אלה אל אלה מוכיחה לעיני כל את יחסייהם עם ישוע ועם האב. ”הפגנת איחוד אותנטי זה אמורה להוות עדות משכנעת לאמת הבשורה” (Andreas J. Köstenberger, John, Baker Exegetical Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Baker Academic, 2004), p. 498).

כך יידע העולם שישוע הוא אכן המושיע. במילים אחרות, איחוד זה אשר ישוע התפלל עליו אינו יכול להישאר בלתי נראה לעין. כיצד יכול העולם להשתכנע באמיתות הבשורה אילמלא יראה אהבה ואיחוד בקרב חסידי ה'?

”הקדוש ברוך הוא מכין לעצמו עם אשר יעמוד באיחוד מופתי על פלטפורמת האמת הנצחית... תכליתו של אלוהים היא שכל המאמינים בו יבואו לידי איחוד באמונתם. תפילתו של המשיח בטרם צליבתו הייתה שתלמידיו יהיו מאוחדים כפי שהוא מאוחד עם האב, על מנת שהעולם יאמין שאביו שבשמיים אכן שלח אותו. תפילה מדהימה זו עברה מדור לדור ומילותיו המרגשות של ישוע עודנה מהדהדות עד ימינו אנו: ”לא רק בְּעֵדָם אֲנִי מְבַקֵּשׁ, אֲלָא גַם בְּעֵד הַמַּאֲמִינִים בִּי עַל־יְסוֹד דְּבָרָם” (יוחנן י”ג 20). באילו כמיהה והתלהבות אמורים תלמידי המשיח לנסות ולהגשים תפילה זו בחייהם!” (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 4, p. 17).

במה אנו תורמים בחיינו ובקהילתנו בהגשמת איחוד זה? מדוע ההכחשה העצמית משחקת תפקיד כה חשוב בהשגת משימה זו?

איחוד בין תלמידי המשיח

קראו מרקוס ט' 41-38 ויוחנן י' 16. מה מלמדת אותנו תשובתו של ישוע ליוחנן על אקסלוסיביות ושיפוט מהיר לגבי מיהו תלמיד אמיתי של המשיח?

מאז ומתמיד נטו האדוונטיסטים לחשוב על תפילתו של ישוע ביוחנן י"ז כמתייחס לאיחוד קהילתם בלבד. עלינו להיות מאוחדים על מנת שנוכל לבשר את מסר שלושת המלאכים לעולם. על נקודה זו כמעט ואין מחלוקת. אך מה לגבי האיחוד עם זרמים משיחיים אחרים? כיצד עלינו להתייחס אליהם לאור תפילתו של ישוע?

ללא ספק, לאלוהים יש אנשים נאמנים בזרמים משיחיים אחרים חוץ מאיתנו. בנוסף, הכתובים מבהירים שלא לאלוהים יש אנשים נאמנים אפילו בבבל הרוחני: "צֵאוּ מִבְּמִנְהָ, עַמִּי, פֶּן תִּשָּׁתַתְפוּ בְּחַטְאוֹתֶיהָ וְפֶן תִּקְבְּלוּ מִמִּכּוֹתֶיהָ" (התגלות י"ח 4).

מאידך, אנו יודעים לפי ספר התגלות שיש גם כפירה גדולה בקרב מאמינים רבים המתיימרים להיות תלמידי המשיח ושבאחרית הימים נוצרים מזויפים רבים יתאחדו ביניהם ועם המדינה על מנת להביא את הרדיפה המתוארת באופן כה ציורי בהתגלות י"ג 17-1. על כן, האדוונטיסטים נמנעו תמיד מלענות לקריאות הדוגלות באחדות עם זרמים ופגלים אחרים, כמו לדוגמה בתנועה האקומנית.

אם כן, כיצד עלינו להתייחס לזרמים משיחיים אחרים? אלן וויט כותבת על כך כדלקמן: "כאשר האדם נכנע לרצונו של הקדוש ברוך הוא, רוח קודשו יטביע את חותמו של האל על לב כנה זה. נגלה לי שאין להדיר עצמנו מאיגוד הנשים למתינות משיחית (The Woman's Christian Temperance Union). באחדותנו עם ארגון זה בעניין חוק היובש [חוק בארצות הברית משנות ה-20, האוסר על ייצור, הובלה, ייבוא, ייצוא ומכירה של משקאות אלכוהוליים] איננו משנים את עמדתנו באשר לשמירת יום השבת, אך בו בזמן גם מביעים את הערכתנו כלפיהם בנושא המתינות. כאשר פותחים להם את הדלת ומזמינים אותם להתאחד אתנו בעניין המתינות, אנו זוכים בתמיכתם בסוגייה זו; בעת ובעונה אחת, גם הם יוצאים נשכרים בעובדה שיש להם הזדמנות לשמוע מאיתנו אמיתות אשר רוח הקודש מנסה להעבירן להם" (Welfare Ministry, p. 163).

על אף שמדובר בעניין ובזמן מסוימים, אנו כן יכולים להפיק ממקרה זה עקרונות מנחים לסוגיית אחדותנו עם זרמים משיחיים אחרים, בייחוד סביב סוגיות מצומצמות וספציפיות. ראשית, מותר לנו לשתף אתם פעולה בעניינים חברתיים. שנית, אם אנחנו אכן מתאחדים אתם, אל לנו להתפשר על אמונותנו ועקרונותנו. שלישית, מותר ואף מוטב להשתמש באחדות זו על מנת לחלוק עם אחרים את האמיתות היקרות מפז שבהן התברכנו.

אמונה המוענקת באהבה

ביוחנן י"ז 3 ישוע אמר שחיי עולם הם להכיר את אלוהים. קראו 1 יוחנן ב' 6-3. מהו משמעות הביטוי "להכיר את אלוהים"? כיצד מוכיחים אנו בחיי היום-יום שאנחנו מכירים את אלוהים?

באופן כללי, בעוד שהאנשים בחברה שלנו נוטים לראות על עצמם כאזרחים נורמטיביים, אותם האנשים בדיוק ממעיטים בערכה של חובתנו לשמור את מצוות אלוהים. אחדים מהם אף סבורים שחסדו אל אל מבטל את מצוותיו. אולם אמירה זו אינה עולה בקנה אחד עם הלימוד המקראי: "שמירת המצוות איננה תנאי הכרחי להכרת האל, אלא סימן לכך שאנו כבר מכירים ואוהבים אותו. הכרת האל אינה עניין תיאורטי גרידא, אלא היא באה לידי ביטוי במעשינו" (Ekkehardt Mueller, The Letters of John (Nampa, Idaho: Pacific Press, 2009), p. 39).

ישוע עצמו הדגיש: "אם אתם אוהבים אותי, הרי שתשמרו את מצוותי"; "המחזיק בַּמְצוֹתַי וְשׁוֹמֵר אוֹתָן הוּא הָאוֹהֵב אוֹתִי" (יוחנן י"ד 15,21). "בְּזֹאת נִדַּע כִּי אוֹהֵבִים אֲנִי אֶת יְלָדֵי אֱלֹהִים: בְּהִיּוֹתִנִּי אוֹהֵבִים אֶת אֱלֹהִים וּמְקַיְמִים אֶת מְצוּוֹתָיו. הֵן זֹאת הִיא אֲהַבֶּת אֱלֹהִים, שְׁנִשְׁמֵר אֶת מְצוּוֹתָיו. וּמְצוּוֹתָיו אֵינֶן קְשׁוֹת" (1 יוחנן ה' 3,2). קראו יוחנן י"ג 34,35. איזו מצווה חדשה נתן ישוע לתלמידיו, וכיצד קשורה מצווה זו לעניין האחדות בין תלמידיו של שמישי?

המצווה לאהבת הזולת לא הייתה חדשה כלל וכלל, שהרי היא ניתנה למשה כבר מראשית ימיו של עם ישראל – "וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא י"ט 18). מה שחדש היא מצוותו של ישוע לתלמידיו שיאהבו אלה את אלה כפי שהוא אהב אותם. אהבתו של ישוע, כמו גם כן הקרבתו העצמית, היו אמורות לשמש מאותו רגע ואילך כמופת וסטנדרט מוסרי לקהילה המשיחית.

איזה סטנדרט מדהים מונח לפנינו! חייו של ישוע המשיח היו הדגמה מעשית של אהבה בפעולה. מלאכת החסד היא מלאכה של אהבה, הכחשה עצמית ומסירות נפש, הכרוכה במאמצים רבים. בחייו עלי אדמות הפגין המשיח ללא ליאות אהבה ומסירות נפש לטובת הזולת. העיקרון שהניע את ישוע אמור להניע גם את תלמידיו ביחסים שלהם. איזו עדות עוצמתית הייתה יכולה להיות בהפגנת אהבה כזאת לעולם! וגם איזה כוח מחבר היה מעניקה לנו כקהילה אהבה כזאת!

כיצד עלינו לגלות אהבה ומסירות נפש כלפי אחרים, כפי שישוע גילה בחייו עלי אדמות?

נקודות למחשבה

Ellen G. White, "God's Law Immutable," pp. 443–446, in *The Great Controversy*

קראו גם כן את הערכים

"Denominations, Relations to Other," pp. 763–764, and "Roman Catholic Church," p. 1110, in *The Ellen G. White Encyclopedia*.

"על אף שהקהילה האדוונטיסטית היא תנועה עולמית עם מספר רב של קהילות מקומיות, האדוונטיסטים אינם מתיימרים להיות קהילתו הכלל-עולמית של המשיח. הקהילה הכלל-עולמית רחבה בהרבה מכל זרם משיחי בנפרד. היא נראית ובלתי נראית בעת ובעונה אחת, מאחר והיא מורכבת מכל בני האדם אשר מאמינים בישוע והולכים בעקבותיו. סוגייה תיאולוגית זו היא עוד יותר מורכבת אם לוקחים בחשבון את הכפירה בקרב הנצרות, אשר ספר התגלות מגנה אותה בחריפות. הקהילה הטהורה מהתגלות י"ב עומדת בניגוד מוחלט ל'זונה' מהתגלות י"ז, בבל העיר הגדולה, אשר עומדת אף היא בניגוד לכלתו של השה, העיר הקדושה/ ירושלים החדשה מהתגלות כ"א וכ"ב. במאה הראשונה לספירה, הקהילה הכלל-עולמית הייתה נראית לעין, אך בתקופת ימי הביניים היה הרבה יותר קשה להבחין בה.

לכן, האדוונטיסטים אינם מצמצמים את משמעות המושג 'הקהילה האמיתית של אלוהים' לזרם המשיחי שלהם, אך גם לא מרחיבים אותה באופן אוטומטי לכנסיות נוצריות למיניהן. קהילתו האמיתית של אלוהים מורכבת מבני אדם אשר מאמינים בו בכל לבם ומאודם. הקדוש ברוך הוא מכיר את כל אחד מחסידים נאמנים אלו. מאידך, טענתם של האדוונטיסטים היא שהם מהווים את שארית הפליטה יראת האלוהים מזמן הקץ המופיעה בהתגלות ח' ו-י"ב-י"ד. טיבה של שארית זו היא הן מקומי והן כלל-עולמי (התגלות ב' 24 ו-י"ב 17) Ekkehardt Mueller, "The Universality of the Church in the New Testament," in Ángel Manuel Rodríguez, ed., *Message, Mission, and Unity of the Church* (Silver Spring, Md.: Biblical Research Institute, General Conference of Seventh-day Adventists, 2013), p. 37.

שאלות לדיון:

1. מדוע התגשמות תפילתו של ישוע מיוחנן י"ז כה חשובה עבור קהילתנו? מה מגלה לנו חפצו של ישוע לאחדות בקהילה של המאה הראשונה לספירה על חפצו לאחדות בקהילתנו כיום?
2. האם קהילתכם המקומית עבדה אי פעם בשיתוף פעולה עם משיחיים מזרמים אחרים על פרויקט מסוים? אם כן, הייתם מרוצים מתוצאותיו? כיצד ניתן לעבוד אתם, במידת הצורך, מבלי להתפשר על אמונתנו?
3. מה ההשלכות של הציטוט להלן מהספר "העימות הגדול" של אלן וייט? כיצד ניתן להפוך רעיון זה למציאות? "לו היו חסידי ה' מקבלים את האור הזורח עליהם מדברו, הם היו משיגים את האחדות אשר המשיח התפלל עליה ואשר שאול השליח מתאר אותה כ"אַחַדוֹת הָרוּחַ בְּקֶשֶׁר שֶׁל שְׁלוֹם". שאול ממשיך: "הִנֵּה: גוֹף אֶחָד וְרוּחַ אֶחָד, כָּשֶׁם שֶׁגַם אַתֶּם נִקְרָאתֶם אֶל תְּקוּת יַעֲזֹכֶם הָאֶחָד; אֲדוֹן אֶחָד, אֲמוֹנָה אֶחָד, טְבִילָה אֶחָד" (אפסים ד' 3-5) (Ellen G. White, The Great Controversy, p. 379).

סיכום השיעור: תפילתו של ישוע ככהן גדול ביוחנן י"ז משמשת כתזכורת לעובדה שישוע עודנו מעוניין באחדות קהילתו כיום. תפילתו צריכה להיות גם תפילתנו, ועלינו לחפש כל דרך לחזק את אמונתנו בדבר ה'. האהבה לזולת צריכה לאפיין את יחסינו עם כל אדם, כולל משיחיים מזרמים אחרים, למרות ההבדלים התיאולוגיים בינינו.

שיעור מספר 4*

26 - 20 אוקטובר

המפתח לאחדות

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: אפסים א' 14-3; גלטים ד' 7; אפסים ב' 22-11; ד' 11, 6-1; מתי כ' 28-25; אפסים ה' 15-9 ו' 9.

פסוק לשינון: "וְהוֹדִיעַ לָנוּ אֶת סוֹד רְצוֹנוֹ בְּפִי חֶפְצוֹ, אֶת הַתְּכֵנִית שֶׁהַקָּדִים וְעַרְךָ בּוֹ - הַתְּכֵנִית לְקַבֵּץ אֶת הַכָּל בְּמִשְׁיחַ בְּמַלְאֵת הָעֵתִים, אֶת מָה שֶּׁבְּשָׁמַיִם וְאֶת מָה שֶּׁבָּאָרֶץ (אפסים א' 9,10).

אפסוס היה אזור סחר והשפעה מרכזי באסיה הקטנה. הקהילה באפסוס הייתה מורכבת מאנשים מכל שכבות החברה, הן יהודים והן גויים. לולי אחדותם כאיברים בגוף המשיח, גיוון זה היה עלול להוביל למחלוקות ולעימותים. על כן, דאגתו של שאול השליח לאחדות בין תלמידי המשיח היא הנושא המרכזי של איגרתו לאפסים.

לתפיסתו של שאול, למונח "אחדות" יש שני מימדים: אחדות בקהילה (יהודים וגויים מאוחדים בגוף המשיח) ואחדות ביקום (כל הישויות בשמיים ובארץ יהיו מאוחדות במשיח). מקור האחדות הינו במשיח. שאול משתמש בביטויים "במשיח" או "עם המשיח" לעיתים קרובות באיגרתו על מנת להבהיר לנו את מה שאלוהים השיג עבורנו ועבור היקום כולו באמצעות חייו, מותו ותחייתו של ישוע המשיח. תכליתו של הקדוש ברוך הוא בתכנית הגאולה היא לאחד מחדש במשיח כל דבר בשמים ובארץ. אולם, אחדות זו תבוא לידי ביטוי מוחלט אך ורק בחריית הימים.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-27 באוקטובר.

ברכות במשיח

קראו אפסים א' 14-3. לפי שאול השליח, מה הוענקו במשיח?

לתלמידי המשיח יש סיבות רבות להלל את אלוהים. קודם כל, קטע זה מציין שהוא אימץ אותנו כבנים ובנות על ידי ישוע המשיח ובחר בנו על מנת שנייצג אותו בעולם זה. השליח משתמש בדימויים רבים כדי לתאר את מעמדנו החדש ביחסים עם אבינו שבשמיים. אחד מהם, דימוי האימוץ, מתאים במיוחד לנושא השיעור שלנו – האחדות במשיח.

אם אומצנו, שייכים אנו עתה למשפחתו של הקדוש ברוך הוא. יתרה מזו – דימוי זה גם מצביע על בריתו של אלוהים עם בני ישראל. על פי איגרתו של שאול, הגוים שמקבלים את ישוע כמשיח נחשבים גם הם לילדיו של אלוהים וליורשי ההבטחות אשר נעשו לעם ישראל (רומים ח' 17; גלטים ד' 7). שייכות אישית זו לשמיח מהותית לאחדות כל המאמינים יחדיו במשיח. בנוסף, קטע זה גם מלמד אותנו שאלוהים חפץ מאז ומתמיד לאחד את האנושות מחדש במשיח. ובמשפחתו של אבינו שבשמיים אין מעמד מיוחד: כולנו ילדיו ואת כולנו הוא אוהב ומוקיר באותה מידה.

אחדים מרגישים נבוכים ומבולבלים כאשר הם קוראים בקטע זה על "פרדסטינציה" (אפסים א' 11, 5). ההבטחה שלפיה אלוהים יעד אותנו להיושע משמעה לכאורה שהקדוש ברוך הוא יעד את האחרים לאבוד. ואולם, מסקנה זו אינה עולה בקנה אחד עם לימוד הכתובים. לאמיתו של דבר, אלוהים תכנן את תכנית הגאולה טרם בריאת העולם על מנת שלכל אדם תהיה אפשרות להיושע. "כִּי כֹה אָהֵב אֱלֹהִים אֶת הָעוֹלָם עַד כִּי נָתַן אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ לְמַעַן לֹא יָאֲבֹד כָּל הַמֵּאֲמִין בּוֹ, אֲלָא יִנָּחַל חַיִּי עוֹלָם (יוחנן ג' 16; ראו גם 1 טימותיאוס ב' 6; 2 כיפא ג' 9). אלוהים יודע מראש מי יקבל את ישועתו, אך זאת לא אומרת שהוא כופה עליו החלטה זו. הישועה עומדת לרשותה של האנושות כולה בזכות מה שהמשיח עשה עבורנו. השאלה היא: כיצד מגיבים אנו להצעה זו? אלוהים אינו מושיע איש בכפייה.

"במועצת השמיים הוחלט שבני האדם – על אף היותם חוטאים – לא יאבדו במרים, אלא, בזכות המשיח כתחליפם, יוכלו להיחשב לבחירי אלוהים, המיועדים לאימוץ כילדיו, כחפץ רצונו. חפצו של אבינו שבשמיים הוא שכל אדם ייושע, ועל כן העניק לנו את דמי הכופר – את בנו יחידו. אלו שלא ייושעו יאבדו אך ורק בשל החלטתם לסרב להיות מאומצים כילדיו של אלוהים על ידי ישוע המשיח" (Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 1114).

שבירת החומות

השסעים העמוקים ביותר בחברה האנושית נובעים מהבדלי גזע, עדה ודת. בחברות רבות, העדה והדת מצויינות על תעודת הזהות, ונתונים אלו קשורים לעיתים קרובות לזכויות יתר או להגבלות שאנשים אלו חיים אתן יום-יום. יתרה מזו, במקרה של עימותים או פריצת מלחמה, סימני זהות אלו הופכים לעיתים תכופות לרז לדיכוי ואלימות.

באפסים ב' 22-11, שאול מציג דרך טובה יותר עבור קהילת המאמינים. כיצד משפיעה אחדותנו במשיח על ההבדלים בינו? מה נשבר על ידי מותו של המשיח על מזבח הצלב? שאול מזמין את האפסים להיזכר כיצד היו חיהם לפני שקיבלו את חסדו של אלוהים במשיח. ההבדלים העדתיים, התרבותיים והדתיים גרמו לטינה ולעימותים בין קבוצות שונות. אולם, הבשורות הטובות הן שבמשיח כלנו עם אחד עם מושיע אחד. כלנו שייכים לעמו של אלוהים. "אֲבָל כָּעֵת, בְּמִשִּׁיחַ יְשׁוּעָה, אֲתֶם הָרְחוּקִים בְּעֶבֶר, נִהְיִיתֶם קְרוֹבִים עַל־יְדֵי דָם הַמִּשִּׁיחַ" (אפסים ב' 13).

בבית המקדש בירושלים הייתה חומת הפרדה אשר הגדירה את האיזור המיועד ליהודים בלבד. על חומה זו היה שלט אשר איסר על כניסת הנכרים, תחת איום בעונש מוות. זוהי ההוראה אותה שאול הפר כשעלה לבית המקדש לאחר מסע הבישור השלישי שלו. במעצרו, שאול הואשם שהכניס לאיזור היהודי של המקדש אֲפֹסִי בשם טְרוֹפִּימוֹס (מעשי השליחים כ"א 29). באיגרתו, שאול טוען שהמשיח "הוא שְׁלוֹמֹנּוֹ; הוא עָשָׂה אֶת הַשְּׁנִימִים לְאֶחָד וְהָרַס בְּבִשְׂרוֹ אֶת מִחְצַת הָאֵיכָה" (אפסים ב' 14).

במשיח, כל המאמינים הינם צאצאי אברהם ומקבלים את המילה שבלב. המילה שבגוף אשר ביקש אותה אלוהים מאברהם הצביעה על המילה הרוחנית אשר המאמינים עתידים היו לקבל במשיח (דברים י" 16). "בּוֹ גַם נִמְלָתָם מִיְלָה שְׂאֵינָה מַעֲשֶׂה יָדִים, וְזֹאת בְּהַפְשָׁטַת הַגּוֹף הַבָּשָׂרִי, בְּמִילַת הַמִּשִּׁיחַ" (קולוסים ב' 11).

קראו שנית אפסים ב' 22-11. באיזה אופן עודנו רואים בקהילתנו את המציאות שעליה מדבר שאול בקטע זה? אלו אתגרים נותרו על כנם?

אחדות בגוף אחד

שאל השליח מאוד מעשי בתיאור האחדות במשיח. האחדות בין יהודים לגוים – בין עמים עם תרבות ורקע אתני כה שונים – אינה מיתוס או עניין תיאורטי בלבד, אלא מציאות אשר דורשת מאיתנו "לְהִתְנַהֵּג כְּיֶזְרָאֵל לְעֵינֵי שְׁנֵי קְרִינְתֵּי אֱלֹהִים" (אפסים ד' 1). לפי אפסים ד' 3-1, כיצד עלינו כמאמינים במשיח להתנהג כיאה ליעוד שנקראנו אליו? התוצאה המעשית של מעלות אלו בחיי המשיחי מסייעת "לְשֹׁמֵר אֶת אֶחָדוֹת הָרוּחַ בְּקִשְׁרָא שֶׁל שְׁלוֹם". תכונות אלו מבוססות על אהבה (1 קורנתים 13: 1-7). נסיון פעיל ומעשי באהבה משמר את היחסים בין המאמינים ומקדם שלום ואחדות בקהילה ומעבר לה. האחדות בקהילה מביאה לידי ביטוי את אהבתו של אלוהים. למעשה, הקהילה נקראה להציג אהבה זו לעולם, בייחוד בזמנים קשים של סכסוכים, פילוגים ומלחמות.

קראו אפסים ד' 4-6. מה הנושא המרכזי בפסוקים אלו?

כבר מהפסוקים הראשונים של פרק זה, אנו מרגישים עד כמה שאל מודאג ומעוניין באחדות הקהילה. הוא מפציר בחברי הקהילה לחפש אחדות זו (אפסים ד' 3-1) ומציג רשימה של שבעה רכיבים אשר מאחדים בין המאמינים (אפסים ד' 4-6). האחדות היא בעת ובעונה אחת גם מציאות קיימת (אפסים ד' 4-6), גם דבר אשר דורש מאמצים קבועים על מנת לשמרה (אפסים ד' 1-3) וגם מושא השאיפתנו כמאמינים (אפסים ד' 13). "השליח מפציר באחיו באמונה להביא לידי ביטוי בחייהם את עוצמת האמת אשר הוא הציג להם. עליהם להפגין את אופיו של המשיח ואת ברכות ישועתו על ידי צניעותם, טוב לבם, אורך רוחם ואהבתם. בקהילת המאמינים יש גוף אחד, רוח אחת, אדון אחד ואמונה אחת. כאיברים לגוף המשיח, כל המאמינים מונעים על ידי אותה רוח ואותה תקווה. הפילוגים בקהילה ממיטים חרפה על האמונה במשיח ונותנים לאויבי האמת הזדמנות להציג את דרכם. הנחיותיו של שאל לא נכתבו לקהילה שבתקופתו בלבד. אלוהים התכוון שהן יועברו במהלך הדורות עד ימינו אנו. מה חלקנו במאמצים לשמור את 'אֶחָדוֹת הָרוּחַ בְּקִשְׁרָא שֶׁל שְׁלוֹם'" (אפסים ד' 3)? (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 5, p. 239).

אלו החלטות עליכם לקבל עתה על מנת להיות בטוחים שאתם מתנהגים "כְּיֶזְרָאֵל לְעֵינֵי שְׁנֵי קְרִינְתֵּי אֱלֹהִים"?

מנהיגי הקהילה והאחדות

"אָבֶל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ הֶעֱנֵק חֶסֶד כְּפִי הַמִּדָּה שֶׁהֶעֱנִיק לוֹ הַמֶּשִׁיחַ" (אפסים ד' 7).
בעוד שהישועה הינה מתנה אשר מוענקת לכל אדם החפץ לקבלה, ישנן גם מתנות רוחניות אשר מוענקות לאנשים מסוימים ולתכלית מיוחדת.

קראו אפסים ד' 11. אלו מתנות מנהיגות מעניק אלוהים לקהילתו?

לפי אפסים ד' 12, מהי תכליתו של אלוהים בהענקת מתנות מנהיגות לקהילה? כיצד כשורים מתנות אלו ביניהם?

במובן מסוים, כל המאמינים הם מבשרים ומשרתי האל. שליחות המשיח שבמתי כ"ח 19,20 הוענקה לכל המשיחיים – ללכת, לעשות את כל הגויים לתלמידים, להטביל וללמד. עבודת הבישור מיועדת לא רק לקומץ מצומצם של יחידי סגולה כמו פסטורים או מבשרים, אלא לכל אדם הנושא את שמו של המשיח. איש אינו יכול לבקש פטור מעבודת הבישור ואף מנהיג קהילה אינו יכול לטעון זכות בלעדית לעבודה זו. מתנות המנהיגות מיועדות לחיזוק הקהילה. על מנהיגי הקהילה לטפח, לקדם ולעודד את האחדות.

רשימת מתנות המנהיגות של שאול גם מלמדת אותנו שתפקידים אלו אמורות גם לצייד את אנשי אלוהים לקרב את המאמינים שהתרחקו מהקהילה. לאנשים מסוימים בקהילה נופלת האחריות לסייע לאחרים למלא את תפקידם בעבודת הבישור ובבניית גוף המשיח, "עַד כִּי נִגִּיעַ כָּלֵנוּ אֶל אֶחָדוֹת הָאֱמוּנָה וְאֶחָדוֹת יְדִיעַת בְּרִי הָאֱלֹהִים, אֶל הָאֱדָם הַשָּׁלֵם, אֶל שְׁעוֹר קוֹמָתוֹ הַמָּלֵא שֶׁל הַמֶּשִׁיחַ" (אפסים ד' 13). דוגמתו של ישוע כמנהיג חייבת להנחות אותנו בעבודת הבישור. ישוע לא בא כדי שישרתו אותו, אלא כדי לשרת (מתי כ' 25-28); עלינו לאמץ את אותה הגישה.

יש בבני האדם בכלל נטייה חזקה להיות עצמאיים ולא לתת דין וחשבון לאיש. החברה המערבית, בפרט, נגועה בנטייה זו. עם זאת, שאול מזכיר לנו שאף אדם מאמין אינו לבד בעולם זה, אלא כולנו יחד שייכים לקהילה אחת, עם מנהיגים רוחניים אשר אמורים לעודד אותנו במסענו המשותף. כולנו יחד מרכיבים את גוף המשיח.

אלו מתנות רוח יש לכם וכיצד אתם משתמשים בהן לטובת האחדות בקהילתכם המקומית?

יחסינו במשיח

הדת המשיחית הינה דת של מערכות יחסים: היחסים של האדם עם אלוהים ושל האדם עם בני מינו. כלל לא הגיוני לטעון שיש לנו יחסים קרובים עם אלוהים מבלי שיחסים אלו ישפיעו על האופן שבו אנו מתייחסים לבני אדם אחרים. לא ניתן לחיות את החיים המשיחיים בחלל ריק. עקרונות האחדות אשר שאול דן בהם באיגרתו לאפסים עדיין רלוונטיים ליחסים שלנו עם בני אדם אחרים.

קראו אפסים ה' 21-15. מה אומר לנו שאול בפסוק 21? מהו הקשר בין כניעה לבין אחדות?

הפצרתו של שאול שניכנע איש לרעהו קשורה להמלצה קודמת שלו – "הִמָּלְאוּ בְּרוּחַ" (אפסים ה' 18). למעשה, אחת הדרכים שבהם מביאים לידי ביטוי את ההמלצה להתמלא ברוח היא הכניעה לזולת. עיקרון זה מדגיש את חשיבות הענווה וההתחשבות אשר עלינו להפגין ביחסים שלנו. ללא ספק, זו אינה תכונה טבעית עבור מרבית האנשים, אלא היא תוצר של פעולת רוח הקודש בלבנו. זוהי מתנת הרוח, התורמת להשגת האחדות במשיח. מנקודת מבט זו, הכניעה הינה תכונה פנימית המבטאת את הערכתנו למשיח ולהקרבה העצמית שלו עבורנו.

קראו אפסים ה' 22 - ו' 9. איזו השפעה יש ליישום עיקרון הכניעה ההדדית על היחסים במשפחתו ובמקום עבודתו של אדם מאמין?

במידה מסוימת, האחדות בקהילה מבוססת על אחדות במשפחה. שאול מגדיש שהאחדות, האהבה והכבוד אשר אמורים לשרור בין בעל ואישה מיועדים להדגים את אהבתו של המשיח כלפי הקהילה וההקרבה העצמית שלו עבורה. על כן, אותו כבוד אשר הפגין אותו המשיח עלי אדמות אמור לשרור הן בתים שלנו – בין בעל ואישה – והן בקהילה שלנו – בין חבריה. בנוסף, תכונה זו אמורה להיות מופגנת גם בין הורים וילדים ובין עובדים ומעבידים. הרמוניה זו, אשר אמורה לשרור במשפחתנו, אמורה לשרור גם כן בקהילתנו.

אלו עקרונות ניתן להפיק מהפסוקים להיום אשר יסייעו לנו לשפר את האופן שבו מתייחסים לבני משפחתנו או לעמיתנו במקום העבודה?

נקודות למחשבה

Ellen G. White, "The Spirit of Unity," pp. 179-188,
in Testimonies for the Church, vol. 9.

"המשיח לא הפלה לרעה איש בשל לאומיותו, מעמדו או אמונתו. הפרושים ביקשו להפיק תועלת לאומית בלבד מתשורות המשיחיים ולהדיר מהן את כל שאר משפחת אלוהים על פני תבל. ואולם, המשיח בא כדי לשבור כל חומה ומחיצה. הוא בא להראות שאביו שבשמיים מעניק את תשורות החסד והאהבה לכל אדם בשפע וללא משוא פנים, יחד עם האוויר הצח, האור השמש הבוהק וגשמי הברכה."

"חיי המשיח הניחו יסודות לדת ללא הטלות חרס, דת שבה היהודי והלא יהודי, העבד והאדם החופשי מאוחדים בקשר של אחווה, שווים בפני אביהם שבשמיים. למלאכתו עלי אדמות לא היו מניעים מדיניים; הוא לא הבחין בין תושב לבין אזרח זר, בין חבר לבין אויב. מה שנגע בלבו הייתה כל נפש הצמאה למים חיים" (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 9, pp. 190, 191).

שאלות לדיון:

1. הגו באמירה להלן: "בפרק הרביעי של האיגרת אל האפסים, תכנית הגאולה של אלוהים נגלית לפנינו בבהירות ובפשטות, כדי שכל ילד יבין אמת חשובה זו. בתכנית זו ישנם כל האמצעים הנדרשים לשמירת האחדות בקהילה, על מנת שתלמידי המשיח יוכלו לשדר לעולם חוויה רוחנית נעלה ונשגבת" (Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 1117). מה מתוך הפרק הרביעי באיגרת אל האפסים מצביע לדעתכם על האחדות בקהילה? מה עלינו לעשות כדי לשמר אחדות זו?
2. הענווה והכניעה מהותיות לאחדות הקהילה. הגאווה, היהירות והעקשות הורסות את האחדות. כיצד ניתן להפנים את עקרונות הענווה והכניעה?
3. כיצד ניתן לשמור על האחדות, על אף שלא תמיד מסכימים על כל דבר?

סיכום השיעור: באיגרתו אל האפסים, שאול נותן המלצות רבות על האופן שבו ניתן לחיות "במשיח". לישועה במשיח יש השלכות מעשיות בחיינו. כל היחסים שלנו – כולל היחסים עם האחים והאחיות שלנו באמונה – משתנים ומשתפרים, ושינוי זה מהותי להשגת האחדות בקהילה.

שיעור מספר 5*
27 אוקטובר – 2 נובמבר

האחדות בקהילה הקדומה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
מעשי השליחים א' 12-14; ב' 13-5; התגלות י"ד 12;
מעשי השליחים ב' 42-47; ד' 37-32; ה' 11-1; 2 קורинתיים ט' 15-8.

פסוק לשינון: "הם היו שוקדים על תורת השליחים, על ההתחברות, על בציעת הלחם ועל התפלות" (מעשי השליחים ב' 42).

אחדות הקהילה היא תוצר של חוויות רוחניות משותפות במשיח, אשר הינו האמת. "אני הדרך והאמת והחיים. אין איש בא אל האב אלא דרכי" (יוחנן י"ד 6). החוויות והמסעות הרוחניים המשותפים מחשלים את הקשרים בין המאמינים. לאדוונטיסטים הראשונים הייתה חוויה כזו בתנועה המילרית. בעקבות חוויות המשותפת ב-1844 נקשרה נפשם לאלוהים ואלא אל אלה בעבותות של אהבה, במאמצם המשותף למצוא הסבר לאכזבתם המרה. חוויה זו הניחה את יסודותיה של קהילת האדוונטיסטים שומרי שבת ושפכה אור על האמת לגבי המשפט הקודם להתגלות המשיח, עם כל מה שכרוך בכך.

חוויתם של תלמידי המשיח לאחר עלייתו לשמיים היא עדות לכוחם של דבר אלוהים, התפילה וההתחברות לאחד וליצור הרמוניה בין מאמינים מרקעים כה שונים. אותה החוויה אפשרית גם כיום. "ההתחברות המשיחית הינה מרכיב מהותי להשתחויה המשותפת. אין תחליף לאדם המאמין להשגת הקשר הרוחני המאחד אותו עם מאמינים אחרים ועם ישוע המשיח. המשיח מושך קודם את הנשמה אליו, אך לאחר מכן הוא תמיד מאחד אותה עם מאמינים אחרים בגופו, הקהילה" Robert G. Rayburn, O Come, Let Us Worship (Grand Rapids: Baker) (Book House, 1980), p. 91.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-3 בנובמבר.

ימי הכנה

בשעותיו האחרונות עם תלמידיו, לפני מותו, ישוע הבטיח לא להשאירם בגפם. האב ישלח מנחם אחר – את רוח הקודש – אשר ילווה אותם במלאכת הבישור. הרוח יזכיר להם את מה שישוע לימד אותם (יוחנן י"ד 26) וידריך אותם לגלות אמיתות נוספות (יוחנן ט"ז 13). ביום עלייתו לשמיים, חידש המשיח הבטחה זו: "אַתֶּם תִּטְבְּלוּ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּעוֹד יָמִים לֹא רַבִּים" [...] "בְּבֹא אֶלְיֶכֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ תִּקְבְּלוּ כֹחַ" (מעשי השליחים א' 5,8). התלמידים קיבלו כוח זה מרוח הקודש על מנת שיוכלו להיות עדי המשיח בירושלים, ביהודה ושמרון ועד קצה הארץ (פסוק 8).

קראו מעשי השליחים א' 12-14. מה עשו התלמידים במהלך עשרת ימים אלו?

ניתן לדמיין את עשרת ימים אלו כתקופה של הכנה רוחנית רב-עצמתית, מעין פרישה שבמהלכה שיתפו התלמידים ביניהם את זכרונותיהם על המשיח – על מעשים, הלימוד והניסים שלו. הם היו "בְּלֵב אֶחָד בְּתַפְלָה" (מעשי השליחים א' 14). "בזמן שהמתינו התלמידים להתגשמות ההבטחה, הם הכניעו את ליבם לה' בחרטה אמיתית, והתוודו על חוסר אמונתם. בזמן שנזכרו במילים שאמר להם המשיח לפני מותו, הם זכו להבין את משמעותן. הם נזכרו באמיתות שפרחו מזיכרונם, ושוב וחזרו עליהן איש באוזני רעהו. הם האשימו את עצמם והצטערו על כך שלא הבינו את המושיע. תמונות חייו המופלאים חלפו עיניהם בזו אחר זו. בעודם הוגים בחייו הטהורים והקדושים, הם חשו שאין עמל קשה מדי, ואין קורבן גדול מדי, אם רק יעלה בידם לשאת בחייהם עדות על חייו של המשיח. אם רק יכלו לחיות מחדש את שלוש השנים האחרונות, כך חשבו, כה שונה הייתה התנהלותם! אם רק יכלו לראות שוב את אדונם, הם היו עושים הכול כדי להראות לו את עומק אהבתם ואת כנות צערם, על כך שהעציבו וציערו אותו במוצא פיהם או במעשים שהעידו על חוסר אמונה! אך הם התנחמו במחשבה שנמחל להם. הם היו נחושים לכפר כמיטב יכולתם על חוסר אמונתם, בכך שיעידו עליו בעוז קבל עם ועולם. [...] בעודם מיישבים את חילוקי הדעות ביניהם, ונפטרים מן התשוקה להשיג עליונות על אחיהם, הם התאחדו בחברותא משיחית" – אכן ווייט, מעשי השליחים, עמ' 25,26.

על אלו דברים מן העבר הייתם רוצים לחזור ולתקן מבחינה רוחנית? מה למדים אנו מחרטות העבר על האופן שבו ניתן לבנות עתיד טוב יותר?

ממגדל בבל לחג השבועות

ימי ההכנה הרוחנית שלאחר עלייתו של ישוע השמימה הגיעו לשיאם באירועי חג השבועות. ביום זה, מיד לפני שרוח הקודש נשפכה על התלמידים, "היו כלם יחדיו" (מעשי השליחים ב' 1).

בתקופה המקראית, חג השבועות היה השני מ"שלוש הרגלים" (רגל = פעם) – שלושת המועדים שבהם כל גבר יהודי היה חייב לעלות לרגל לבית המקדש בירושלים. חג זה חל יום לאחר סיום ספירת העומר בת שבעת השבועות – ליתר דיוק ביום החמישי (ביוונית, משמעות המונח pentekoste היא "היום החמישי") לאחר חג הפסח. בחג זה הביאו עולי הרגל לפני אלוהים ביכורים מפרי אדמתם כקרבן תודה.

סביר להניח שבזמנו של ישוע חג זה כבר כלל את חגיגת מתן התורה על הר סיני (שמות י"ט 1). על כן, אנו רואים כאן את חשיבות המצוות כחלק בלתי נפרד מבשורת המשיח, אשר מותו המכפר מעניק מחילה לכל אדם המתחרט על הפרת מצוות ה'. לא פלא שאחד הפסוקים המכריעים על אירועי זמן הסוף עוסק הן במצוות והן בבשורה: "בָּזָה סִבְלָנוֹתָם שֶׁל הַקְּדוּשִׁים הַשּׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת אֱלֹהִים וְאֶמּוֹנֹת יְשׁוּעָה" (התגלות י"ד 12). בנוסף, במעמד הר סיני, כאשר קיבל משה את עשרת הדיברות (שמות י"ט 25-16; עברים י"ב 18), תופעות יוצאות דופן רבות ליוו חג שבועות זה. באופן דומה, תופעות יוצאות מן הכלל ליוו גם את חג השבועות אשר חגגו תלמידי המשיח לאחר מותו ותחייתו: "פִּתְאוֹם הָיָה קוֹל מִן הַשָּׁמַיִם, קָוֹל מְשַׁב רוּחַ עֶזְרָה, וְהוּא מֵלֵא אֶת כָּל הַבַּיִת אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בוֹ. אֶז הוֹפִיעוּ לִנְגֹד עֵינֵיהֶם לְשׁוֹנוֹת כְּלִהּבוֹת אֵשׁ, שֶׁהִתְפָּזְרוּ וְנָחוּ אֶחָת אַחַת עַל כָּל אֶחָד מֵהֶם. וְכָלם נִמְלְאוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וַהֲחִלוּ לְדַבֵּר בְּלִשׁוֹנוֹת אַחֲרוֹת כִּפִּי שִׁנְתָּנָה לָהֶם הָרוּחַ לְדַבֵּר" (מעשי השליחים ב' 4-2).

קראו מעשי השליחים ב' 13-5. מה משמעותו של אירוע מזהים זה?

חג השבועות היה חג של שמחה ושל הודייה לאלוהים על ברכותיו הרבות. בכך טמונה אולי הסיבה להאשמות השווא על שכרות (מעשי השליחים ב' 15-13). ואולם, הנס שאפשר לתלמידים לדבר ברהיטות ובדיוק בשפות זרות שמעולם לא שמעו או למדו היווה עדות עוצמתית על כוחו של אלוהים לאחד את הקהילה. היהודים אשר עלו לירושלים מרחבי האימפריה הרומית שמעו את בשורת המשיח בשפתם אשר למדו בגולה.

כך, בדרך ייחודית זו, נס חג השבועות מבטל את קללת הפילוג במשפחה האנושית ואת חילוקה לקבוצות אתניות, אשר מקורם במגדל בבל. הנס בחג השבועות איחדה מחדש את משפחת האדם. אחדות הקהילה בקנה מידה עולמי מעידה על טיבה של מלכות אלוהים, המשיבה על כנה את האחדות אשר איבדנו במגדל בבל.

אחדות בהתחברות

בתגובה לדרשתו של שמעון כיפא ולפנייתו לחזרה בתשובה, כ-3.000 איש החליטו לקבל את ישוע כמשיח וכהתגשמות נבואות המקרא עבור עם ישראל. רוח קודשו של אלוהים פעל בלבם של אנשים אלו. רבים מהם כבר שמעו על ישוע וחלקם עלו אולי לירושלים בתקווה לראותו. אחדים מהם ראו אולי את ישוע ושמעו את בשורתו על מלכות ועל ישועת האלוהים, אך עדיין לא החליטו ללכת אחריו כתלמידיו. בחג השבועות, הקב"ה התערב בחיי התלמידים באופן פלאי והשתמש בהם כעדים לתחייתו של המשיח. כך, כולם ידעו שבשמו של ישוע ניתן לקבל את סליחת החטאים (מעשי השליחים ב' 38).

קראו מעשי השליחים ב' 42-47. מה עשו תלמידי המשיח יחדיו כקהילה? מה חיבר ביניהם באופן כה מדהים?

ראוי לציין שהפעילות הראשונה שהמאמינים החדשים עסקו בה הייתה לימוד התורה. ללימוד זה יש חשיבות מכרעת בתהליך הגדילה הרוחנית של מאמינים חדשים. התלמידים קיבלו מישוע את השליחות ללמדם "לְשַׁמֵּר אֶת כָּל מֵה שֶׁצִּוֵּיתִי אֲתָם" (מתי כ"ח 20). קהילה חדשה זו הייתה שקועה בלימוד התורה על המשיח. סביר להניח שהם שמעו קודם על חיי ישוע, על מלאכתו, על לימודו בדרשות ומשלים ועל הניסים שהוא חולל כהתגשמות נבואות התנ"ך.

בנוסף, הם גם עסקו בתפילה ובבציעת הלחם. לא ברור בעליל אם בציעת הלחם רומזת על סעודת האדון או מצביעה על ארוחה משותפת רגילה, כפי שיוצא ממעשי השליחים ב' 46. עם זאת, ציון ההתחברות מלמד אותנו שקהילה קדומה זו העבירה זמן רב ביחד, לעיתים תכופות, הן במקדש – אשר עדיין שימש אותם כמרכז השתחויה – והן בבתיהם. בין תלמידי המשיח היו יחסים מאוד קרובים. הם לא רק אכלו, אלא גם התפללו יחדיו. התפילה היא רכיב חיוני לחיי הקהילה והיא גם מהותית לגדילה הרוחנית האישית. המאמינים בקהילה חדשה זו השתחוו יחד ונאמר לנו שהם עשו זאת "בשקידה" (מעשי השליחים ב' 42).

קבוצה משיחית זו, אשר הקפידה בשקידה על לימוד השליחים, זכתה ליחס חיובי מצד תושבי ירושלים. כתוב על מאמינים אלו שהם "מְצָאוּ חֵן בְּעֵינֵי כָּל הָעָם" (מעשי השליחים ב' 47). ללא ספק, פעולת רוח הקודש בקרבם הותירה רושם רב בלבם של האנשים מסביבם, וקהילה חדשה זו שימשה עדות חותכת למשיחיותו של ישוע. **מה יכולה הקהילה המקומית שלכם ללמוד מדוגמת הקהילה הקדומה על אחדות, התחברות ועדות למען המשיח?**

דיבות לב ותאוות בצע

לוקס מספר לנו שאחת התוצאות של התחברות התלמידים לאחר חג השבועות הייתה התמיכה ההדדית ביניהם. "כָּל הַמַּאֲמִינִים הָיוּ יַחְדָּיו וּבְכָל אֲשֶׁר הָיָה לָהֶם הָיוּ שְׂתָפִים. הֵם מָכְרוּ אֶת אֲחֻזָּתֵיהֶם וְאֶת רְכוּשָׁם וְחָלְקוּ אוֹתָם לְכָל אִישׁ כְּפִי צֶרְכּוֹ" (מעשי השליחים ב' 44,45).

שותפות זו לא הייתה תנאי הכרחי לשייכות לקהילה, אלא תוצר טבעי של האהבה והקרבה ביניהם. הלכה למעשה, שותפות זו הביאה לידי ביטוי בצורה המוחשית ביותר את אחדותם. תמיכה הדדית זו המשיכה לזמן מה, ואנו מקבלים עליה תמונה מפורטת במעשי השליחים ד' ו-ה'. זהו גם נושא אשר מטפלים בו גם במקומות אחרים בברית החדשה, כפי שנראה להלן.

בשלב זה מוצג לנו לראשונה אדם בשם בר-נבא. אנו מבינים מן הסיפור שהוא אדם עשיר, בעל אדמות. לאחר שהוא מכר את שדהו לטובת הקהילה, הוא הביא את הכסף לשליחים (מעשי השליחים ד' 37-32 ו-ה' 11-1). דבר ה' מצביע עליו כמופת לאדם מאמין.

קראו מעשי השליחים ד' 37-32 ו-ה' 11-1. השוו בין גישתו והתנהגותו של בר-נבא לבין אלו של חנניה ושפירה. מה הייתה טעותו של זוג זה?

חנניה ושפירה חטאו לא רק בכך שניסו לשקר לרוח קודשו של אלוהים, אלא גם בכך שהפגינו תאוות בצע וחמדנות. אין חטא הרסני יותר לאהבה ולאחוה מאשר האנוכיות, הבאה לידי ביטוי במקרה זה בתאוות בצע. בעוד שבר-נבא משמש דוגמה מופתית לרוח האחוה של הקהילה הקדומה, חנניה ושפירה משמשים דוגמה הפוכה. לוקס מאוד כנה בכך שהוא חולק עימנו סיפור זה על מאמינים פחות מוסריים מקרב קהילה קדומה זו. בעשרת הדיברות (שמות כ' 17-1), הדיבר העשירי, על חמדנות, שונה בתכליתו מכל שאר הדיברות. בעוד שדיברות אחרים מצביעים על פעולות אשר מפרות באופן גלוי את מצוות אלוהים, הדיבר האחרון מתייחס לדבר אשר מתרחש בלב. תאוות הבצע היא לא מעשה, אלא תהליך שכלי. האנוכיות והחמדנות אינן חטא מעשי וגלוי, אלא ביטוי פנימי של הטבע החוטא שלנו. תכונה זו מתגלה אך ורק כאשר היא באה לידי ביטוי בפעולות אנוכיות, מהסוג שאנו רואים בסיפור על חנניה ושפירה. במידה מסוימת, בדיבר האחרון טמון השורש לרוע המתבטא בפעולות פסולות על ידי כל שאר הדיברות. חמדנותם חשפה אותם להשפעתו של השטן, ותחת השפעה זו שיקרו לאלוהים; לא מן הנמנע שאותה חמדנות הניעה גם יהודה איש קריות.

באיזו דרך ניתן לעקור את חטא החמדנות מחיינו? מדוע להודייה ולהלל יש תפקיד כה חשוב בעקירת רוע זה מלבנו?

אל תשכחו את העניים

שיתוף המשאבים האישיים עם האחרים היווה ביטוי ברור ומוחשי לאחדות בקהילה הקדומה. נדיבות הלב, המתוארת בפרקים הראשונים של ספר מעשי השליחים, מתבטאת בהמשך הסיפור בהזמנתו של שאול השליח לקהילות אשר ייסד במקדוניה ואכיה לתרום תרומה למאמינים העניים בירושלים (ראו מעשי השליחים י"א 27-31; גלטים ב' 10; רומים ט"ו 26; 1 קורינתים ט"ז 1-4). תרומות אלו הן ביטוי מוחשי לעובדה שבקהילות הללו, המורכבות בעיקר ממאמינים לא יהודים, יש הערכה אמיתית כלפי אחיהם היהודים בירושלים. על אף ההבדלים האתניים והתרבותיים, כולם יחדיו מהווים גוף אחד במשיח וכולם שותפים לאותה הבשורה. תרומות אלו לנוקקים מקרב הקהילה לא רק גילו את האחדות שכבר הייתה קיימת, אלא אף הגבירו אחדות זו.

קראו 2 קורינתים ט' 8-15. לפי שאול השליח, מה יהיו תוצאות נדיבותה של הקהילה בקורינתוס?

האחדות בקהילה הקדומה מוכיחה לנו שחוויה זו עודנה אפשרית גם כיום. עם זאת, אחדותם לא הייתה מקרית, אלא הייתה מבוססת על התחייבות מכוונת מצדם של כל המאמינים. מנהיגי הקהילה דאגו ראו בטיפוח האחדות במשיח את תפקידם האיש. כפי שהאהבה בין הגבר, האישה והילדים במשפחה הינה פרי ההתחייבות היומיומית של כל הצדדים, כך גם האחדות בין המאמינים.

האחדות שיש לנו במשיח מטופחת ומחוזקת במספר דרכים. הרכיבים הבולטים אשר יצרו אחדות זו בקהילה הקדומה היו התפילה, ההשתחויה, ההתחברות, החזון המשותף ולימוד דבר אלוהים ביחד. הם הבינו שאחריותם היא לא רק להביא את הבשורה לכל העמים, אלא גם לאהוב ולטפל אלה באלה. אחדותם באה לידי ביטוי בנדיבותם ובתמיכה ההדדית, הן בתוך כל קהילה בנפרד והן בין קהילות שונות, על אף המרחקים הגדולים אשר הפרידו ביניהן.

"נדיבות ליבם העידה שהם לא קיבלו את חסד ה' לשווא. נדיבות כזו תקדש את המאמין באמצעות רוח ה'. בעיני המאמינים והלא מאמינים כאחד, היה זה נס של חסד" (אלן וייט, מעשי השליחים, 218).

כיצד חוויתם, הן באופן אישי והן כקהילה, את תועלות הנדיבות כלפי אחרים? אלו ברכות מקבל הנותן לאחרים?

נקודות למחשבה

לן וייט, "חג השבועות", עמ' 25-32, במעשי השליחים

"רוחב הלב שהפגינו המאמינים היה הפרי של שפיכת רוח הקודש. המאמינים החדשים שקיבלו את הבשורה היו "לב אֶחָד וְנֶפֶשׁ אֶחָת". דבר אחד עמד בראש מעייניהם – הצלחת המשימה שהוטלה עליהם; לחמדנות לא הייתה עתה כל מקום בחייהם. אהבתם לאחיהם המאמינים ומסירותם לשליחות שקיבלו על עצמם, היו עזות יותר מאהבתם לכספם או לנכסיהם. מעשיהם העידו על כך שהם הבינו כי ערכן של נשמות בני האדם רב יותר מעושר ארצי.

כך יקרה תמיד כאשר רוח אלוהים תיקח שליטה על חיי המאמין. מי שלבבותיהם גדושים באהבת המשיח ילכו בעקבות המופת של המושיע, אשר נעשה עני למעננו, כדי שבאמצעות עונוי אנו נעשיר. הם יראו בכל המתנות שהם קיבלו מיד ה' (כגון ממון, פנאי, כוח השפעה וכו') אך ורק אמצעי לקידום מלאכת הבשורה. כך קרה בקהילה הקדומה. וכאשר חברי הקהילה בימינו יוותרו (בעזרת גבורת רוח הקודש) על אהבתם להבלי העולם הזה, ויהיו מוכנים ומזומנים להקריב קורבנות כדי שאחיהם בני האדם ישמעו את הבשורה, יהיה לאמיתות הללו כוח השפעה עצום על שומעיהן" (אלט וייט, מעשי השליחים, 48-49).

שאלות לדיון:

1. על פי השיעור הנוכחי, מה היו הגורמים שיצרו את האחדות בקהילה הקדומה? כיצד ניתן להשתמש באותם גורמים בקהילותנו? מה חסר לנו כיום ואולי היה למאמינים באותה עת?
2. השבוע למדנו על מספר קהילות אשר עסקו באסיפת תרומות לטובת המאמינים העניים בירושלים. כיצד משמשת מחוותם כדוגמא עבורנו? עד כמה אנו מעורבים בסוגיות חברתיות? באיזה אופן יכולים המאמינים להיות מעורבת בחיי הקהילה שבה הם חיים על מנת להקל על העוני ולענות על צרכים בסיסיים נוספים?
3. אלו לקחים ניתן להפיק מסיפורם הטרגי של חנניה ושבירה? מה חשיבות האמירה שבמעשי השליחים ה' 5, 11 לפיה "פָּחַד גָּדוֹל נָפַל עַל כָּל הַקְּהִלָּה" בעקבות פטירתם של השניים?

סיכום השיעור: הקהילה הקדומה גדלה במהירות, היות והתלמידים הכינו את לבבותיהם לשפיכת רוח הקודש. יחסיהם הקרובים ואמונתם המשותפת היו האמצעים שאלוהים השתמש בהם על מנת להכין את ליבם לחג השבועות. גם לאחר החג, רוח הקודש המשיך לפעול בעוצמה בקרב קהילה חדשה זו, ואת תוצאות פעילות זו רואים אנו הן בנדיבותם כלפי החלשים שביניהם והן בגדילתה המהירה של הקהילה.

שיעור מספר 6*

3 – 9 נובמבר

דימויי אחדות

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: **1 כיפא ב' 9**;
שמות י"ט 5,6; **אפסים ב' 19-22**; **1 קורינתים ג' 16,17**; **י"ב 12-26**;
יוחנן י' 11-1; **תהלים כ"ג**.

פסוק לשינון: **" כָּשֶׁם שֶׁהַגּוֹף הוּא אֶחָד וְאִיבָרִים רַבִּים לוֹ, וְכָל אִיבָרֵי הַגּוֹף הֵם גּוֹף אֶחָד אֵף כִּי רַבִּים הֵם, כֵּן גַּם הַמַּשִּׁיחַ. "** (1 קורינתים י"ב 12).

כידוע לכל הלומד מן הכתובים, הטקסט המקראי גדוש בדימויים ובסמלים המצביעים על מציאות מקיפה יותר מאשר הדימויים או הסמלים עצמם. לדוגמה, תורת הקורבנות מצביעה, במהותה, על מציאות מקיפה וחשובה יותר: קורבן המשיח ותכנית הישועה.

בכתובים ישנו גם סוג אחר של דימויים, אשר לעיתים בנוי על רכיבים בסיסיים, כמו מים, אש או רוח. בהקשרים שונים, דימויים אלו מצביעים על אמיתות רוחניות ותיאולוגיות עמוקות. למשל, כאשר ישוע אמר **"הרוח נושבת היכן שיהיא רוצה ואת קולה אתה שומע, אך אינך יודע מאין היא באה ולאן היא הולכת. כך כף מי שנולד מן הרוח"**, הוא השתמש ברוח כסמל לפעילות רוח הקודש בלב האדם. הכתובים משתמשים בדימויים שונים כדי לתאר את טיב האחדות בקהילה, אחדות אשר אלוהים מבקש מאיתנו להפגין בפני העולם. כל דימוי בנפרד אינו שלם בפני עצמו. לעומת זאת, כמכלול, הם מגלים לנו היבטים רבים של אחדות הקהילה – את יחסיה של הקהילה עם אלוהים, את היחסים של חברי הקהילה אלה עם אלה ואת יחסיה של הקהילה עם החברה בכלל. השיעור הנוכחי יעניף מבט על כמה מדימויים אלו ועל האופן שבו הם מגלים לנו את האחדות במשיח.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-10 בנובמבר.

אנשי אלוהים

קראו 1 כיפא ב' 9; שמות י"ט 5,6; דברים ד' 20 ו-ז' 6. מה לומדים אנו מפסוקים אלו על מעמדו המיוחד של עם אלוהים?

מהות המושג "קהילה" הינה בני אדם, אך לא כל סוג של בני אדם. הקהילה הינה עמו של אלוהים, המורכב מאנשים אשר מכירים בקדוש ברוך הוא כאביהם וכמושעים ואשר נגאלו על ידי המשיח ועל כן מציינים לו. דימוי זה מאשש את הרעיון שלפני לאלוהים יש עם מיוחד עלי אדמות מאז תחילת תכנית הגאולה ושיש המשכיות בין עם ישראל בתנ"ך לקהילה בברית החדשה. כבר מתקופתם של אדם, נוח ואבות האומה, אלוהים כרת ברית עם אנשים נאמנים לו, כדי שייצגו את אהבתו, את צדקתו ואת חסדו לעולם כולו.

עמו של אלוהים מכונה בכתובים "עם נבחר", "ממלכת כוהנים" ו"גוי קדוש". מונחים אלו מצביעים על כך שלבחירתם יש תכלית מיוחדת: "לְמַעַן תִּסְפְּרוּ תְהִלָּתוֹ שֶׁל הַקּוֹרָא אֶתְכֶם מִחֲשָׁךְ אֶל אֹרֶךְ הַנֶּפֶלָא" (1 כיפא ב' 9). דימוי זה מזכיר גם את תיאור אופיו החינני של אלוהים בשמות ל"ד 6,7. "הקדוש ברוך הוא בחר בקהילה כעם סגולה, אשר ישקף את תכונותיו יקרות הערך בחייהם ויגלו את טובו ואת חסדו לכל תושבי תבל" (The SDA Bible Commentary, vol. 7, p. 562).

קראו דברים ז' 6-8. מדוע בחר אלוהים בצאצאיו של אברהם כעמו? באיזו מידה סיבות אלו עדיין תקפות כיום?

נשאלת השאלה – איזו מדינה בעולם ראויה כיום להיקרא "גוי קדוש" (אחד מדימויי הקהילה)? והתשובה היא – אף אחת. כל האומות וכל הקבוצות האתניות מורכבות מבני אדם חוטאים, אשר אינם ראויים לאהבתו ולחסדו של האל. ולמרות שהכתובים מכנים אותנו "גוי קדוש", הם גם מלמדים אותנו שבחירתו והקמתו של עם ישראל התבססו במלואן על אהבתו של אלוהים, ולא על מעשיהם הטובים. הקמתו של עם ישראל הייתה מעשה בריאה של אלוהים, אשר – על אף חטאיהם וכפירתם של בני ישראל – קיים את הבטחתו לאברהם שבזרעו – המשיח – יביא את ישועתו לכל משפחות האדמה. כפי שבחירתו של עם ה' הייתה מעשה של חסד, כן גם ישועתו מבוססת על חסדו של האל ותו לא. עובדה זו אמורה להזכיר לנו את שורשנו המשותפים בחסדו של האל.

מדוע חשוב לשמור בקפידה על אמת קדושה זו – שישועתנו מבוססת על קורבן המשיח בלבד, ולא על מעשינו הטובים, על אף היותנו "עם אלוהים"?

בית אלוהים

דימוי נוסף לעמו של אלוהים בברית החדשה הינו "בית אלוהים". זוהי מטפורה המתארת את הקהילה כבניין ואת המאמינים כאבני הבניין, ומדגישה בכך את התלות ההדדית שביחסים בין חברי הקהילה. כיפא אף מכנה את המאמינים "אֲבָנִים חַיִּוֹת" (1 כיפא ב' 5). בנוסף לכך, מטפורה זו מכילה גם את תכונות הקימות והמוצקות.

קראו אפסים ב' 19-22. אלו רעיונות מדגיש שאל בקטע זה? מה למדים אנו מדימוי זה על האחדות בקהילה?

בקטע זה, שאל מחבר בין שני דימויים של הקהילה: אחד אינרטי – בית במובן של בניין – והאחר חי – בית במובן של משפחה. לאבן בודדה אין ערך בפני עצמה, ואולם כאשר מחברים אותה יחד עם אבנים אחרות, היא הופכת לחלק ממבנה עמיד בסערות החיים. המאמין אינו יכול להישאר כאבן בודדה, אלא חייב להתחבר למאמינים אחרים בבית אלוהים. כדי שהבניין יהיה עמיד, הוא חייב להיות בנוי על יסוד מוצק. ישוע המשיח מהווה יסוד זה (1 קורנתים ג' 11). הקהילה תחדול מלהתקיים אלמלא המשיח יהיה אבן היסוד של כל פעולותיה. לאמיתו של דבר, הקהילה בנויה סביב המשיח – חייו, מותו, תחייתו וחזרתו. הקהילה מורכבת ממאמינים המאוחדים בכרזת ישוע המשיח לעולם. בראש מעייניה של הקהילה נמצא המשיח – זהותו, מעשיו עברו והבטחותיו לכל אלה אשר מקבלים אותו כאדונם וכמושיעים האישי.

הדימוי של "בית" כמשפחה הינו משמעותי מאוד, שהרי הוא מבוסס על היחסים בין בני הבית – האב, האם, האחים והאחיות. הקשרים בין בני המשפחה עשויים להיות חזקים במיוחד, ולרוב הנאמנות עבור בני המשפחה גוברת על כל קשר חיצוני אחר. הנאמנות הינה מרכיב חיוני של האחדות – אין אחדות בלי נאמנות. כיצד קשור דימוי זה לקהילה? חברי הקהילה הינם חלק ממשפחה אחת גדולה. אנו קשורים בינינו לא רק בזכות היותנו צאצאי המשותפים של אדם, אלא גם בשל העובדה שכל אלה שחווינו את חוית ה"לידה מחדש" קשורים לישוע, האדם השני. על כן, אנו מאוחדים לא רק בשל לימודנו המשותף, אלא גם בזכות חווית החזרה בתשובה, המאפשרת לנו חיים חדשים בישוע המשיח.

למרבה הצער, לא לכולם היו חוויות חיוביות במשפחתם. לכן, דימוי זה אולי לא יהיה משמעותי מבחינתם. ועם זאת, כיצד עלינו כקהילה להיות עבורם המשפחה שלעולם לא הייתה להם?

היכלו של רוח הקודש

דימוי נוסף הקשור לבניין אשר שאול משתמש בו בתיאור הקהילה הוא ההיכל של אלוהים או של רוח הקודש. זהו דימוי של בניין מפואר ויקר ערך. ב-1 קורינתים ו' 19, שאול מתאר את גופו של האדם המאמין כהיכלו של רוח הקודש, בעוד שב-1 קורינתים ג' 16,17 הוא משתמש בדימוי זה של הבניין הקדוש ובעל הערך הרב ביותר במזרח התיכון – היכלו של אלוהים – על מנת לתאר את קהילת המאמינים.

קראו 1 קורינתים ג' 16,17. מה משמעות העובדה שהקהילה היא היכלו של רוח הקודש? מהי האזהרה בפסוק 17?

ללא ספק, כאשר שאול מתאר את הקהילה כהיכל, כוונתו אינה להיכל גשמי או למעונו של אלוהים. היוונית של הברית החדשה מבחינה, בדומה לעברית, בין גוף שני יחיד – "אתה/את", לבין גוף שני רבים – "אתם/אתן", ובמקרה שלנו מדובר באופציה השנייה. מטפורה זו מצביעה על זהותם הקולקטיבית של חסידי ה': המאמינים בקורינתוס מרכיבים יחדיו כקבוצה את היכלו של רוח הקודש, אשר אלוהים שוכן בתוכו במובן הרוחני.

עבור שאול, אלוהים שוכן בתוך החברותא המשיחית, ולכן השליח מזהיר שכל אדם אשר ינסה להרוס התחברות זו יחויב למשפטו של אלוהים. אחדות המאמינים עומדת בלב לבה של התחברות זו ושל נוכחותו של אלוהים בהיכל. על אף שלרוב משתמשים בפסוק זה כדי להצביע על חשיבות השמירה על הגופנו הגשמי (דבר אשר אדם מאמין אמור לעשות ממילא), זה לא הטיעון אשר הוא מנסה להוכיח כאן. זהו מסר אזהרה על כל מי שינסה להרוס את אחדות הקהילה.

מוקדם יותר באותו פרק, שאול מתייחס למה שהוא רואה כאתגרים לאחדות הקהילה: "יֵשׁ בְּקִרְבְּכֶם קִנְאָה וּמְרִיבָה" (1 קורינתים ג' 3). התנהגות וגישות מסוג זה הינן איומים ממשיים לאחדות המשיחית וגורמים לנסיגתו של האל מהיכלו. במילים אחרות, הסכסוכים בקהילה עלולים להרוס את היכלו של אלוהים. על כן, הקדוש ברוך הוא מצפה מאיתנו שנשים בצד כל גישה או התנהגות אשר מאיימות על אחדות זו.

ואולם, במקרה וסכסוך שכזה כן פורץ בקהילה, עצתו של שאול לקורינתים עודנו כיום: "אַחִי, אֲנִי מִפְּצִיר בָּכֶם בְּשֵׁם אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ שֶׁתִּהְיוּ בְּלִכְּם תְּמִימִי דְּעִים בְּמוֹצֵא פִיכֶם וְשֶׁלֹּא יִהְיוּ פְּלוּגִים בֵּינֵיכֶם, אֲלֵא עִמְדוּ מֵאַחֲדִים לְגִמְרֵי בְּאוֹתָהּ מִחֻשְׁבָּה וּבְאוֹתָהּ דְּעָה" (1 קורינתים א' 10).

הקנאה, המריבות והפילוגים אינם בעיות אשר הקהילה התמודדה עימן רק בזמנו של שאול. גם אנחנו מתמודדים עימן כיום. מהו התפקיד של כל אחד מאיתנו במאמצנו המשותפים לפתור בעיות אלו בדרכים אשר לא יאימו על אחדות הקהילה?

גופו של המשיח

דימוי אחדות הקהילה שהוא אולי המפורסם והמוחצן ביותר הוא גופו של המשיח. "כָּשֶׁם שֶׁהַגּוֹף הוּא אֶחָד וְאֵיבָרִים רַבִּים לוֹ, וְכָל אֵיבָרֵי הַגּוֹף הֵם גּוֹף אֶחָד אֵף כִּי רַבִּים הֵם, כֵּן גַּם הַמָּשִׁיחַ. [...] אַתֶּם גּוֹף הַמָּשִׁיחַ וְאֵיבָרָיו, אִישׁ אִישׁ לְפִי חֶלְקוֹ (1 קורינתים י"ב 12,27). כפי שהגוף הינו יחידה אחת, המורכבת מאיברים שונים, כל אחד עם תפקיד מסוים, כך גם הקהילה כגוף המשיח.

קראו 1 קורינתים י"ב 26-12. כיצד חל דימוי זה של גוף אחד עם איברים רבים על תיאור קהילתכם המקומית? כיצד הוא חל על תיאור אירגון הקהילה האדוונטיסטית בכלל?

לימודו של שאול ב-1 קורינתים י"ב מעביר מסר חשוב, שלפיו האחדות המשיחית האותנטית מתקיימת לא רק בגיוון, ובטח ובטח שלא למרות הגיוון, אלא על ידי הגיוון. הבה לא נהיה מופתעים שמקור ביטויי הגיוון הוא רוח הקודש. כפי שגוף האדם הינו מאוחד ומגוון בעת ובעונה אחת, כך גם גופו של המשיח מביא לידי ביטוי את שלמותו דווקא על ידי גיונו.

דימוי זה קשור לקהילה שלנו באופן ישיר. בעשורים האחרונים, הקהילה האדוונטיסטית התפתחה בצעדי ענק. הקהילה שלנו מורכבת עתה מאנשים מכל הרקעים והתרבויות. עם זאת, עלינו למנוע מהבדלי הגזע, התרבות, החינוך והגיל לפגל אותנו. אדרבא, הגיוון אמור לשמש כלי בידי רוח הקודש לאיחוד הקהילה ובכך לגלות את האמת המדהימה שלמרות כל ההבדלים בינינו, כולנו אחד במשיח.

כפי שראינו לעיל, למרגלות מזבח הצלב של המשיח כולנו שווים, ללא קשר למי אנחנו או מאין אנחנו באים. ככל שהעולם מסביבנו יילך ויהפוך מפוצל יותר, כך יהיה נחוץ יותר שהקהילה תוכיח שהאחדות בשונות אכן בת השגה. על עמו של אלוהים לגלות את כוחה המרפא והמפייס של הבשורה.

שאול השליח סבור שאידאל זה אכן בר השגה. "הַמָּשִׁיחַ הוּא רֹאשׁ הַקֵּהֶלֶה - הַמּוֹשִׁיעַ שֶׁל הַגּוֹף" (אפסים ה' 23). "הוא הָרֹאשׁ שֶׁל הַגּוֹף, כְּלוֹמֵר, שֶׁל הַקֵּהֶלֶה" (קולוסים א' 18). כל מאמין בנפרד קשור ישירות למשיח, ובכך כל הגוף ניזון מאותו מקור. ובכן, קשה להפריז בחשיבותם של הלימוד מדבר אלוהים ויישום הלקחים אשר מפיקים ממנו, כמו גם כן של חוויותנו המשותפות בהלל ותפילה למען האיחוד בגוף המשיח.

הכבשים ורועה הצאן

קראו יוחנן י' 1-11. אילו היבטים של מטפורת הקהילה כדיר כבשים שופכת אור על מושג האחדות? ראו תהלים כ"ג.

בעולמנו המודרני עם כרכים וגורדי שחקים, גידול בעלי חיים הפך לתופעה נדירה. כיום, מרבית האנשים יודעים אך מעט על היחסים בין כבשים לבין רועי צאן. ואולם, כאשר ישוע סיפר משל זה, האנשים הבינו אותו היטב. כאשר הוא אמר להם "אָנִי הָרוֹעֶה הַטּוֹב" (יוחנן י' 11), הם זיהו מיד את התייחסותו לתהלים כ"ג 1 – "יְהוָה רֹעִי". דימוי זה היה עבורם לא רק מובן, אלא גם מאוד מרגש. בתרבות המזרח תיכונית, הן בתקופה הקדומה והן כיום, רועי הצאן ידועים על טיפולם המסור בכבשים שלהם, למרות האתגרים. דמות הרועה הפכה לאחד הדימויים האהובים ביותר שכתבי הקודש משתמשים בהם בתיאור אופיו של אלוהים ויחסיו עם עמו.

השוואתם של המאמינים לכבשים הינה תכונתן חסרת ההגנה והלא מזיקה. על כן, הן זקוקות להגנתו ולהדרכתו של רועה טוב. לאמיתו של דבר, הן אפילו נחשבות למטופשות. לעיתים, בהסח הדעת, הכבשים אובדות, והרועה מחפש אותן ומחזיר אותן לדיר. לרוב, הטלאים, בהיותם פגיעים יותר, זקוקים ליותר תשומת לב וטיפול, ולפעמים הרועה אפילו נושא אותם בזרועותיו כאשר הם מתעייפים. הטיפול בכבשים דורש לא מעט סבלנות והבנה. במובנים רבים, דימוי זה מאוד מתאים לתיאור הקהילה. לחבר הקהילה אין כל סיבה לפחד מהרועה שלו, המשיח, אלא יש לו רק מה להרוויח מהיחסים אתו.

ישוע גם הדגיש במשל זה את חשיבות השמיעה בקולו של הרועה. כשהמצב דורש זאת, מגינים על כמה עדרים בו זמנית על ידי הכנסתם לאותו דיר. אך כיצד ניתן להפרידם לאחר מכן? כל מה שנדרש הוא שהרועה יעמוד בשער המכלאה ושיקרא. הכבשים שלו יכירו את קולו ויבואו אליו. "לְאַחַר שֶׁהוֹצִיא אֶת כָּל אֶשֶׁר לוֹ הוּא הוֹלֵךְ לְפָנֶיהָ וְהַצֹּאן הוֹלְכוֹת אַחֲרָיו, כִּי מִפְּרִוֹת הֵן אֶת קוֹלוֹ" (יוחנן י' 4). השמיעה בקולו של הרועה הינה עניין חיוני עבור הקהילה. למעשה, אחדותו והגנתו של עם ה' תלויות בקרבתו ובציותו אליו.

על פי רוב, האנשים לא אוהבים שישוו אותם לכבשים. אף על פי כן, מדוע מטפורה זו כל כך רלוונטית עבורנו? מה מלמד אותנו דימוי זה על הצורך שלנו ברועה ועל חשיבות השמיעה בקולו?

נקודות למחשבה

אלן וייט, "הרועה האלוהי", 381-386, ב"חמדת הדורות";

"The Church on Earth," pp. 240-243, in *Counsels for the Church*.

"מאחר והמאמינים הכירו היטב הן את המקדש בירושלים והן את המבנים המפוארים בסגנון יווני-רומאי, מחברי הברית החדשה השתמשו במטפורת ההיכל על מנת לסייע להם להבין את קדושת הקהילה, את תפקידו של אלוהים בהקמת וגידול הקהילה, את מלאכתם של המשיח ושל רוח הקודש ואת הסולידריות בין חברי הקהילה. ולמרות שתחום האדריכלות משאיר רושם של תמונה סטטית, המחברים משתמשים במטפורה זו יחד עם דימויים מעולם החי ועם הדגשת התהליך עצמו של הבנייה. על כן, במקום לקבל תמונה סטטית, אנו נחשפים לסיפור על תהליך בנייה מאשר על מבנה גמור. הקהילה מקבלת את הזכות להיות 'היכל אֱלֹהִים חַיִּים' (2 קורינתים ו' 16) (John McVay, "Biblical Metaphors for the Church: Building Blocks for Ecclesiology," in Ángel Manuel Rodríguez, ed., *Message, Mission, and Unity of the Church* (Hagerstown, Md.: Review and Herald®, 2013), p. 52).

שאלות לדיון:

1. הגו בדימויי הקהילה היוצאים מתוך כתבי הקודש. איזה מהם אהוב עליכם במיוחד? מדוע אתם נמשכים לדימוי זה באופן ספציפי? מטפורות נוספות על הקהילה ניתן למצוא בקטעים הבאים: 1 טימותיאוס ג' 15; 2 טימותיאוס ב' 5-3; 1 כיפא ב' 9. מה לומדים אנו על הקהילה ממטפורות נוספות אלו?
2. "רצון אלוהים עבור עמו הוא שהם יהיו מאוחדים בעבודות החברותא המשיחית. האמון ההדדי בין המאמינים הינו מרכיב חיוני בשגשוג הקהילה, והאחדות בפעולה חשובה ברגעי משבר רוחני. רק פעולה פזיזה אחת וצעד אחד נמהר מספיקים כדי יכניסו את הקהילה לצרות צרורות שייקח לה שנים רבות לצאת מהן" (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, p. 446). מה למדים אנו מאזהרה זו על מידת הזהירות שעלינו להפגין בשמירה על אחדות הקהילה? איזה תפקיד ישנו לכל אחד מאיתנו במילוי חובה קדושה זו?
3. ביום ראשון למדנו שעל אף היותנו "עם אלוהים", ישועתנו מסתמכת על חסדו של אלוהים בלבד, ולא על מעשינו הטובים. או שלמעשה, עצם הסתמכותנו על חסדו של אלוהים לישועה מעניקה לנו את הכינוי של "עם אלוהים"? האם טיעון זה נכון אם לאו?

סיכום השיעור: הברית החדשה משתמשת בדימויים רבים על מנת להמחיש הן את טיבה והן את תכליתה של הקהילה. יתרה מכך, מטפורות אלו מלמדות אותנו שאלוהים משגיח על עמו ללא הרף. דימויים אלו גם מבהירים לנו שאנשי אלוהים קשורים אלה לאלה קשר הדוק ושעלינו לשתף פעולה על מנת להשלים את המשימה שהוטלה עלינו כעם אלוהים.

שיעור מספר 7*

10 – 16 נובמבר

יישוב הסכסוכים בקהילה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:

מעשי השליחים ו' 1-6; י' 1-23; מתי ה' 17-20;

מעשי השליחים י"א 24-3; ט"ו 1-22; עמוס ט' 11,12.

פסוק לשינון: "כִּי כָלְכֶם אֲשֶׁר נִטְבַּלְתֶּם לַמָּשִׁיחַ לְבַשְׁתֶּם אֶת הַמָּשִׁיחַ; אֵין יְהוּדִי אֶף לֹא גוֹי, אֵין עֶבֶד אֶף לֹא בֶן חוֹרִין, לֹא זָכָר אֶף לֹא נִקְבָּה, מְשׁוּם שֶׁכָּלְכֶם אֶחָד בְּמָשִׁיחַ יִשׁוּעַ" (גלטים ג' 27,28).

אחת המשימות הקשות ביותר של כל קהילה הינה השמירה על אחדות כאשר מתעוררות בתוכה מחלוקות סביב זהותה ותכליתה. למחלוקות אלו יש פוטנציאל הרסני עבור הקהילה.

הקהילות המשיחיות של ימינו אינן שונות כלל וכלל מאלו שבתקופת הברית החדשה. האנשים הם אנשים, ולכן תמיד יהיו חילוקי דעות בקהילה. המאמינים של הקהילה הקדומה התמודדו עם קונפליקטים אשר נבעו מדעות קדומות ומפרשנויות שונות של מספר סיפורים ומנהגים תנ"כיים. חילוקי דעות אלו היו עלולים להשמיד כליל את הקהילה, אשר הייתה אז בחיתוליה, אילמלא השליחים והמנהיגים אשר ביקשו ללא לאות את הדרכתם של רוח הקודש ושל הכתובים ביישוב סכסוכים אלו.

לפני מספר שבועות למדנו על חווית האחדות בקהילה הקדומה. השבוע נתבונן באופן שבו אותה קהילה קדומה יישרה את הסכסוכים שבתוכה, אשר ערערו את אחדותה ואיימו על הישרדותה. מה היו אותם סכסוכים, כיצד הצליחו ליישר את ההדורים ומה אנו לומדים כיום מחוויות אלו?

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-17 בנובמבר.

אפליה על רקע גזעני

קראו מעשי השליחים ו' 1. איזו סוגייה גרמה לחלק מחברי הקהילה הקדומה להתלונן על חוסר ההוגנות לכאורה בחלוקת הסעד לאלמנות?

דומה שלחלק מהמשיחיים הראשונים דוברי העברית היו דעות קדומות כלפי המאמינים דוברי היוונית שבקרבם ועל כן העניקו להם פחות מזון עבור אלמנותיהם. אפליה לכאורה זו גרמה לשסע עדתי בקהילה הקדומה. הטקסט אינו מבהיר אם האפליה הייתה אמיתית אם לאו. רק כתוב שחלק מחברי הקהילה סברו שהאפליה הייתה אמיתית. סכסוך זה איים על אחדותה של הקהילה כבר בשלב מוקדם זה. בסופו של יום, זה מרתק לראות עד כמה מהר הופיע שסע עדתי בקהילה.

קראו מעשי השליחים ו' 2-6. אילו צעדים פשוטים נקטה הקהילה הקדומה על מנת ליישב סכסוך זה?

הקהילה הקדומה התפתחה בצעדי ענק, והתפתחות זו הכבידה מאוד על תפקוד השליחים. מינוים של שבעת גברים אלו, המכונים באופן מסורתי "שמשים" (למרות שהברית החדשה אינה משתמשת בכינוי זה), הפחיתה משמעותית את המתחים בקהילה שבירושלים ואף אפשרה את מעורבותם של יותר אנשים בעבודת הקהילה.

השליחים הקשיבו בקשב רב לתלונות המאמינים דוברי היוונית וביקשו מהם פתרון לבעיה. בסופו של יום, השליחים השאירו בידי קבוצה זו את בחירתם של שבעת הגברים אשר עתידים היו ליטול חלק בעבודת הקהילה בכלל וביישוב הסכסוך בפרט. הקבוצה המליצה על שבעה תלמידים, כולם מהעדה היוונית. על גברים אלו נאמר שהיו "בְּעָלֵי שֵׁם טוֹב, מְלֵאֵי רוּחַ וְחֻקָּה" (מעשי השליחים ו' 3).

עד אז היו השליחים לא רק דורשים את דבר אלוהים, אלא גם מחלקים מזון לאלמנות. אולם, בעקבות אותה החלטה, העבודה נחלקה בין שתי הקבוצות, וכל אחת מהן תרמה את תרומתה החשובה ושוות הערך להכרזת הבשורה. מעניין לשים לב שלוקס משתמש באותה מילה, "שירות" (diakonia), הן בהקשר עבודתם של השליחים כמבשרים (מעשי השליחים ו' 4), והן בהקשר עבודתם של השמשים בחלוקת המזון (מעשי השליחים ו' 1).

איזו חשיבות מייחסים אתם לעובדה שמנהיגי הקהילה כינסו יחד מספר רב של מאמינים (מעשי השליחים ו' 2) על מנת למצוא פתרון ליישוב הסכסוך?

חזרתם בתשובה של הגויים

חזרתם בתשובה של הגויים ושילובם בקהילה המשיחית מהווים אירוע דרמטי בספר מעשי השליחים, אירוע אשר הכשיר את הקרקע לעימות הגדול ביותר בחיי הקהילה הקדומה. עימות זה העמיד בסכנה לא רק את משימתה, אלא את עצם קיומה של הקהילה.

קראו מעשי השליחים י' 23-1. אלו אלמנטים מתוך קטע זה מצביעים על כך שרוח הקודש פעל בליבם של אנשים רבים כדי לסלול את הדרך לקבלת הבשורה מצדם של הגויים?

אין ספק שהחזון שכיפא קיבל מאלוהים נראה בעיניו מוזר למדי. למעשה, הוא היה המום ממנו, שהרי כיהודי מאמין הוא לעולם לא נגע באף מאכל טמא, בהתאם לתורה (ראו ויקרא י"א; יחזקאל ד' 14; דניאל א' 8). ועם זאת, חזון זה לא היה קשור כלל וכלל למזון, אלא כוונתו הייתה להמחסומים בין היהודים לגויים אשר מנעו את התפשטות הבשורה. מחסומים אלו בין יהודים לגויים היו בתקופה העתיקה נפוצים ועוצמתיים לא פחות מהיום.

בעשורים הראשונים לספירה, הקהילה המשיחית הייתה מורכבת בעיקר מיהודים אשר קיבלו את ישוע כמשיח המובטח בנבואות התנ"ך. אלו שהאמינו בישוע כמשיח באותה עת היו יהודים אדוקים אשר צייתו לתורה. להבנתם, הבשורה לא ביטלה בשום פנים את מצוות התורה (ראו מתי ה' 17-20).

קראו מעשי השליחים י' 28,29,34,35. כיצד פירש כיפא את החזון אשר קיבל בִּפְנֵי? מה הוביל אותו לפרשנות זו?

בספר מעשי השליחים אנו נחשפים לפעולותיו המדהימות של רוח הקודש, פעולות אשר סללו את הדרך לקבלת הגויים לתוך הקהילה המשיחית. וכתוצאה מכך, הגויים התקבלו בסופו של יום אפילו מבלי שיצטרכו לעבור מילה או להתגייר כדי להיחשב ליהודים.

מה ששכנע בסופו של דבר את כיפא שאכן מדובר ברצון אלוהים הייתה שפיכת רוח הקודש על קורנליוס ועל ביתו בצורה דומה לחוויתם של התלמידים בחג השבועות (מעשי השליחים י' 44-47). אם אין הבחנה בין יהודים לגויים בשפיכת רוח הקודש, אזי ברור שברית המילה אינה מהווה תנאי הכרחי בקבלתו של ישוע כמשיח. מסקנה זו הכשירה את הקרקע למחלוקת תיאולוגית עיקרית בין המשיחיים הקדומים.

הדרכתו של רוח הקודש

דיווחים על קורנליוס ועל האירועים המדהימים בקיסריה הגיעו עד מהרה למנהיגי הקהילה המשיחית בירושלים, והם מצדם ביקשו מכיפא לתת דין וחשבון על מה שהתרחש שם. הם חשו עלבון מהחלטתו של כיפא להיכנס לביתם של אנשים ערלים ולאכול אתם, מאחר שלפי הפרשנות היהודית לתורה, ליהודים המאמינים היה אסור לאכול עם הגויים (מעשי השליחים י"א 3).

קראו מעשי השליחים י"א 18-4. כיצד מסביר כיפא את פעולתו ואת הדרכתו של רוח הקודש באירוע זה? מה הנקודה העיקרית שאותה הוא מנסה להעביר בשחזור האירועים?

על אף שמאמינים אחדים העמידו בספק את לגיטימיותה של החלטתו של כיפא להטביל גויים, היו מנגד מספיק עדים (מעשי השליחים י"א 12) שאשרו את העובדה שרוח הקודש אכן נגלה לגויים באותו אופן שהוא נגלה ליהודים בחג השבועות. זו הייתה עבורם הוכחה בלתי ניתנת לערעור להשגחה ולהדרכה אלוהית, ועל כן המאמינים היהודים הכירו במתן רוח הקודש לגויים. "כְּשֶׁמָעַם זֹאת לֹא הָשִׁיבוּ דָבָר, אֶלָּא נָתַנוּ כְּבוֹד לֵאלֹהִים בְּאֶמְרָם: אַכֵּן גַּם לְגוֹיִם נָתַן אֱלֹהִים לַחֲזֹר בְּתִשּׁוּבָה אֵלַי חַיִּים" (מעשי השליחים י"א 18).

קראו מעשי השליחים י"א 24-19. מה היה האירוע המשמעותי הבא בחיי הקהילה?

לא מן הנמנע שאחדים בירושלים חשבו שחזרתו בתשובה של קורנליוס וביתו הייתה אירוע חד פעמי שלא יחזור על עצמו. אך זאת לא הייתה גם תכניתו של רוח הקודש. מיד לאחר אירועים אלו, התלמידים אשר נפוצו מעבר לירושלים וליהודה מפני הרדיפה שפרצה לאחר מותו של סטפנוס (מעשי השליחים ח' 1) הגיעו עד שומרון, פיניקיה, קפריסין ואנטיוכיה והכריזו שם את הבשורה – וגויים רבים קיבלו את ישוע כמושיעים. חשוב לציין שהתפתחות מפתיעה זו של האירועים אכן עלתה בקנה אחד עם נבואתו של ישוע (מעשי השליחים א' 8). ועם זאת, על אף שניתן היה לראות בנהירתם של הגויים לישוע המשיח אירוע מופלא, אם נשים את עצמנו לרגע בנעליהם של מאמינים יהודים אלו, לא קשה להבין שהם לא ידעו בדיוק כיצד להגיב לתופעה מפתיעה זו.

האם גם אנו מחזיקים בעמדות צרות באשר לתכלית הקהילה ולמסר שעלינו להעביר לעולם, שעלולות להזיק לעבודת הבישור?

המועצה בירושלים

קראו מעשי השליחים ט"ו 1,2 וגלטים ב' 14-11. מה היו שתי הסוגיות אשר עוררו סכסוכים חמורים בקרב הקהילה הקדומה?

הקהילה הקדומה עמדה מול איום ממשי על אחדותה. מאמינים אחדים מכת הפרושים סברו שהישועה מיועדת אך ורק לנימולים, שהרי רק הם שייכים, לדבריהם, לעם הברית של אלוהים. בנוסף, הם גם האמינו שנאמנותם לאלוהים דורשת מהם להימנע מכל מגע עם הגויים – מגע אשר, לדעתם, עלול להעמיד בסכנה את עצם ישועתם. ליהודים היו מסורות קפדניות באשר ליחסיהם עם הגויים. מסורות אלו הפכו עד מהרה לאבן נגף עבור הקהילה המשיחית הצעירה כאשר השליחים החלו לבשר לגויים שרצו להיות תלמידי המשיח. מאחר והמשיח היה אמור להיות מושיעו של עם הברית, האם הגויים לא היו צריכים להפוך קודם ליהודים ולציית לאותן מצוות הברית במידה והיו רוצים להיוושע?

קראו מעשי השליחים ט"ו 22-3. מה היו כמה מהסוגיות שדנו בהן במועצה בירושלים?

סוגייה זו הייתה מושרשת בפולמוסים לא מעטים על פרשנות מספר סיפורים תנ"כיים הקשורים לברית המילה וליחסים עם הגויים. השליחים, הזקנים והנציגים מאנטיוכיה התכנסו לעיין בנושא זה, אך מאמציהם לפתור את המשבר עלו בתוהו. או אז, כיפא, בר-נבא ושאל נשאו כל אחד נאום בעניין זה. נאומו של כיפא התייחס הן לחזון אשר קיבל מאלוהים בנושא והן למתנת רוח הקודש, אשר סללה את הדרך לעבודת הבישור עבור הגויים. מיד לאחר מכן, שאל ובר-נבא חלקו עם הנוכחים סיפורים על אותות ומופתים אשר עשה אלוהים על ידם בקרב הגויים. כתוצאה מכך, עיניהם של אנשים רבים נפקחו לאמת. כיפא אמר: "אֲנִי מֵאַמְיִנִים שֶׁבְּחֶסֶד הָאֱדוֹן יִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ נוֹשָׁעֵנוּ, כְּמוֹנוּ כְּמוֹהֶם [ז"א הגויים] (מעשי השליחים ט"ו 11). מאות שנים של מסורת התרסקו באותו רגע מדהים לאור הבשורה.

האם קרה לך בעבר ששינית את דעתך בנושא מהותי הקשור לאמונה? מה למדת מאותה חוויה אשר יכול לסייע לך במידה ותצטרך אי פעם להעמיד שוב נושא מהותי בסימן שאלה?

פתרון לא קל

העובדה שהקהילה באנטיוכיה שלחה נציגים לירושלים על מנת למצוא פתרון לסכסוך שאתו התמודדה מעידה על רמת אמון מאוד גבוהה מצדה כלפי המנהיגים בירושלים. ועם זאת, לאחר שעות רבות של דיונים ללא הכרעה בין השליחים לבין הזקנים, היה זה יעקב – אחיו של ישוע וככל הנראה גם נשיא מועצת השליחים – שקיבל החלטה שקולה בעניין (מעשי השליחים ט"ו 13-20). בסופו של יום, המועצה הגיעה להכרעה שאין צורך לגייר את הגויים ובכך להכריחם להימול, אם ברצונם להיחשב למשיחיים.

קראו עמוס ט' 11,12 וירמיהו י"ב 14-16. אלו נבואות מוצאים אנו בקטעים אלו לגבי העמים השכנים לישראל?

בעוד שיעקב מצטט מעמוס ט', אנו מוצאים במקביל, אצל נביאים שונים, רמיזות לגאולתם של עמים אחרים. כוונתו של אלוהים הייתה להושיע את כלל אומות העולם על ידי עדותה וחוויתיה של ישראל כעם נבחר. למעשה, קריאתו של אברהם הייתה כרוכה מלכתחילה בברכה לכל משפחות האדמה (בראשית י"ב 3-1).

הדרכתו של רוח הקודש, עבודת הבישור של כיפא, בר-נבא ושאל בקרב הגויים ותשובתם של מספר כה רב מהם היו הוכחות חותכות, אשר הכריעו את הכף לטובת קבלת החלטתו של יעקב במועצה בירושלים. עדויות אלו סייעו למנהיגי הקהילה בירושלים להגיע למסקנה שרבות מנבואות התנ"ך התגשמו לנגד עיניהם.

לאמיתו של דבר, הקדוש ברוך הוא כבר נתן בתורה חוקים לגבי נוכחותם של הגויים בקרב עם ישראל והגדיר את המגבלות הכרוכות בכך (ויקרא י"ז ו-י"ח). יעקב עצמו התייחס אליהם בהחלטתו (מעשי השליחים ט"ו 29). ככל שהזמן חלף, התברר לכולם ביתר שאת שאלוהים קרא לגויים להצטרף לעמו ולקבל את ישועתו במשיח. הדרכתו של רוח הקודש העמיקה להם את הבנת הכתובים וגילה להם אמיתות כבירות אשר לא הבינו אותן קודם לכן.

במעשי השליחים ט"ו 30-35 כתוב לנו מה הייתה תגובתם של המאמינים באנטיוכיה להכרעת מועצת השליחים בירושלים: "כִּשְׁקָרָא הָאֲחִים אֶת הָאֲגָרֶת נְתַמְלָאוּ שְׂמִיחָה עַל הָעֲדִידוֹ" (מעשי השליחים ט"ו 31). ובכן, במעשי השליחים ט"ו יש לנו דוגמה מופתית של האופן שבו הקהילה הקדומה מנעה משבר אחדות חמור על ידי ציות לדבר אלוהים, אהבה ואמון הדדי, הכל תחת הדרכתו של רוח הקודש.

כיצד מלמד אותנו סיפור זה עד כמה חשוב לא רק לשמוע את דעותיהם של אחרים, אלא גם לשקול אותן בכובד ראש, על אף שהן לא בדיוק הדברים אשר היינו רוצים לשמוע אותם?

נקודות למחשבה

אלן וויט, "מחפש האמת", עמ' 87-93; "יהודי וגוי", עמ' 122-130, במעשי השליחים.

"האסיפה שבה הוכרעה הסוגיה הורכבה משליחים ומורים בולטים שעסקו בהקמת קהילות משיחיות של יהודים וגויים, ומנציגים נבחרים ממקומות שונים. זקני קהילות ירושלים, נציגים מאנטיוכיה ומקהילות משפיעות אחרות נכחו באסיפה. האסיפה פעלה בעצה אחת ובקנה אחד עם תובנות שקולות והנחיות אלוהיות, כיאה לקהילה המושתתת על רצון ה'. בעקבות הדיונים שנערכו באסיפה, הכול נוכחו לדעת שה' בכבודו ובעצמו נתן מענה לסוגיה שעמדה על הפרק בכך ששפך את רוח קודשו על הגויים; לפיכך, שומה על חברי האסיפה לציינת להנחיות רוח הקודש.

כלל גוף המשיח לא נקרא להכריע בסוגיה. "הַשְּׁלִיחִים וְהַזְקֵנִים" בעלי ההשפעה ושיקול הדעת היו אלה שקבעו את ההלכה, שהתקבלה לאחר מכן בידי כל הקהילות המשיחיות. ואולם, לא הכול היו שבעי רצון מן הפסיקה; קומץ אחים שאפתנים ובעלי ביטחון עצמי חלקו עליה. אנשים אלה פעלו על דעת עצמם. הם נהגו להתמרמר ולמצוא פגמים בזולת, להציע תוכניות חדשות ולנסות לערער את מלאכתם של המורים והשליחים שמינה אלוהים ללמד את מסר הבשורה. מראשית דרכה נתקלה הקהילה במכשולים שהיה עליה להתגבר עליהם, והיא תאלץ להתגבר עליהם עד אחרית הימים" (אלן וויט, מעשי השליחים, 127).

שאלות לדיון:

1. באילו צעדים ליישוב הסכסוכים מתוך הסיפורים שלמדנו עליהם השבוע ניתן לנקוט בקהילתכם המקומית אם וכאשר מתגלעים בה סכסוכים? על אף שהסוגיה המרכזית אשר דנו בה במועצה בירושלים הייתה תיאולוגית, מה מתוך סיפור זה יכול ללמד את הקהילה להתמודד עם סוגיות תרבותיות, פוליטיות או עדתיות המאיימות על אחדותה? אילו עקרונות ניתן לאמץ מסיפור זה?
2. הביטו שנית בציטוט להלן. למרות התוצאה החיובית, אחדים עדיין לא היו שבעי רצון. מה עלינו ללמוד ממצאיאות כואבת זו?

סיכום השיעור: הקהילה הקדומה התמודדה עם סכסוכים פנימיים על מגוון סוגיות, אשר עלולים היו להרוס אותה מבפנים. השבוע ראינו את האופן שבו הקהילה, תחת הנחייתו של רוח הקודש ועל ידי צייתה לדבר ה', הצליחה ליישב סכסוכים אלו ולמנוע את הפילוג.

שיעור מספר 8*

17 – 23 נובמבר

אחדות באמונה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
**מעשי השליחים ד' 8-12; א' 11; מתי כ"ה 1-13; עברים ט' 11;
 שמות כ' 8-11; 1 קורינתים ט"ו 51-54.**

פסוק לשינון: **"וְאֵין רְפוּאָה בְּאַחֵר, כִּי אֵין שֵׁם אַחֵר נָתַן לְבְנֵי אָדָם תַּחַת הַשָּׁמַיִם, וְבוֹ עָלִינוּ לְהִרְפָּא" (מעשי השליחים ד' 12).**

בשנת 1888 נערכו בקהילה האדוונטיסטית דיונים סוערים בנוגע לפרשנות של כמה פסוקי מפתח מהכתובים. בעוד שהפסטורים ומנהיגי הקהילה היו שקועים בדיונים אין סופיים על זהותן של עשר הקרניים בדניאל ז' ובזהותה של התורה בגלטים ג' 24, רק מתי מעט הבינו שגישתם העוינת אלה אל אלה ערערה את היחסים ביניהם ובכך פגעה באחדותה ובמשימתה של הקהילה.

אלן וויט גינתה בחריפות את מצב העניינים ועודדה את כל המעורבים בפולמוסים אלו לבחון מחדש את יחסיהם עם המשיח ואת האופן שבו אהבתם אליו אמורה לבוא לידי ביטוי בהתנהגותם, בייחוד כאשר יש חילוקי דעות. יתרה מכך, היא אף סברה שאל לנו לצפות שכול חברי הקהילה יהיו תמימי דעים לגבי פרשנותם של כל אחד ואחד מפסוקי התנ"ך.

מאידך, היא גם הדגישה שעלינו לחפש את אחדות ההבנה כאשר מדובר בנקודות מפתח של אמונתנו (ראו, Ellen G. White, Counsels to Writers and Editors, pp. 28-32). השבוע נעיין במספר אמיתות מכתבי הקודש אשר מגדירים אותנו כאדוונטיסטים שומרי שבת ומעצבים את אחדותנו באמונה.

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-24 בנובמבר.

הישועה במשיח

על אף שהקהילה האדוונטיסטית וגופים משיחיים אחרים חולקים הרבה מן המשותף, עקרונות האמונה שלנו מהווים מערכת של אמיתות מקראיות אשר אין לה אח ורע בעולם המשיחי. למעשה, דווקא אמיתות אלו מגדירות אותנו כשארית הפליטה של אלוהים בזמן הסוף.

קראו מעשי השליחים ד' 12-18 ו-י' 43. איזו חשיבות מייחס כיפא לישוע המשיח בתכנית הישועה?

שאל השליח אמר לקורинתים שהחדשות הטובות הן ש"אלהים הָיָה בְּמִשְׁיחַ מְרַצָּה אֶת הָעוֹלָם אֶל עֶצְמוֹ" (2 קורинתים ה' 19). מותו של המשיח מביא לפיוס בינינו לבין אבינו שבשמיים ומגשר על התהום אשר נפער על ידי החטא והמוות. במרוצת הזמן, תלמידי המשיח הגו במשמעות מותו ותחייתו של ישוע ובפיוס אשר השיג כתוצאה מכך. תהליך הפיוס מכונה "atonement" ("כפרה"), מילה באנגלית עתיקה אשר משמעותה "at-one-ment" (מיועדים לאיחוד). מדובר כאן על מצב של אחדות, של הסכמה מלאה. ובכן, הכפרה מצביעה על הרמוניה ביחסים, ובמידה וביחסים אלו חלה קודם לכן התנכרות, הרמוניה זו הינה תוצאה של ההתפייסות. על כן, אחדות הקהילה היא מתנת הפיוס בינינו לבין אבינו שבשמיים.

מה מלמדים אותנו הקטעים להלן על משמעות מותו ותחייתו של ישוע המשיח?

רומים ג' 24,25

יוחנן ב' 2

יוחנן ד' 9,10

1 כיפא ב' 21-24

למרות שהאמונה במותו ובתחייתו של המשיח משותפת לרוב המוחלט של הזרמים השיחיים, מה שמייחד אותנו הוא הכרזת אמת כ"בשורת עולם" (התגלות י"ד 6) וכחלק מהמסר של שלושת המלאכים (התגלות ד' 12-6). כאדוונטיסטים שומרי שבת, אנו מדגישים מסרים אלו כפי שאף גוף משיחי אחר אינו עושה זאת.

כיצד ניתן לשוות תמיד לנגד עינינו את מציאות מותו ותחייתו של המשיח ואת התקווה שהיא מפיחה בנו?

ביאתו השנייה של המשיח

השליחים והמאמינים הראשונים ראו בחזרתו של המשיח "התקנה הקבוצה" (טיטוס ב' 13) וחיכו בהתרגשות רבה שכל הנבואות וההבטחות של הכתובים יתגשמו אז במלואן. גם אנו כהאדוונטיסטים עודנו אוחזים בחזקה באמונה זו. לאמיתו של דבר, עצם שמנו, "אדוונטיסטים" (פירוש המילה adventus בלטינית הוא "ביאה, הגעה, הופעה"), מעיד באופן חד-משמעי על העובדה שאנו מחכים בכליון עיניים לביאתו (השנייה) של המשיח. כל אלה אשר אוהבים את המשיח מחכים בקוצר רוח ליום שבו יוכלו לשמוח יחדיו בנוכחותו. עד אז, הבטחת ביאתו השנייה של המשיח מלווה אותם לכל אורך הדרך ומאחדת אותם כעם אלוהים.

מה מלמדים אותנו הקטעים להלן על אופן חזרתו של המשיח? כיצד זה שונה מהאופן שבו רואים אירוע זה באופן מסורתי? מעשי השליחים א' 11; מתי כ"ד 26,27; הלגלות א' 7; י"ט 16-11; 1 תסלונים ד' 13-18.

הכתובים מבטיחים לנו שוב ושוב שישוע יחזור לעם שהוא עצמו גאל. העיתוי המדויק של אירוע זה לא אמור להיות עניין ספקולטיבי, מאחר וישוע עצמו אמר: "אֲבָל אֵת הַיּוֹם הַהוּא וְהַשָּׁעָה אֵין אִישׁ יוֹדֵעַ, גַּם לֹא מִלְאָכָי הַשָּׁמַיִם וְגַם לֹא הַבֶּן, אֲלָא הָאֵל לְבַדּוֹ" (מתי כ"ד 36). לא רק העובדה שאיננו יודעים מתי המשיח יחזור מחזקת טענה זו אלא גם נאמר לנו בפירוש שאנחנו לא יודעים!

לקראת תום מלאכתו עלי אדמות, ישוע סיפר משל על עשר עלמות (מתי כ"ה 1-13) על מנת להמחיש את חווית הקהילה בעומדה בציפייה לביאתו השנייה. שתי קבוצות עלמות אלו מסמלות שני סוגים של מאמינים המתיימרים לחכות לביאת המשיח. לכאורה, אין הבדל בין שתי הקבוצות; ואולם, עם התמהמהות הגעתו של החתן, ההבדל המהותי ביניהן הולך ומתברר. על אף שהחתן התעקב, קבוצה אחת לא איבדה את תקוותה, שמרה על עירנות והמשיכה לשקוד בהכנות ההולמות לביאתו.

באמצעות משל זה, ישוע ביקש ללמד את תלמידיו שהחוויה המשיחית אינה מבוססת על התלהבות רגשית, אלא על הסתמכות תמידית על חסדו של אלוהים ועל התמדה באמונה, בייחוד כאשר חסרה כל הוכחה מוחשית להתגשמות הבטחותיו של אלוהים. ובכן, אלוהים מזמין אותנו גם כיום "לעמוד על המשמר" ולהיות מוכנים לביאתו של המשיח.

אף על פי שעצם שמינו – "אדוונטיסטים" – מעיד על העובדה שביאתו השנייה של המשיח נמצאת בראש מעיינינו, כיצד ניתן לוודא שברמה האישית אנו שומרים תמיד אירוע זה לנגד עינינו? וגם, כיצד עלינו להימנע מלעשות בחיי האמונה שלנו את אותה שגיאה שממנה הזהיר ישוע במשל על עשר העלמות?

כהונתו של ישוע בהיכל השמימי

הקדוש ברוך הוא ציווה על משה לבנות את אוהל המועד – היכל אשר ישמש לו "משכן" עלי אדמות (שמות כ"ה 8). באמצעות עבודת הקודש אשר התרחשה במקדש, בני ישראל למדו לעומק את תכנית הישועה. בשלב מאוחר יותר, בתקופתו של מלך שלמה, המשכן הומר במקדש מפואר (מלכים א' 5 - 8). הן המשכן והן המקדש נבנו בתבניתו של ההיכל השמימי, "הַמִּשְׁכָּן הָאֲמִתִּי אֲשֶׁר כֹּוֹנֵן יְהוָה וְלֹא אֶדָם" (עברים ח' 2; ראו גם שמות כ"ה 9, 40).

לאורך הכתובים, הנחת היסוד היא שישנו מקדש בשמיים אשר משמש מעון לאלוהים. ובכן, עבודת הקודש במשכן הייתה מורכבת מ"מיני-נבואות" על תכנית הישועה ועל כהונתו של ישוע במקדש השמימי.

קראו עברים ח' 6; ט' 28-11, 12, 23; 1 יוחנן א' 9 – ב' 2. מה מלמדים אותנו קטעים אלו על עבודתו של ישוע ככהן במקדש השמימי?

כבר מעלייתו השמימי, ישוע החל את עבודתו ככהן במקדש השמימי למען ישועתנו (עברים ז' 25). על כן, הכתובים מעודדים אותנו להתקרב "בְּבִטְחוֹן אֶל כִּסֵּי הַחֹסֶד לְקַבֵּל רַחֲמִים וְלִקְצָא חֶסֶד לְעֲזָרָה בְּעֵתָהּ" (עברים ד' 16).

כפי שבמשכן הארצי היו שני שלבים לעבודה הכהנית – ראשית, העבודה אשר התרחשה על בסיס יום-יומי בקודש, ושנית, העבודה אשר התרחשה פעם אחת בשנה, בקודש הקודשים – הכתובים מתארים את אותם שני שלבים גם בקשר לעבודתו של ישוע ככהן במשכן השמימי. כהונתו במתחם הקודש כוללת תיווך, מחילה, פיוס ושיקום. לחוטא המתחרט יש גישה ישירה לאלוהים באמצעות עבודתו של ישוע במתווך (1 יוחנן ב' 1).

החל מ-1844, עבודתו של ישוע במתחם השני – בקודש הקודשים – עוסקת בשיפוט, כפרה וטיהור – המלאכות אשר נעשו פעם בשנה ביום הכיפורים (ויקרא ט"ז). טיהור המשכן הארצי התבסס על דמו של המשיח, אשר עתיד היה להישפך. עבודת הכפרה הצביעה גם כן לעתיד לבוא, כאשר צידקתו של המשיח תסיר את החטא מן העולם וישלים את התפייסות היקום תחת שילטונו המוחלט של אלוהים. הלימוד על עבודתו של המשיח בהיכל השמימי בשני שלבים מהווה תרומה אדוונטיסטית ייחודית להבנת תכנית הישועה בכללותה.

השבת

אמת חיונית נוספת שהקהילה האדוונטיסטית מדגישה אותה הינה השבת. זהו עיקרון אמונה חשוב, אשר מחזק את היחסים בינינו ומביא לידי איחוד הקהילה. זוהי אמת אשר ייחודית לקהילה שלנו, עם מעט מאוד יוצאי דופן בעולם המשיחי.

השבת הינה מתנת אלוהים עבור אנושות כבר משבוע בריאת העולם (בראשית ב' 3-1). במעשה הבריאה עצמו, הקדוש ברוך הוא ייסד את השבת באמצעות שלוש פעולות אלוהיות: (1) הבורא עצמו נח בשבת; (2) הוא בירך את השבת; (3) הוא קידש אותה. שלוש פעולות אלו ייסדו את השבת כמתנה אלוהית מיוחדת, אשר אפשרה למשפחת האדם לחוות את המציאות השמיימית עלי אדמות ולאשש את האמת על בריאת העולם בשישה ימים על ידי אלוהים. אברהם יהושע השל, חוקר מחשבת ישראל במאה ה-20, כינה את השבת "מקום בזמן", יום מקודש שבו פוגש אלוהים את עמו באופן מיוחד.

מה מלמדים אותנו הקטעים להלן על משמעות השבת עבור האנושות? שמות כ' 11-8; דברים ה' 15-12; יחזקאל כ' 12, 20.

אנו כאדוונטיסטים שומרים את השבת גם מתוך רצון עז ללכת בעקבותיו של ישוע, אשר "בַּיּוֹם הַשֵּׁשֶׁת הִלָּךְ בְּמִנְהַגָּה לְבֵית הַכֹּהֲנֵסֶת" (לוקס ד' 16). השתתפותו של ישוע בתפילות השבת מגלה לנו את תמיכתו ביום השבת כיום מנוחה והלל. הוא גם חולל חלק מהניסים שלו בשבת, על מנת ללמד על המימד של ריפוי (פיזי ורוחני כאחד) הנובע משמירת השבת (לוקס י"ג 17-10). הן השליחים והן המאמינים הראשונים הבינו היטב שישוע לא ביטל את השבת כלל וכלל; הם עצמם שמרו אותה גם כן והתכנסו בשבת בבית הכנסת (מעשי השליחים י"ג 14, 42, 44; ט"ז 13; י"ז 2; י"ח 4).

מימד חשוב לא פחות של יום השבת הוא היותו סמל לשחרורנו מעבדות החטא. השבת הינה זכר ליציאת מצריים, לשחרורו של עם ישראל מעבדות ולמנוחה המובטחת בארץ כנען (דברים ה' 15-12). למרות כשלונו של עם ישראל להיכנס למנוחה זו בשל אי-ציותו ועבודת האלילים, אלוהים הבטיח ש"נִוְתָּרָה מְנוּחַת שַׁבָּת לְעַם אֱלֹהִים" (עברים ד' 9). כל אדם החמה להיכנס למנוחה זו יכול לעשות זאת באמונה בישועה המוענקת על ידי ישוע המשיח. שמירת השבת מסמלת את המנוחה הרוחנית במשיח ואת העובדה שאנו מסתמכים לא על מעשינו, אלא רק על זכותו להושיענו מן החטא ולהעניק לנו חיי עולם. (ראו עברים ד' 10; מתי י"א 28-29).

באלו דרכים מוחשיות עזרה לכם השבת לחוות את האחדות ואת ההתחברות שהמשיח חפץ בהן עבור עמו?

המוות ותחיית המתים

במעשה הבריאה, "וַיֵּצֵר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם, עֹפֶר מִן-הָאֲדָמָה, וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נֶשְׁמַת חַיִּים; וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה" (בראשית ב' 7). סיפור בריאת האנושות מגלה לנו שאלוהים הוא מקור החיים. האם האלמוות הינו חלק אינטגרלי מהטבע האנושי? הכתובים אומרים לנו בפירוש שרק אלוהים לבדו הוא בן-אלמוות (1 טימותיאוס ו' 16); בני האדם, לעומת זאת, הם בני תמותה. הכתובים משווים את חיינו לאד, "הַנֶּחָאָה לְרֶגַע וְאַחֵר כְּדָן נֶעְלָם" (יעקב ד' 14) ומתארים את מותנו כשינה ללא חלומות, כמצב של חוסר הכרה (ראו קהלת ט' 5,6,10; תהלים קמ"ו 4; קט"ו 17; יוחנן י"א 11-15).

אף על פי שאנו נולדים בני תמותה, הכתובים מציגים את אלוהים כמקור האלמוות ומדגישים שהוא הבטיח חיי עולם לכל אלה שיקבלו את ישועתו בישוע המשיח. "מִתְּנָתוֹ שֶׁל אֱלֹהִים הִיא חַיִּי עוֹלָם בְּמִשִּׁיחַ יֵשׁוּעַ אֲדוֹנֵנוּ" (רומים ו' 23). ישוע המשיח "מִבְּטֵל אֶת הַמָּוֶת וּמוֹצִיא לְאוֹר אֶת הַחַיִּים וְהָאֱלֹפִלְיוֹן עַל־יְדֵי הַבְּשׂוּרָה" (2 טימותיאוס א' 10). "כִּי כֹה אֶהְיֶה אֱלֹהִים אֶת הָעוֹלָם עַד כִּי נָתַן אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ לְמַעַן לֹא יֵאבֵד כָּל הַמֶּאֱמִין בּוֹ, אֲלֹא יִנָּחַל חַיִּי עוֹלָם" (יוחנן ג' 16). ובכן, יש תקווה לחיים לאחר המוות.

קראו 1 קורינתים ט"ו 51-54 ו-1 תסלוניקים ד' 13-18. מה מלמדים אותנו קטעים אלו על החיים לאחר המוות ועל הרגע שבו בני האדם יקבלו חיי עולם?

שאל השליח מבהיר שאלוהים מעניק לאדם חיי עולם לא ברגע מותו, אלא בתחיית המתים, בתקיעה האחרונה. בעוד שהבטחת האלמוות מוענקת למאמינים בו ברגע שהם מקבלים את ישוע כמושיעים, מתנה יקרה זו מוענקת להם באופן ממשי רק בתחיית המתים. אין בברית החדשה כל זכר לרעיון שלפני הנשמה עולה השמימה מיד לאחר המוות; מקורותיו של רעיון זה הינם פגאניים וחוזרים לפילוסופיה היוונית; רעיון זה אינו מוזכר בכתובים כלל וכלל – לא בתנ"ך ולא בברית החדשה.

כיצד מסייעת לנו הבנת הקשר שבין המוות, התחייה והאלמוות להעריך ביתר שאת את הבטחת ביאתו השנייה של המשיח? באיזה אופן מאחדת אותנו אמונה זו, כאדוונטיסטים שומרים שבת?

נקודות למחשבה

Ellen G. White, "The Foundations, Pillars, and Landmarks," pp. 28-32,
in Counsels to Writers and Editors

קראו גם את המאמר

"Doctrines, Importance of," pp. 778, 779, in The Ellen G. White Encyclopedia.

כאדוונטיסטים שומרי שבת, יש לנו מספר לא מבוטל של עיקרי אמונה משותפים עם שאר הזרמים המשיחיים. הראשון שביניהם הוא, כמובן, הדוקטרינה על הישועה על ידי אמונה בלבד, באמצעות מותו המכפר והתחליפי של ישוע המשיח. יחד עם משיחיים אחרים, אנו מאמינים שצדקתנו לא נמצאת במעשינו הטובות, אלא מוענקת לנו באמונה על ידי צדקתו של המשיח. או, כפי שכתבה פעם אלן וייט בציטוט מפורסם: "אלוהים נהג במשיח במידת הדין שאנו ראויים לה, וכך נשא המשיח בעונש המגיע לנו; זאת כדי שאנו נזכה ביחס ובגמול שהמשיח ראוי להם. המשיח הורשע על חטאינו שבהם לא נטל שום חלק, כדי שאנו נוצדק בזכות צדקתו שבה לא נטלנו שום חלק. הוא מת במקומו. הוא נטל על עצמו את המוות שנגזר עלינו, כדי שאנו נחל את חייו הנצחיים: « וַיִּבְרָכֵנוּ בְּרִפְאָתָא-לָנוּ » (ישעיהו נ"ג 5) (אלן וייט, חמדת הדורות, 13).

מאידך, מכלול עקרי אמונתנו, יחד עם המנהגים ואורח החיים הנובעים מהם, מייחדים אותנו בעולם המשיחי. וכך גם צריך להיות; לולי ייחודיות זו, מה משמעות קיומנו כאדוונטיסטים שומרי שבת? אהבתנו למשיח, יחד עם הבשורה שאנו מפיצים, צריכות להוות עבורנו גורמים מאחדים עוצמתיים ביותר.

שאלות לדיון:

1. בספרה Faith and Works ("אמונה ומעשים"), עמ' 103, אלן וייט משווה את המושג "הצדקה" ל"מחילת החטאים". באיזה אופן מהוות מחילת חטאינו והצדקתנו במשיח הבסיס ליחסים עם אחינו ואחותנו באמונה?
2. הגו בחשיבות עיקרי אמונתנו בהקשר אחדות הקהילה. במילים אחרות, מה הביא יחד מיליוני בני אדם מרקעים אתניים, דתיים, פוליטיים ותרבותיים כה מגוונים אם לא עקרי אמונתנו המשותפים? מה מלמדת אותנו עובדה זו על חשיבות עיקרי האמונה, לא רק בהקשר הפצת הבשורה, אלא גם עבור אחדות הקהילה?
3. עצם שמנו, "אדוונטיסטים שומרי שבת", מצביע על שני עקרי אמונה חיוניים – השבת והביאה השנייה של המשיח. חלק אחד משמנו מצביע על הבריאה, בעוד שהחלק השני מצביע על הגאולה. באיזה אופן קשורות שתי אמיתות אלו, וכיצד הן מסכמות את מהותנו כעם?

סיכום השיעור: לאדוונטיסטים שומרי השבת ישנם עיקרי אמונה רבים. בחלק מעיקרים אלו הם מחזיקים במשותף יחד עם זרמים משיחיים אחרים, ואילו חלק מהם ייחודיים לקהילה האדוונטיסטית. כמכלול, עיקרים אלו מצביעים על זהותנו כקהילה מיוחדת במינה ומהווים את הבסיס לאחדותנו במשיח.

שיעור מספר 9*

24 – 30 נובמבר

הוכחה חותכת

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: יוחנן י"א 51, 52;
אפסיים ב' 13-16; 2 קורינתיים ה' 21-17; אפסיים ד' 25 – ה' 2; רומים י"ד 6-1;
מעשי השליחים א' 14.

פסוק לשינון: "לא מלבדו אמר זאת, אלא שבהיותו כהן גדול באותה שנה התנבא
כי ישוע עתיד למות בעד האמה; ולא רק בעד האמה, אלא גם כדי שיקבץ לאחד
את נפוצות בני האלהים" (יוחנן י"א 51, 52).

בשבוע שעבר למדנו על האופן שבו אחדות הקהילה באה לידי ביטוי במסר
המשותף שיש לנו, המתמקד בישוע כמושיע ובאמיתות הרלוונטיות לאחרית
הימים. בסופו של יום, זהותנו נקבעת על ידי המסר שאלוהים הפקיד בידינו
והקריאה שקיבלנו להפיצו לעולם כולו.

השבוע נתמקד באחדות הגלויה של הקהילה, המתבטאת בחיי היום-יום
של המשיחיים בפרט ובעבודת הבישור של הקהילה בכלל. על פי ישוע, תכלית
הקהילה אינה רק הפצת המסר האלוהי על ישועה והתפייסות. אחדות הקהילה
הינה בפני עצמה ביטוי משמעותי ומשכנע לאותה התפייסות. בעולמנו השרוי
בחטא ומרי, הקהילה עומדת כעד נאמן לכוחו של המשיח ולעבודתו הבלתי
פוסקת למען ישועת האדם.

בהיעדר אחדות וסולידריות בקהילה, לעבודת הבישור שלה לא תהיה כל
השפעה, שהרי כוחו המושיע של אלוהים לא יתגלה לעולם במלוא עוצמתו.
"אחדותנו עם המשיח מובילה לאחדות בינינו. אחדות זו הינה הוכחה חותכת
עבור העולם לתפארתו וסגולתו של המשיח ולכוחו לשאת את חטאינו"
(Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 5, p. 1148).

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-1 בדצמבר.

למרגלות מזבח הצלב

בדומה לברכות הרוחניות הלא מעטות אשר הרעיף הקדוש ברוך הוא על עמו, אחדות הקהילה מהווה גם כן מתנת אלוהים. אחדות זו איננה תוצר של הכוונות הטובות או של המאמצים האנושיים. בעיקרו של דבר, יוצר אחדות זו הוא ישוע המשיח, באמצעות מותו ותחייתו. הן ברגע הטבילה, כשאנו מנכסים באמונה את מותו ואת תחייתו ומקבלים את סליחת החטאים, והן לאחר מכן, כאשר אנו מצטרפים לקהילה ומפיצים את מסר שלושת המלאכים לעולם, אנו מאוחדים לא רק עם מושיענו, אלא גם בינינו.

קראו יוחנן י"א 51-52 ואפסים א' 7-10. איזה אירוע מכונן בחייו של ישוע מהווה את בסיס האחדות שלנו כאדוונטיסטים שומרי שבת?

"לא מלבדו אמר זאת, אלא שבהיותו כהן גדול באותה שנה התנבא כי ישוע עתיד למות בעד האמה; ולא רק בעד האמה, אלא גם כדי שיקבץ לאחד את נפוצות בני האלהים" (יוחנן י"א 51,52). כמה משונה שאלוהים השתמש בקיפא על מנת להבהיר את משמעות מותו של המשיח, על אף שקיפא עצמו לא היה מודע למשמעות גור דין המוות שהוא הטיל על ישוע. הכהן לא ירד לעומקו של הטיעון שהוא עצמו העלה. לתפיסתו של קיפא, הייתה זו אמירה פוליטית ותו לא. בניגוד לכך, יוחנן הציג את אותה האמירה באורה הנכון – כאמת מהותית לתכנית הישועה, על מותו התחליפי של ישוע עבור כל בני האדם הנאמנים לאלוהים, אשר יום יבוא והוא "יקבץ אותם לאחד" (פסוק 52).

כאדוונטיסטים שומרי שבת, יש לנו עיקרי אמונה רבים ומסר ייחודי לעולם, אך בסיס האחדות שלנו, המאפשרת את כל אלה, הינה קבלת מותו של המשיח כקרבת עברונו. יתרה מכך, אנו חווים את אחדותנו במשיח באמצעות הטבילה. "כלכם בנים לאלהים עלידי האמונה בפשיח ישוע; כי כלכם אשר נטבלתם לפשיח לבשיתם את הפשיח" (גלטים ג' 26,27). הטבילה, המסמלת את אמונתנו במשיח, הינה אלמנט נוסף שאנו חולקים במשותף כאדוונטיסטים. יש לנו את אותו אב, ולכן כולנו בנים ובנות של אלוהים. ולא זו בלבד – יש לנו גם את אותו מושיע, שבמותו ובתחייתו אנו נטבלים (רומים ו' 3,4).

יש בינינו כאדוונטיסטים לא מעט הבדלים תרבותיים, חברתיים, אתניים ופוליטיים. ועם זאת, מדוע אמורה אמונתנו המשותפת במשיח להתעלות על כל הבדלים אלו?

מלאכת הפיוס

עולמנו גדוש בצרות, מלחמות ועימותים. כל אלה משפיעים על חיינו בכל הרמות – אישית, קהילתית ולאומית. לעיתים נדמה שחיינו אינם אלא עימות אחד גדול. אך, לא לעולם חוסן. לפילוג ולאי-סדר יהיה סוף. אלוהים עצמו יצא למשימה כבירה: להחזיר את האיחוד הקוסמי. בעוד שהחטא יצר סכסוכים, תכנית הפיוס של אלוהים מביאה שלווה ושלמות.

באפסים ב' 13-16, שאול השליח מבהיר לנו את האופן שבו הביא המשיח שלום בין המאמינים: באמצעות מותו, הוא מוטט את חומות ההפרדה האתניות והדתיות שחצו בין היהודים לגויים ועשה מהם עם אחד. ובכן, אם עלה בידו של המשיח לאחד בין היהודים לגויים במאה הראשונה לספירה, האם לא סביר להניח שהוא יוכל למוטט כל חומת הפרדה של גזע, לאום ותרבות החוצצת בין המאמינים שבקהילתנו כיום? ואם נתחית מנקודה זו, ניתן להגיע לעולם כולם.

ב-2 קורינתים ה' 17-21, שאול סבור שאלוהים ריצה אותנו אליו באמצעות קורבן המשיח, ושמי שנמצא עתה במשיח הינו בריאה חדשה. ובכן, איזה שירות מסר לנו הקדוש ברוך הוא? אילו שינויים יכולה לחולל נוכחותו כקהילה מאוחדת בחברה שבה אנו חיים?

כבריאנה חדשה, אלוהים מסר לנו שירות חיוני – שירות הריצוי, אשר יש לו שלושה היבטים.

(1) קהילתנו מורכבת ממאמינים שהיו פעם מנוכרים מאלוהים, אך אוחדו אליו באמצעות קורבן התמורה של המשיח ובעזרתו של רוח הקודש. אנו שארית הפליטה, אשר נקראינו מסר אזהרה לעולם, באחרית הימים. שירותנו הוא להזמין את כל אלה אשר עודנו מנוכרים מאלוהים להתפייס עמו ולהצטרף אלינו בשירות הריצוי.

(2) הקהילה הינה גם מקום של פיוס בין המאמינים. אחדותנו במשיח כרוכה באחדותנו אלה עם אלה. מצב זה אינו רק אידאל נשגב; הוא חייב להיות מציאות ממשית. הפיוס וההרמוניה בינינו כאחים ואחיות מהווים עדות ברורה לעולם שישוע המשיח הינו מושיענו וגואלנו. "בְּזֹאת יִדְעוּ הַכָּל שֶׁתְּלִמִּידֵי אֱתָם: אִם תִּהְיֶה אֶהְבָּה בִּינֵיכֶם" (יוחנן י"ג 35).

(3) באמצעות ביצוע שירות הריצוי, הקהילה משדרת ליקום כולו שלתכנית הגאולה של אלוהים יש כח שינוי אמיתי. העימות הגדול הינו על אלוהים ועל אופיו. במידה והקהילה אכן תטפח בקרבה אחדות ופיוס, חכמתו המופלגת של אלוהים תיודע לעיני כל (אפסים ג' 8-11).

חכמה מעשית

ב-1902, אלו וייט כתבה: "על כל משיחי לחיות חיים דומים לחיי המשיח עלי אדמות. הוא דוגמה ומופת עבורנו, לא רק בשל טוהר ליבו, אלא גם בשל טוב לבו, אורך רוחו וחמלתו הרבה" (Ellen G. White, in Signs of the Times, July 16, 1902). מילים אלו מזכירות לנו את פנייתו של שאול אל הפיליפים: "יְהֵא בָּכֶם הֶלֶךְ רוּחַ זֶה אֲשֶׁר הָיָה בְּמִשְׁיחַ יֵשׁוּעַ" (פיליפים ב' 5).

קראו אפסים ד' 25 – ה' 2 וקולוסים ג' 1-17, וענו לאחר מכן על שתי השאלות להלן:
באילו תחומי חיים אנו מוזמנים באופן מיוחד להפגין את נאמנותנו לישוע המשיח? כיצד עלינו להעיד על בשורת המשיח בחיינו הציבוריים?

בכתבי הקודש ישנם קטעים נוספים רבים המזמינים את המאמינים ללכת בעקבות המופת שהשאיר לנו ישוע ולהיות עדים חיים לחסדו של אלוהים. אנו גם מוזמנים לחפש את טובת הזולת (מתי ז' 12), לשאת איש את מעמסות רעיהו (גלטים ו' 2), להסתפק במועט ולהתמקד בגדילתנו הרוחנית, ולא בפאר החיצוני (מתי ט"ז 24-26; 1 כיפא ג' 3,4), וגם לאמץ אורח חיים בריא (1 קורинתיים י' 31).

"אֱהוּבִי, שְׁבַחֲחִינֵת זָרִים וְגוֹלִים אִתָּם, מִפְצִיר אֲנִי בָכֶם לְהִנָּזֵר מִתַּאֲוֹת בְּשָׂרִים הַנִּלְחָמֹת נֶגֶד הַנֶּפֶשׁ. הִיטִיבוּ אֶת דְּרָכֵיכֶם בְּגוֹיִם, כְּדִי שִׁיתְּבוֹנְנוּ בְּמַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים וְיִהְיֶה לָכֵן אֶת אֱלֹהִים בְּיוֹם פְּקֻדָּה עַל אוֹתָם הַדְּבָרִים שֶׁבְּגִלְגָּלָם הִשְׁמִיצוּ אֶתְכֶם כְּעוֹשֵׂי רָעָה (1 כיפא ב' 11,12). למרבה הצער, אנו ממעיטים לעיתים קרובות בערכה של השפעת האופי המשיחי על אלה המתבוננים בנו. ואולם, אלוהים מפציר בנו להפגין מעלות כגון אורך רוח ברגעי תסכול, משמעת עצמית במצבי לחץ נפשי ובסכסוכים, רוח ענווה כתגובה לחוסר סבלנות ומילים גסות – שהרי אלו הן תכונות אופיו של המשיח.

כאשר אנו, כאדוונטיסטים שומרי שבת, מביאים את הבשורה לעולמנו – שיש לו תפיסה כה מעוותת על אופיו של אלוהים – אנו משפיעים עליו לטובה ומביאים כבוד לאבינו שבשמיים. כנציגיו של המשיח, עלינו להתאפיין לא רק ביושרה ומוסריות חסרת פשרות, אלא גם ברצוננו העז לסייע לזולת. אם חיי האמונה שלנו יהיו אוטנטיים, תהיה להם השפעה מבורכת על העולם. ואם הקהילה כולה תהיה מאוחדת ותגלה את אופיו של המשיח, תהיה זו עדות משכנעת ביותר לכוח הבשורה.

איזו עדות מציגים אתם לעולם? מה מתוך חייכם היה מושך אחרים ללכת אחרי ישוע המשיח?

אחדות בגיוון

ברומים י"ד ו-ט"ו, שאול השליח כותב על כמה סוגיות אשר עוררו מחלוקות רבות וגרמו לשסעים בקהילה ברומא. כמענה לסוגיות אלו, שאול הזמין את הרומים להפגין אורך רוח וסובלנות אלה כלפי אלה, ולהימנע מלפלג את הקהילה. מה לומדים אנו מעצתו?
קראו רומים י"ד 6-1. אלו דילמות מוסריות גרמו לחברי הקהילה ברומא לשפוט אלה את אלה?

סביר מאוד להניח שסוגיות אלו קשורות להלכות טומאה וטהרה. לדבריו של שאול, היו אלה "נכוחים על דעות" (רומים י"ד 1). ביטוי זה מצביע על כך שלא היה מדובר בסוגיות עקרוניות, הקשורות לישועה, אלא במלחמת דעות גרידא, בסוגיות אשר היו צריכות להישאר בתחום חופש המצפון (רומים י"ד 5).
הויכוח הראשון קשור לענייני אוכל. שאול לא מדבר כאן כלל וכלל על סוגיית החיות הטמאות בויקרא י"א. אין כל ראייה שהמאמינים הראשונים, בני זמנו של שאול, אכלו חזיר או כל חיה טמאה אחרת, ואנחנו גם יודעים בוודאות שכיפא מעולם לא אכל "שום פגול וטמא" (מעשי השליחים יי 14).

בנוסף, העובדה שה"חלש" אכל רק מאכלים צמחיים (רומים י"ד 2) ושהדיון עסק גם בעניינים הקשורים ל"שתיה" מצביעה על כך שהסוגיה מתמקדת בדיני טומאה וטהרה. יתרה מכך, אופציה זו יותר מתקבלת על הדעת גם בזכות השימוש במונח "טמא", "koinos" ברומים י"ד 14. התרגום היווני של התנ"ך משתמש במונח זה כדי להצביע על חיות לא כשרות, ולא על החיות הטמאות שבויקרא י"א. דומה שחלק מהמאמינים ברומא סירבו להשתתף בארוחות המשותפות של הקהילה משום שהטילו ספק בכשרותו של האוכל בשל הכנתו שלא כהלכה או הקדשתו לאילילים לפני הגשתו לאכילה.

אותו עיקרון תקף גם לגבי הדיון השני, על שמירת ימים מסוימים. ללא כל צל של ספק, הכוונה אינה לשבת השבועית, מאחר ואנו יודעים בוודאות ששאול השליח עצמו שמר אותה בעקביות (מעשי השליחים י"ג 14; ט"ז 13; י"ז 2). סביר להניח שמדובר כאן בימי חג כלשהם או בימי צום. ברומים י"ד 5,6 שאול מבקש לעודד את חברי הקהילה להפגין סובלנות כלפי אחיהם השומרים טקסים אלו בקפדנות, מטעמי מצפון, כל עוד אחים אלו אינם רואים בהם אמצעי לישועה. האחדות המשיחית באה לידי ביטוי ביכולת להפגין אורך רוח גם כאשר יש בינינו חילוקי דעות, בייחוד אם הם עוסקים בנושאים שאינם חיוניים לאמונתנו.

דנו בכיתה בשאלה הבאה: האם ישנו דבר מה אשר אנו, כאדוונטיסטים שומרי שבת, מאמינים בו או מקיימים אותו, אך כל שאר האדוונטיסטים לא בהכרח אמורים לאמץ אותו בחיי האמונה שלהם?

אחדות במשימה

השוו את הלך רוחם של התלמידים בליל הסדר (לוקס כ"ב 24) עם הלך רוחם זמן קצר לפני חוויתם המיוחדת בחג השבועות (במעשי השליחים א' 14 ו-ב' 1,46). מה גרם לשינוי דרמטי זה בחייהם?

במעשי השליחים א' 14 ו-ב' 46, כתוב שהתלמידים התמידו "בְּלֵב אֶחָד". אחדות זו הייתה פרי החלטתם להישאר יחדיו ולהמתין בתפילה להתגשמות הבטחתו של ישוע באשר לשליחת המנחם. בזמן המתנה זו, הם יכולים היו בקלות להתחיל ולגנות אלה את אלה. חלקם היו יכולים להצביע על התכחשותו של כיפא בישוע (יוחנן י"ח 25-27, 15-18) או על ספקנותו של תאמא לגבי תחייתו של המשיח (יוחנן כ' 25). הם היו יכולים להיזכר בבקשתם של יוחנן ויעקב לקבל את המשרות הנחשקות ביותר בממלכתו של ישוע (מרקוס י' 41-35), או בעברו של מתי כמוכס בזוי (מתי ט' 9).

ואולם, "ימים אלה, ימי ההכנה והציפייה, היו ימים של חשבון נפש נוקב. התלמידים נעשו מודעים לצרכיהם הרוחניים, וזעקו לה' כדי לקבל את המשיחה הקדושה שתכשירם למלאכת קירוב הלבבות וגאולת הנשמות. הם לא ביקשו ברכה בעבורם בלבד. משא גאולת הנשמות העיקר על ליבותיהם. הם הבינו שהבשורה חייבת להתבשר בעולם כולו, ודרשו מן המשיח לאזור אותם בגבורה, כפי שהבטיח להם" (אלן וויט, מעשי השליחים, 26).

קרבנות הנפשית של התלמידים, יחד עם עוצמת תפילותיהם, הכינו את לבם לאירוע מכריע זה בחג השבועות. ככל שהתקרבו יותר ויותר אל אלוהים והניחו בצד את הסכסוכים שביניהם, רוח הקודש הפך את התלמידים לעדים נועזים לתחיית המשיח. הם היו מודעים לכך שישוע סלח להם על מגרעותיהם וחולשותיהם, ודבר זה דרבן אותם להמשיך בכל הכוח. הם ידעו היטב אילו שינויים חולל המשיח בחייהם. היה להם ברור שהבטחת הישועה נמצאת בו, ועל כן, "שאיפתם ומשאת ליבם היו לחשוף את אופיו באופיים ובדמותם, ולפעול למען הרחבת מלכותו" (אלן וויט, מעשי השליחים, 33). לא פלא שהמשיח הצליח לחולל דרכם ניסים כה רבים! איזה לקח מדהים עבור קהילתנו היום!

תמיד קל למצוא פגמים באחרים. כיצד עלינו להניח בצד את שגיאות הזולת ולהתמקד בעשיית רצון ה' בקהילתנו המאוחדת?

נקודות למחשבה

Ellen G. White, "Unity in Diversity," pp. 98-103, in Evangelism.

הציטוט להלן מגלה לנו את האופן שבו הקהילה הראשונה הצליחה לשמור על אחדותה במשיח על אף ההבדלים בין מאמיניה דאז ולשאת עדות על כוחו של אלוהים לעולם כולו.

"כתבי הקודש מתארים לנו את האופן שבו רוח הקודש הנחה את הקהילה בתהליך קבלת החלטותיה. הדרכה זו התבצעה בשלוש דרכים עיקריות, השזורות זו בזו: התגלויות אישיות (הרוח הנחה אדם מסוים באופן אישי – קורנליוס, חנניה, פיליפוס ואולי גם תהליך הטלת הגורל), כתבי הקודש (הקהילה הגיעה למסקנה מסוימת תוך שימוש בכתובים) והקונצנזוס (רוח הקודש פעל בקרבם כשלמדו נושא מסוים ושוחחו עליו, ויצר ביניהם קונצנזוס לגביו). דומה שכל פעם שהקהילה התמודדה עם חילוקי דעות תרבותיים, עקרוניים או תיאולוגיים, רוח הקודש פעל בקרבם בתהליך קבלת ההחלטות ויצר ביניהם קונצנזוס. ובכן, אנו לומדים מכך לא רק על חשיבות מעורבותם של חברי הקהילה בתהליך קבלת ההחלטות, אלא גם על טיבה המהותי של התפילה להבחנה רוחנית. הדרכתו של רוח הקודש באה לידי ביטוי בכך שחברי הקהילה מבינים את דבר אלוהים, הקהילה מתנהלת כראוי וממלאת את צרכיהם הרוחניים של חבריה, ולמנהיגי הקהילה יש את החכמה והניסיון הנדרשים על מנת שינהיגו אותה רוחנית. במרוצת הזמן, אינספור החלטות מכריעות של הקהילה התקבלו באמצעות תהליך מודרך על ידי רוח הקודש, שבו הכתובים, התפילה והניסיון שיחקו תפקיד מרכזי" (Denis Fortin, "The Holy Spirit and the Church," in Ángel Manuel Rodríguez, ed., Message, Mission, and Unity of the Church, pp. 321, 322).

שאלות לדיון:

1. עברו בכיתה על רשימת התשובות לשאלה של יום רביעי, על האופן שבו מחליטים אם אמונות או מנהגים מסוימים חיוניים/ לא חיוניים לנו כאדוונטיסטים שומרי שבת.
2. כיצד עלינו להתייחס למשיחיים מזרמים אחרים אשר מאמינים גם הם במותו ותחייתו של המשיח?

סיכום השיעור: ההוכחה החותכת לאחדות הקהילה הינה העובדה שהאחים והאחיות במשיח אוהבים אלה את אלה כפי שישוע אהב אותם. מחילת חטאינו והישועה שאנו שותפים לה כאדוונטיסטים הינם העבותות החזקות ביותר, הקושרות בינינו קשר הדוק. עלינו להציג לעולם אחדות זו ולהעיד על אמונתנו המשותפת במשיח. נקראינו ללא פחות מכך.

שיעור מספר 10*

1 – 7 דצמבר

אחדות ויחסים שבורים

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
2 טימותיאוס ד' 11; פילימון 1-25; 2 קורינתים י' 12-15;
רומים ה' 8-11; אפסים ד' 26; מתי י"ח 15-17.

פסוק לשינון: "שָׁכֵן אִם בְּזִמְן שֶׁהֵינּוּ אוֹיְבִים נִרְצִינוּ לֵאלֹהִים בְּמוֹת בְּנוֹ, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה נוֹשָׁע בְּחַיֵּי בְנוֹ לְאַחֵר שֶׁכָּבֵד נִרְצִינוּ" (רומים ה' 10).

גם לאחר חג השבועות, היחסים בין המאמינים היו לעיתים מתוחים. הברית החדשה מתעדת לנו את האופן שבו חברי הקהילה בכלל ומנהיגיה בפרט התמודדו עם אתגרים רבים. עקרונות אלו יקרי ערך גם עבור קהילתנו כיום. הם מגלים לנו את התוצאות המדהימות של יישום העקרונות המקראיים ביישוב הסכסוכים בקהילה, מבלי לפגוע באחדותה במשיח.

השבוע נתמקד בחידוש היחסים בינינו ובאופן שבו יחסים אלו משפיעים על אחדותנו במשיח. עבודתו של רוח הקודש כרוכה בקירוב לבבות – בין אדם לאלוהים ובין בני האדם – ובהתמדתה למוטט כל מחסום באותם יחסים. במילים ספורות, ההוכחה המרשימה והמשכנעת ביותר לכוח הבשורה אינה בהכרח מה שהקהילה אומרת, אלא מה שהיא עושה.

"בְּזֹאת יִדְעוּ הַכָּל שֶׁתְּלַמִּידֵי אֲתָם: אִם תִּהְיֶה אֶהְבֶּה בִּינֵיכֶם" (יוחנן י"ג 35).
בהיעדר אהבה זו, כל דיבורנו על אחדות הקהילה אינו שווה דבר.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-8 בדצמבר.

חברות מחודשת

שאל ובר-נבא היו שותפים במלאכת הבישור. ואולם, בין השנים התעוררה מחלוקת חריפה סביב השאלה האם ניתן לסמוך על אדם עם כוח עמידה כה קלוש כמו מרקוס (מעשי השליחים ט"ו 36-39). הסכנות הכרוכות במלאכת הבישור גרמו בעבר למרקוס לנטוש את שאל ואת בר-נבא ולחזור לביתו (מעשי השליחים י"ג 13).

"עזיבתו של מרקוס גרמה לשאל לדבר בגנותו, ואפילו לשפוט אותו בחומרה במשך זמן מה. מאידך, בר-נבא נטה למחול לו בשל חוסר ניסיונו. הוא חרד מאוד לגורלו; לדידו, מרקוס לא היה צריך לעזוב את השירות, שכן הוא זיהה אצלו כישורים שיסייעו לו לשמש פועל יעיל בשירות המשיח" – אלקן וייט, מעשי השליחים, 110.

על אף שאלוהים השתמש בשלושת גברים אלו כאחד, הם היו חייבים ליישב את הסכסוך שביניהם. השליח אשר הטיף על חסדו של אלוהים היה צריך לגלות חסד בעצמו ולהושיט יד למבשר הצעיר אשר כה אכזב אותו. משליח המחילה נדרש עתה שימחל בעצמו. מרקוס גדל באמונה בהדרכתו הרוחנית של בא-נבא (מעשי השליחים ט"ו 39), ובסופו של יום, שינויים מבורכים אלו נגעו מן הסתם בלבו של שאל.

כיצד מרמזות האגרות של שאל לטימותיאוס ולקהילה בקולוסוס על חידוש היחסים בינו לבין מרקוס ועל בטחונו המחודש במבשר צעיר זה? קולוסים ד' 10, 11; 2 טימותיאוס ד' 11.

למרות שהפרטים על תהליך הפיוס בין שאל ומרקוס אינם אלא סכמתיים בלבד, הכתובים מאוד ברורים באשר לסופו הטוב של סיפור זה. מרקוס נהיה בסופו של דבר לאחד משותפיו הקרובים של שאל, אשר המליץ עליו בחום לקהילה שבקולוסוס וכינה אותו "חברי לעבודה". לקראת תום חייו, שאל עודד את טימותיאוס להביא את מרקוס אתו לרומא מאחר והוא "מוֹעִיל לִי לְשִׁרְוֹת" (2 טימותיאוס ד' 11). ובכן, תמיכתו של מרקוס התבררה בסוף כברכה מאוד גדולה למלאכת הבישור של שאל. אין ספק שהשליח בחר לסלוח למרקוס, ועובדה זו מוטטה את המחסומים שביניהם ואפשרה להם לשתף פעולה בעבודת הבישור. על אף שהיו לשאל את כל הסיבות להצדיק את עמדתו הקודמת על מרקוס, הוא החליט להשאיר את הכל מאחור ולפתוח דף חדש ביחסים ביניהם.

כיצד עלינו ללמוד לסלוח לאלו שפגעו בנו או אכזבו אותנו בעבר? בד בבד, מדוע המחילה לא תמיד מבטיחה שיקום מוחלט של היחסים הקודמים? מדוע זה גם לא תמיד הכרחי שזה יהיה כך?

מעבר חד: מעבד לבן

בעודו אסיר ברומא, שאול פגש עבד נמלט בשם אוניסימוס, אשר ברח מקולוסוס לרומא. בשלב מסוים, שאול הבין שהוא הכיר אישית את אדונו של אוניסימוס. האיגרת אל פילימון הינה פנייה אישית של שאול אל חברו לחידוש היחסים עם העבד הנמלט. שאול ראה ביחסים חשיבות רבה. הוא היה מודע לכך שיחסים שבורים הם מכשול לגדילה הרוחנית ולאחדות הקהילה. פילימון היה מנהיג רוחני בקולוסוס. אם הוא היה נוטר טינה לאוניסימוס, דבר זה היה מטיל כתם על עדותו המשיחית ועל עדות קהילתו לסביבתה הלא-משיחית.

קראו פילימון 1-25. אילו עקרונות חשובים לומדים אנו מקטע זה על חידוש היחסים? וזכרו, מילת המפתח היא "עקרונות".

למרבה תדהמתנו, שאול אינו מגנה בחריפות את סוגיית העבדות. ואולם, האסטרטגיה שלו מועילה בהרבה. השליח יוצא מתוך נקודת הנחה שהכתובים מציגים, לפיה הבשורה ממוטטת כל מחסום בין בני האדם, כולל המעמד החברתי (גלטים ג' 28; קולוסים ג' 10,11). שאול מחזיר את אוניסימוס לפילימון לא כעבד, אלא כבנו במשיח ו"כָּאֵחָ אֶהוּב" של פילימון באדון (פילימון 16).

שאול ידע היטב איזה עתיד עגום ציפה לעבד נמלט. הוא עמד בסכנה מתמדת להיתפס. נכפה עליו לחיות בעוני ובמחסור. ואולם עתה, כאחיו של פילימון במשיח וכמשרת מתוך רצון חופשי, לאוניסימוס ציפה עתיד טוב יותר. אצל פילימון, מזון, מחסה ועבודה לא יחסרו לו. ובכן, לחידוש היחסים הייתה השפעה מכריעה בחייו של אוניסימוס. בסופו של דבר, הוא נהיה ל"אֵחָ הַנָּאֶמָן וְהָאֶהוּב" של שאול ולשותפו למלאכת הבשורה (קולוסים ד' 9). יתרה מזו, שאול היה כה נחוש ונלהב בתשוקתו לפייס בין השניים, עד כי היה מוכן לשלם מכיסו על כל בעיה כספית שנוצרה בעקבות התקרית בין שני המאמינים במשיח.

כיצד ניתן להשתמש בעקרונות שאנו לומדים מסיפור זה על מנת להתמודד עם הלחצים והשסעים ביחסים שלנו? כיצד יכולים עקרונות אלו לשמור על אחדות קהילתכם?

מתנות רוח למען אחדות הקהילה

כפי שראינו בשיעור הקודם, הקהילה בקוריתוס הייתה שקועה בבעיות חמורות. אלו עקרונות מציג שאול ב-1 קורינתים ג' 11-5 ו-2 קורינתים י' 15-12 כאמצעים לריפוי ושיקום הקהילה, ובכך לשמירת אחדותה?

בקטעים לעיל, השליח משרטט מספר עקרונות לאחדות הקהילה. הוא מצביע על כך שהמשיח משתמש במגוון פועלים על מנת לבצע מלאכות שונות בקהילה, ושכולם עובדים יחד למען בניית מלכות אלוהים (1 קורינתים ג' 9).

הקדוש ברוך הוא קורא לנו לשתף פעולה, ולא להתחרות בינינו. כל מאמין ניחן על ידי אלוהים בכשרונות ובהזדמנויות לבשר על מנת שייקח חלק בשירות למען גוף המשיח – הקהילה (1 קורינתים י"ב 11). אין כאן חלוקה למתנות גדולות ומתנות פשוטות. כולן נחוצות לקהילת המשיח (1 קורינתים י"ב 23-18). המתנות והכישורים שאלוהים חנן אותנו בהם אינם מיועדים להאדרה עצמית, אלא מוענקים לנו על ידי רוח הקודש כדי שניקח חלק בהפצת הבשורה.

כל השוואה ביננו לבין אחרים שגויה ולא במקום, מאחר והיא עלולה לגרום לנו להתיימש, או, מנגד, להתרברב. אם נתפוס את האחרים כ"נעלים" יותר מאיתנו בפער ניכר, בסוף נמצא את עצמנו מדוכדכים ומיואשים בשירותנו למען המשיח. מאידך, אם נראה את עצמנו כמועילים בהרבה ממאמינים אחרים, דבר זה יוביל אותנו ליהירות – הרגש האחרון שאדם מאמין אמור לטפח אותו. בסופו של יום, שתי הגישות הרסניות, הן ליעילות שירותנו למען המשיח, והן ליחסים בינינו.

ואילו, אם נפעל באזור ההשפעה אשר המשיח עצמו העניק לנו, נרגיש שמחה וסיפוק רב בעבודת הבישור. מאמצינו ישתלבו עם מאמצייהם של מאמינים אחרים, והקהילה תתקרב בצעדי ענק למלכות אלוהים.

האם פגשתם פעם אדם שניחן במתנות רוחניות אשר גרמו לכם לקנא בו? (לא קשה לענות, נכון?) מנגד, כמה פעמים הרגשתם גאווה בכישוריכם לעומת אלה של מאמינים אחרים? לדאבונו, סוגייה זו, אשר שאול מעלה אותה כאן, הינה מציאות מתמדת של הטבע האנושי החוטא. בין אם נטייתנו היא לכאן או לכאן, כיצד עלינו לשמור על גישה מאוזנת באשר למתנות הרוח שבהם ניחננו, ובכך לשמור על אחדותנו במשיח?

מחילה

מהי המחילה? האם המחילה מצדיקה בדיעבד התנהגות פוגענית כלפינו? האם המחילה תלויה בחרטת האדם שפגע בנו? מה עושים אם אותו אדם אינו ראוי למחילתנו?

כיצד מסייעים לנו הקטעים להלן להבין את האופן שבו הכתובים מציגים את סוגיית המחילה? רומים ה' 8-11; לוקס כ"ג 31-34; 2 קורינתים ה' 20,21; אפסים ד' 26. היה זה המשיח שיזם את התפייסותו עם האב. "טובו של אלהים מְדַרֵּךְ אֹתָךְ לְתַשׁוּבָה" (רומים ב' 4). במשיח, נרצינו לאלוהים בעודינו חוטאים. לא החרטה ולא הווידי שלנו הם אלה שגורמים לפיוס זה, אלא מותו המכפר של המשיח; חלקנו היחיד הוא לקבל את מה שהמשיח עשה עבורנו.

מחד גיסה, לא ניתן לקבל את המחילה האלוהית ללא ווידוי על חטאינו. מאידך גיסא, לא הווידי עצמו גורם למחילה זו בלבד של אלוהים. המחילה הייתה שם גם לפני כן; הווידי רק מאפשר לנו לקבל אותה (1 יוחנן א' 9). לווידי יש חשיבות רבה – לא משום שהוא משנה את גישתו של אלוהים כלפינו, אלא מפני שהוא משנה את גישתנו כלפיו. כאשר אנו נכנעים לרוח הקודש ומחליטים להתחרט על חטאינו ולהתוודות עליהם, אנו משתנים.

המחילה מהותית היא גם לבריאותנו הרוחנית. כאשר איננו מצליחים לסלוח לאדם שגרם לנו עוול ושאינו ראוי למחילתנו, דבר זה עלול לפגוע בנו יותר אף יותר ממה שהוא פוגע בו. אם אדם מסוים הרע לנו ואנו נותנים לכאב להצטבר בלבנו בשל כשלוננו לסלוח לו, אנו מאפשרים לו בזאת לפגוע בנו יותר. וכמה פעמים כאב זה גורם לסכסוכים ולפילוג בקהילה! ולמרבה הצער, קונפליקטים לא פתורים אלו בין חברי הקהילה עלולים לפגוע באחדות גוף המשיח כולו.

בסופו של יום, המחילה הינה שחרור האדם שגרם לנו עוול מהרשתנו, מאחר וגם המשיח שחרר אותנו מהרשתנו. מחילה זו אינה מצדיקה את התנהגותו כלפינו. ועם זאת, ניתן להתפייס עם אדם שפגע בנו, היות וגם אנחנו נרצינו למשיח על אף שפגענו בו. ביכולתנו לסלוח כי גם אנו נסלחים. ביכולתנו לאהוב כי גם אנו נאהבים. המחילה הינה החלטה. ביכולתנו לסלוח ללא קשר לגישתו או לפעולותיו של הזולת. זוהי הרוח האמיתית של המשיח.

באיזה אופן קל לנו יותר לסלוח לאחרים ברגע שאנו מתמקדים בעובדה שגם המשיח סלח לנו? מדוע המחילה מהווה היבט כה חשוב של חוויתנו המשיחית?

חידוש היחסים ואחדות הקהילה

קראו מתי י"ח 15-17. מהם שלושת הצעדים אשר ישוע ממליץ לנו לנקוט בהם על מנת ליישב סכסוכים בין חברי הקהילה? כיצד ניתן ליישם עצות אלו בתקופה שבה אנו חיים?

תכליתן של העצות במתי י"ח הינה השמירה על הסכסוכים הבין-אישיים בקהילה במעגל כמה שיותר מצומצם. האידאל מבחינתו של ישוע הוא ששני המאמינים המסוכסכים יפתרו את הבעייה בינם לבין עצמם. על כן, ישוע אומר: "אם יִחָטָא לְךָ אֶחִיד, לֵךְ וְהוֹכַח אוֹתוֹ בֵּינְךָ וּבֵינִי לְבַד. אִם יִשְׁמַע לְךָ, קִנִּיתָ לְךָ אֶת אֶחִיד" (מתי י"ח 15). ככל שמספר חברי הקהילה המעורבים בסכסוך בין השניים עולה, כך השיח מתלקח והוויכוח עלול לצאת מפרופורציות ולפגוע ביחסים בין מספר רב יותר של מאמינים. כל אחד מהמעורבים לוקח צד, וכך נוצרים שני קווי מגננה. לעומת זאת, כאשר המאמינים משתדלים ליישב את הסכסוך ביניהם בצורה דיסקרטית, וברוח של אהבה משיחית והבנה הדדית, נוצרת אווירת פיוס. זוהי האווירה המתאימה ביותר לפעולת רוח הקודש בליבם של המעורבים בוויכוח.

ועם זאת, ישנם מקרים שבהם המאמצים ליישוב הסכסוך אינם מניבים פירות. במקרה שכזה, ישוע ממליץ לנו לקחת אתנו עוד חבר קהילה או שניים. אולם, צעד שני זה בתהליך הפיוס חייב להתבצע אך ורק לאחר הצעד הראשון. מטרתנו היא לחבר בין המאמינים, לא לפלג אותם. חבר הקהילה או השניים שמצטרפים לצד הפגוע אינם באים להוכיח את חפותו או להרשיע את הצד השני. הם באים ברוח האהבה והחמלה המשיחית כיועצים ושותפים לתפילות למען חידוש היחסים בין שני מאמינים שהתנכרו. למרבה הצער, ישנם מקרים שבהם גם מאמצים נוספים אלו ליישוב הסכסוך עולים בתוהו. במקרה זה, ישוע מנחה אותנו להביא את הסוגייה מול הקהילה בכללותה. אין ספק שהוא אינו מתכוון שעלינו לעצור את דברי התורה בשבת בבוקר על מנת להציג מול הקהילה את הסכסוך בין שני המאמינים. המקום הראוי ביותר להעלאת דיון זה ולמאמצי הפיוס בין הצדדים הינו וועד הקהילה. ושוב, בל נשכח לרגע שתכליתו של המשיח אינה העשמת צד אחד וזיכוי הצד השני, אלא ההתפייסות המלאה בין שני הצדדים.

"אל לנו לנטור טינה או לאפשר לה להבשיל לכדי זדוניות. אל לנו להתיר לפצע המדמם בתוכנו ולפרוץ החוצה במילים פוגעניות, שיחלחלו עמוק בלבבות שומעיהן ויזהמו אותם. אל לנו להרשות למחשבות חודרניות אלו להטריד אותנו בלי הפסקה. עלינו לקום, לגשת אל אחינו אשר פגע בנו, ובענווה רבה לשוחח עמו על העניין" (Ellen G. White, Gospel Workers, p. 499).

נקודות למחשבה

קראו את הערך "Forgiveness," pp. 825, 826, in The Ellen G. White Encyclopedia.

"כאשר המשיח יחיה בליבם של המאמינים, כאשר הם יתרוקנו מאנוכיותם ולא יהיו ביניהם ירובות או מאבקי כוח, כאשר בקהילה תשרור אחדות, והמאמינים יחיו חיי קדושה וירחשו אהבה זה לזה, או אז ממטרי הברכה של רוח הקודש ירדו עליהם באותה וודאות שבה אף יוד אחת או תג אחד לא יעברו מן התורה בטרם יתגשמו כל הבטחותיו של האל". (Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 175)

"אם ברצוננו לעמוד ביומו הגדול של ה' במשיח כמחסנו ומצודתנו, אנו חייבים להסיר מעלינו כל קנאה וכל מאבק לעליונות. עלינו להשמיד כליל כל שורש טמא מעין זה, כדי שלעולם לא יניב שוב פירות באושים בחיינו. עלינו לצדד ביהוה בכל ליבנו ומאודנו". (Ellen G. White, Last Day Events, p. 190)

שאלות לדיון:

1. קראו קולוסים ג' 12-17. דנו במעלות המשיחיות אשר שאל השליח מעודד את הקהילה בקולוסוס לבקש אותן. מדוע מעלות אלו מהוות את הבסיס ליישוב כל סכסוך? כיצד הן מסייעות לנו ליישם את העקרונות שאותם מציג לנו ישוע במתי י"ח 15-18?
2. הביטו שנית בקולוסים ג' 12-17 והגו בהוראות שהשליח נותן בקטע זה. מדוע הוראות אלו כה חיוניות לאחדות הקהילה?
3. כאשר חושבים על קהילתנו – קהילת האדוונטיסטים שומרי שבת – מהו המכשול המשמעותי ביותר בדרכנו להשגת האחדות שתאפשר לנו להביא את הבשורה לעולם כולו? האם הוא קשור לעיקרי אמונתנו? לא ולא; אדרבא, אמונתנו הינה המסר אשר הקדוש ברוך הוא נתן לנו להכריז. מן הסתם, הבעיה נמצאת אך ורק בנו, ביחסינו השבורים, בקנאה, בקטנוניות, באנוכיות, בהתקוטטויות, בשאיפתנו לעליוניות, ובעוד שורה ארוכה של רעות חולות מעין אלה. מדוע עלינו לבקש מרוח הקודש שיחולל קודם בנו את השינויים הנדרשים, אם ברצוננו להשיג בסופו של דבר את אחדות הקהילה?

סיכום השיעור: בשורת המשיח הינה על ריפוי ושינוי הלב. למלאכה אלוהית זו יש השפעה מכריעה על היחסים בינינו. הכתובים מעניקים לנו לא רק עקרונות חשובים, אלא גם דוגמאות רבות של יחסים קרובים בין בני אדם, אפילו בעולמנו החוטא.

שיעור מספר 11*

8 – 14 דצמבר

אחדות בעבודת האל

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: התגלות ד' 8,11; מתי ד' 8,9; דניאל ג' 18-8; התגלות י"ד 6,7,9; מעשי השליחים ד' 31-23.

פסוק לשינון: "רְאִיתִי מִלֶּאֱדָר אַחֵר מְעוֹפֵף בְּאַמְצַע הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר לוֹ בְּשׁוֹרֵת עוֹלָם לְבָשָׁר לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וּלְכָל אֲמָה וְשִׁבְט וְלָשׁוֹן וְעַם, וְהוּא קוֹרֵא בְּקוֹל גָּדוֹל: "יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְתָנוּ לוֹ כְּבוֹד, כִּי בָאָה עֵת מִשְׁפָּטוֹ. הַשְׁתַּחֲווּ לְעוֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהֵימָּה וּמַעֲיָנוֹת הַמַּיִם" (התגלות י"ד 6,7).

לאחר חג השבועות, המשיחיים הראשונים הקדישו את רב זמנם לעבודת האל. "הם היו שוקדים על תורת השליחים, על ההתחברות, על בציעת הלחם ועל התפלות" (מעשי השליחים ב' 42). השמחה שנבעה מהכרתם בישוע כמשיח על פי נבואות התנ"ך מילא את ליבם בהודיה ובהכרת תודה לאלוהים. איזו זכות גדולה נפלה בחלקם להבין אמת זו! על כן, משיחיים קדומים אלו כמהו לבלות את זמנם יחדיו בהתחברות, לימוד ותפילה, על מנת להודות לאלוהים על התגלותו בחייו, מותו ותחייתו של המשיח, ובעשייתו למענם.

קהילתו של המשיח מיועדת להשתחויה המשותפת של חסידי ה', שנקראו על ידי אלוהים להיבנות "לבית רוחני, לכהנת קדש, כדי להעלות זבחי רוח רצויים לאלהים בזכות ישוע המשיח" (1 כיפא ב' 5). להבעת הכרת התודה לאלוהים בקהילת המאמינים יש כוח השפעה אדיר על לבבותיהם של המאמינים, המעצב אותם בדמותו ובצלמו של האל ומכשיר אותם לשירות ה'.

השיעור הנוכחי מתמקד במשמעות עבודת האל ובתפקידה בשמירת האחדות בין תלמידי המשיח.

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-15 בדצמבר.

עבודת בוראנו וגואלנו

בדיונים על עבודת האל, אנו מרבים להדגיש את המרכיבים של הפולחן – האלמנטים הכלולים בו ואופן ביצועו. אך מהי משמעותה העמוקה של הסגידה? מה זאת אומרת לעבוד את ה'? ומדוע אנו סוגדים לאלוהים? בתהלים כ"ט 2, דוד אומר: "הָבֹי לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ; הַשְׁתַּחֲוִי לַיהוָה בְּהַדָּרִת-קִדְשׁ". מזמור זה מצביע לנו על הכיוון הנכון בהבנת משמעות הסגידה. לעבוד את ה' משמע להלל אותו ולחלוק לו את הכבוד הראוי לו. התגלות ד' ו-ה' מתארים לנו את קבלתו של המשיח בשמיים לאחר עלייתו. אלו סיבות היו לדרי השמיים לסגוד לאלוהים האב ולבנו משיחו, שהם האלוהים? ראו התגלות ד' 8,11; ה' 9,10,12,13.

תיאור הסגידה לפני כס הכבוד המלכותי השמימי, כאשר ישוע מוצג כשהם האלוהים ומושיע העולם, משרה יראת כבוד. עבודת האל מתחוללת כאשר הבריות מגיבות במילות הודיה והערצה על מעשיו הנסגבים של בוראם. הסגידה הינה תגובתו של אדם אסיר תודה לבוראו ומושיעו. באחרית הימים, הפדויים יגיבו בהערצה מוחלטת לישועתו של אלוהים. "גְּדֹלִים וְנִפְלְאִים מַעֲשָׂיָהּ, יְהוָה אֱלֹהֵי צָבָאוֹת; צִדֵּק וְנִאֲמִת דְּרָכָיָהּ, מִלֶּךְ הַגּוֹיִם. מִי לֹא יִרְאֶה, יְהוָה, וְלֹא יִתֵּן כְּבוֹד לְשִׁמְךָ? כִּי אַתָּה לְבַדֶּךָ קְדוֹשׁ; הֵן כָּל הַגּוֹיִם יְבוֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוִי לְפָנֶיךָ; כִּי נִגְלוּ מִשְׁפָּטֶי צִדִּיקְךָ" (התגלות ט"ו 3,4). אזי, הסגידה הינה תגובתנו באמונה למעשיו הנפלאים של האל עבורנו: ראשית, במעשה הבריאה, ושנית במעשה הגאולה. כאשר אנו סוגדים לאלוהים, אנו מעניקים לו את הכבוד, ההערצה, האהבה והציות שאנו מאמינים שהוא ראוי לקבלם. כמובן, מה שאנו יודעים על אלוהים, כבורא וגואל, נגלה לנו מן הכתובים. בנוסף, מה שהמשיחיים יודעים עליו נגלה בצורה עוד יותר ברורה בחייו ומלאכתו של ישוע עלי אדמות (יוחנן י"ד 8-14). על כן, המשיחיים סוגדים למשיח כמושיעם וגואלם, מאחר ומותו המכפר ותחייתו עומדים בלב לבם של עבודת האל. כאשר חסידי ה' מתכנסים לעבוד יחדיו את אלוהים, דבר זה חייב להתבסס על תחושה של יראת כבוד והכרת תודה לבוראם וגואלם.

הגו במה שהמשיח העניק לנו ובמה שהוא חשך מאיתנו בזכות היותו מוכן למסור את חייו בעבורנו. מדוע אמורות לעמוד אמיתות אלו בבסיס סגידתנו לאלוהים ולמשיחו?

עבודה זרה

קראו מתי ד' 8,9. מה היה הפיתוי השלישי שבו התנסה המשיח במדבר?

ברוב גאוותו ויהירותו, הכריז השטן על עצמו כשליטו הלגיטימי של עולמנו וכבעליו של עושרו ותפארתו, ודרש מכל תושביו שיחלקו לו את הכבוד המגיע לבורא לבדו. איזה קלון הוא המיט על אלוהים, הבורא הנשגב ואביו של המשיח! השטן גילה שהוא מבין היטב את משמעות הסגידה: לחלוק כבוד לבעליו הלגיטימי של היקום.

השוו את סירובם של שלושת הצעירים העבריים להשתחוות לצלם הזהב בדניאל ג' (בייחוד הפסוקים 18-8) עם האירועים הקשורים להשתחוות לחיה באחרית הימים, על פי התגלות י"ג 4 ו-י"ד 9-11. מה מונח על כף המאזניים באחרית הימים? מה הסוגייה המרכזית בשני הסיפורים?

החל מסיפורם של קין והבל, המשך בסיפורם של שלושת החברים בבבל וכלה באירועי זמן הסוף הקשורים לקבלת "תו החיה", הרעיון העובר כחוט השני הינו תשוקתו של השטן לייסד מערכת משוכללת של עבודה זרה, אשר תוליך את בני האדם שולל, תרחיק אותם מבוראם ובסופו של דבר תפנה את סגידתם אליו. אחרי ככלות הכל, עוד לפני חדירתו של החטא לעולמנו, התאוה האויב להידמות לאל העליון (ישעיהו י"ד 14). אין כל מקריות בעובדה שבדיק כפי ששלושת הצעירים עמדו בסכנת חיים אלא אם כן הסכימו להשתחוות ל"צלם", גם חסידי ה' יתמודדו באחרית הימים עם סכנה זהה בשל סירובם להשתחוות גם כן ל"צלם". מדוע להשתחוות לצלם כאשר נקראינו לסגוד לאל החי והאמיתי?

"חשובים הם הלקחים שראוי להפיק מחווייתם של הצעירים העבריים בבקעת דורא. [...] ימי הצרה והמצוקה שיבואו על חסידי ה' יחייבו אמונה איתנה. ילדי ה' חייבים להפגין בפומבי כי אלוהים הוא מושא סגידתם היחיד, ושום שיקול, אפילו לא של חיים ומוות, לא יגרום להם להתפשר, ולו במידה קלה, על סגידתם לה' לטובת סגידה לאלילים. בליבם המסור, צויהם של בני התמותה החוטאים יאבדו כל חשיבות לנוכח דבר ה' – דברו של האל הנצחי הגודש את ליבם. האמת תזכה לציות גם אם התוצאה תהיה מאסר, גלות או מוות" (אלן וייט, מלכי ונביאי ישראל, 262, 263).

באילו דרכים ניתן לפתות אותנו גם כיום לסגוד לישות אחרת מלבד הבורא, יהיה שמו מבורך לעולמי עד? באיזה אופן יכולה העבודה הזרה להוות איום מתוחכם יותר ממה שהיינו חושבים? מהם חלק מהדברים שאנו מתפתים לסגוד להם גם כעת?

מסר המלאך הראשון

הקהילה האדוונטיסטית רואה במסר שלושת המלאכים בהתגלות י"ד 14-6 מעין תיאור משימתם ולב לבה של האזהרה שעליהם למסור לעולם לפני ביאתו השנייה של המשיח (התגלות י"ד 20-14). זהו מסר חשוב, שעלינו להכריז "בקול גדול" לכל תושבי תבל.

קראו התגלות י"ד 6,7. מהו מסר המלאך הראשון, ומה אנו לומדים ממנו על אלוהים? מדוע ישנה התייחסות לסגידה במסר זה?

מסרו של המלאך הראשון הינו מסר כלל-עולמי. זהו התגשמות נבואו של המשיח במתי כ"ד 14. יש בו מעין תחושה של דחיפות וחיפזון בתיאור שלושת המלאכים ומשימתם. המלאך הראשון מפציר בבני האדם להתמקד באלוהים "כִּי בָּאָה עֵת מְשָׁפֵט" (התגלות י"ד 7). ביאתו השנייה של ישוע הינה הזרז למשפטו של אלוהים.

"יָרְאוּ אֶת אֱלֹהִים", קורא המלאך הראשון (התגלות י"ד 7). עבור אלה שאינם מתייחסים לאלוהים ברצינות הראויה, מסר זה יעורר פחד בלבם. ואולם, עבור תלמידי המשיח, קריאה זו מעוררת יראת כבוד והוקרה. הם נושאים את עיניהם לאלוהים, רואים את התגשמות הבטחותיו וליבם מתמלא בהערצה אליו.

"הַשְׁתַּחֲוּ לְעוֹשֵׂה הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם וּמַעְיָנוֹת הַמַּיִם" (התגלות י"ד 7). לשון זו מצביעה באופן חד משמעי על הדיבר הרביעי, על השבת, שמתייחס ישירות למעשה הבריאה (שמות כ' 11-8). הקדוש ברוך הוא, אשר ייסד את השבת כמצבת זיכרון לכוחו וסמכותו כבורא, הוא האחד והיחיד הראוי לסגידה ויראת כבוד.

חשוב לציין בנקודה זו שבאחרית הימים, נושא הסגידה יהפוך לסוגייה מרכזית בעימות הגדול על נאמנותו של המן האנושי. הכרזה כלל-עולמית זו הינה קריאה להשתחוות לבורא.

"הסוגייה המרכזית במשבר האחרון תהיה הסגידה. ספר התגלות מבהיר לנו שמה שיעמוד על הפרק לא יהיה איסור הסגידה, אלא המושא שלה. בזמן הסוף, העולם יתחלק לשתי קבוצות: אלה שישתחוו לבורא (התגלות י"א 18; י"ד 7), ואויבי הצדק, שישתחוו לתנ"ך ולחיה (התגלות י"ג 4-8; י"ד 9-11). [...] אם נושא הסגידה הינו הסוגייה המרכזית בעימות האחרון, לא מפתיע כלל וכלל שאלוהים שולח מסר הזהרה לעולם ומפציר בכל תושבי תבל להתייחס אליו ברצינות ולהשתחוות לו כבורא העולם, האחד והיחיד הראוי לסגידה" (Ranko Stefanovic, Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation (Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2002), (pp. 444, 445).

לימוד תורה והתחברות

קראו מעשי השליחים ב' 42. מה כללה סגידתם של המשיחיים הראשונים?

"הם היו שוקדים על תורת השליחים, על ההתחברות, על בציצת הלחם ועל התפללות" (מעשי השליחים ב' 42). כבר מרגעיה הראשונים של הקהילה, הסגידה המשיחית התאפיינה במרכזיותו של הלימוד מדבר אלוהים, כפי שהוא נמסר על ידי השליחים. המשיחיים הראשונים היו מסורים בלימוד הכתובים, בייחוד בכל הקשור לזהותו של ישוע כמשיח ישראל. הם חיו בחברותא, חלקו זה עם זה את ברכותיו של אלוהים ועודדו איש את רעהו במסעם הרוחני. הם חקרו בשקדנות את הכתובים, הבסיס המוחלט למסר שביקשו להכריז לעולם.

מה אומרים לנו הקטעים להלן על חשיבות לימוד התורה יחד עם מאמינים אחרים?

מלכים ב' כ"ב 8-13

מעשי השליחים י"ז 10,11

2 טימותיאוס ג' 14-17

"בכל מקום שבו מוכרזות אמיתות הבשורה, מונחה כל אדם החפץ ללכת בדרך הישר לחקור את הכתובים בשקדנות. אם האנשים ששמעו במהלך אירועי אחרית הימים (החותמים את קץ ההיסטוריה של העולם), את האזהרות והאמיתות הנוקבות של הבשורה, ילכו בעקבות המופת של אנשי בראה, יתעמקו מדי יום בכתבי הקודש וישוו בין דבר ה' למסרים ששמעו, מספרם של המאמינים הדבקים בתורת ה' יגדל משמעותית, בזמן שבעת הוא מצומצם יחסית" (אלן וייט, מעשי השליחים, 150).

אנחנו עם מאוחד בזכות האמיתות מדבר ה' שאנו מכריזים. עובדה זו הייתה נכונה אז, בימיה הראשונים של הקהילה, ועודנה נכונה גם כיום. חקר הכתובים הינו לב ליבן הן של סגידתנו לאלוהים והן של אחדותנו כעם מיוחד שהוקם על מנת להכריז את מסר שלושת המלאכים לעולם. כאשר אנו מתכנסים יחד כמשפחה כדי לעבוד את אלוהים, הכתובים מדברים אלינו, מנחים אותנו ומכשירים אותנו למשימתנו ולביאתו השנייה של המשיח.

כמה עמוק מושרשת אמונתכם בכתובים? האם היא מושרשת מספיק עמוק עד כי תוכלו, בדומה לשלושת הצעירים העבריים, לעמוד איתנים מול המוות?

בציעת הלחם והתפילה

על אף כל האתגרים שהקהילה הקדומה התמודדה אתם, הם נשארו מאוחדים באמונתם המשותפת בישוע ובאמת אשר הוא הפקיד בידם לבשר לעולם (2 כיפא א' 12), ואיחוד זה בא לידי ביטוי בכמה דרכים.

הם היו שֹׁקֵדִים [...] על בְּצִיעַת הַלֶּחֶם וְעַל הַתְּפִלוֹת (מעשי השליחים ב' 42). התייחסות זו לבציעת הלחם מצביעה מן הסתם לארוחות משותפות של המאמינים דאז. ברגע מסוים במהלך ארוחה משותפת זו, אחד מהם היה מברך על הלחם ועל היין לזכר מותו ותחייתו של המשיח ובציפייה לביאתו השנייה. מאמינים ראשונים אלו הקדישו את מירב זמנם להנצחת מורשתו של המשיח, והרבו לספר על חייו ומלאכתו בארוחותיהם המשותפות.

ובכן, ארוחות אלו הפכו לרגעי הלל והודיה לאלוהים. "יום יום התמידו להיות לב אחד בבית המקדש והיו בוצעים את הלחם בבתיהם, אוכלים את מזונם בשמחה ובתם לב ומשפחים את אלהים. הם מצאו חן בעיני כל העם, והאדון הוסיף עליהם יום יום את הנושעים" (מעשי השליחים ב' 46,47). אין ספק שהתחברות זו תרמה באופן משמעותי לתחושת אחדותם במשיח.

אלו דוגמאות של משיחיים שהתפללו יחדיו יש לנו בספר מעשי השליחים? על מה הייתה תפילתם?

מעשי השליחים א' 14

מעשי השליחים ד' 23-31

מעשי השליחים י"ב 12

הקהילה הקדומה הוקירה כל הזדמנות להתקרב לאלוהים ולא חדלה לרגע לשטוח את תחנוניה ובקשותיה לפניו כאשר הם התאחדו בעבודת האל. שאל מציין באיגרתו לטימותיאוס את חשיבותה העצומה של התפילה בכל הזדמנות שבה משיחיים מתכנסים יחדיו (2 טימותיאוס ב' 1). הוא הדגיש את אותו צורך לתפילה גם באיגרתו לאפסים: "בְּכָל תְּפִלָּה וּתְחִנָּה הִתְפַּלְלוּ תָמִיד בְּרוּחַ. שִׁקְדוּ בְּתַפְלֵתְכֶם וְהִתְמִידוּ בְּתַחֲנָה בְּעֵד כָּל הַקְדוֹשִׁים וְגַם בְּעֵדִי" (אפסים ו' 18,19).

באיזה אופן ניתן להעמיק את אחדותנו כמאמינים באמצעות תפילות הפגעה למטרות משותפות? כיצד תורמות תפילות אלו לאחדות הקהילה?

נקודות למחשבה

קראו את העכרים :

"Prayer," pp. 1044-1046, "Worship," pp. 1290, 1291, in The Ellen G. White Encyclopedia. "«לשבת יש חשיבות עצומה כזכר למעשה בראשית מאחר והיא מהווה תזכורת מתמדת לסיבה האמיתית שבגללה אלוהים לבדו ראוי לסגידה» – כי הוא הבורא הנשגב ואנחנו בראיו, מעשי כפיו. «על כן, השבת הינה היסוד של עבודת האל, שהרי היא מלמדת אמת כבירה זו באופן המרשים ביותר, כפי שאף מוסד אחר אינו עושה זאת. הסיבה האמיתית לסגידתנו לאלוהים – לא רק בשבת, אלא מדי יום ביומו – מונחת בהבחנה החדה בינינו כבריות לבין אלוהים כבורא. על עובדה זו לא חלה התיישנות, ואל לנו לשכוח אותה לעולם» (J. N. Andrews, History of the Sabbath, chapter 27). ללא ספק, אלוהים ייסד את יום השבת בגן עדן בדיוק מסיבה זו – על מנת לשמר אמת זו בתודעתם של בני האדם; כל עוד העובדה שאלוהים הוא בוראנו ממשיכה להיות הסיבה העיקרית לסגידתנו אליו, השבת תמשיך להוות אות בינינו לבין בוראנו ומצבת זיכרון למעשה הבריאה. אילו שמרו בני האדם את השבת לדורותם ברחבי תבל, מחשבותיו וחובתו של האדם היו מופנות כל העת לבורא כמושא הסגידה היחיד, ולעולם לא היו קיימים עובדי כוכבים, אתאיסטים או כופרים. שמירת השבת הינה הוכחה חותכת לנאמנותנו לאל האמיתי, "עוֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם וְהַיַּבָּשָׁה" (התגלות י"ד 7). ובכן, המסר הקורא לבני האדם להשתחוות לאלוהים ולשמור את מצוותיו מתייחס באופן ייחודי לשמירת הדיבר הרביעי" (Ellen G. White, The Great Controversy, pp. 437, 438).

שאלות לדיון:

1. מאחר והמושגים המקראיים של סגידה, בריאה וישועה כה שזורים זה בזה, באיזה אופן לדעתכם שמירת השבת יכולה לשמש אנטידוט לעבודה הזרה? איזה תפקיד משחקת השבת בנבואה האסכטולוגית בהתגלות י"ד 6,7? מדוע מציינים את השבת מפורשות במסר המלאך הראשון?
2. לעיתים קרובות אנו מדברים על נושא הסגידה מבחינת התוכן שלה – מה מותר ומה אסור לעשות בזמן ההלל. אבל האם ניתן להסתפק בכך? מה באמת מהותה של הסגידה? אילו חוויות משמעותיות של סגידה ישנן בקהילתכם?
3. במקומות רבים בעולם, חשיבות ההשתחויה המשותפת הולכת ודועכת, והיא ננטשת על ידי משיחיים רבים, כולל אדוונטיסטים שומרי שבת. באיזה אופן יכולה קהילתכם המקומית לצאת נגד מגמה זו?

סיכום השיעור: הסגידה הינה תגובתו של המאמין אסיר התודה לאלוהים על תשורת הישועה. הסגידה גם מהווה מרכיב מהותי בחוויות האחדות וההתחברות של הקהילה. בהיעדר התפילה והלימוד מדבר ה', המגלה לנו את האמיתות של אלוהים עבורנו, הקהילה תיכשל לחוות את האחדות במשיח.

שיעור מספר 12*

15 – 21 דצמבר

אירגון הקהילה והאחדות

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: **אפסים ה' 23-27**; **מתי כ' 25-28**; **טיטוס א' 9**; **מתי ט"ז 19**; **גלטים ו' 1,2**; **מתי כ"ח 18-20**.

פסוק לשנינו: **"אל יהי כן ביניכם. אדרבא, החפץ להיות גדול בכם יהא משרת שלכם, והחפץ להיות ראשון ביניכם יהא עבד לכם"** (מתי כ' 26,27).

כאדוונטיסטים שומרי שבת, אנו האדוונטיסטים כמשיחיים פרוטסטנטיים המאמינים שהישועה הינה על ידי אמונה בלבד במה שהמשיח השיג עבור האנושות כולה. איננו זקוקים לכנסייה או להיררכית הכנסייה על מנת לקבל את התגמול שבו זיכה אותנו קורבנו של המשיח. אנו מקבלים אותו ישירות מן המשיח, כקורבן התמורה שלנו על מזבח הצלב וככהן גדול ומליץ יושר עבורנו במקדש השמימי. ועם זאת, הקהילה הוקמה על ידי אלוהים, שהעניק לנו אותה לא כאמצעי לישועה, אלא ככלי שרת המסייע לנו להביע את אמתותיו ולגלות את ישועתו לכל תושבי תבל. הקהילה הינה אירגון אשר הוקם על ידי המשיח להפצת הבשורה לעולם. הארגון חשוב מאחר והוא מאפשר ומחזק את מלאכת הבישור של הקהילה. ללא אירגון הקהילה, לא ניתן למסור ביעילות את בשורת הישועה. גם למנהיגי הקהילה יש חשיבות, מאחר והם שומרים על אחדות הקהילה וממחישים את דוגמתו של המשיח.

השבוע נתמקד בשאלה מדוע אירגון הקהילה כה חשוב למלאכת הבישור וכיצד עלינו לשמור על אחדותה.

המשיח, ראש הקהילה

כפי שראינו באחד השיעורים הקודמים, הקהילה מתוארת בברית החדשה באמצעות מטפורת הגוף. הקהילה הינה גופו של המשיח. מטפורה זו רומזת על מספר היבטים של הקהילה ושל היחסים בין המשיח לבין חסידיו. כגופו של המשיח, הקהילה זקוקה לו לעצם קיומה. הוא ראשה (קולוסים א' 18 ; אפסים א' 22) ומקור חייה. בלעדיו הקהילה לא הייתה קיימת.

הקהילה גם שואבת את זהותה מהמשיח, מאחר והוא מייסדה ומקור עקרי אמונתה. ועם זאת, הקהילה הינה מעל ומעבר לדברים אלו, ככל שהם יהיו חיוניים לזהותה. דבר ה' מגלה לנו מהי הקהילה. ובכן, הקהילה שואבת את זהותה ומשמעות קיומה מהמשיח.

באפסים ה' 23-27, שאול משתמש ביחסים בין המשיח לבין הקהילה על מנת להמחיש את סוג היחסים אשר מצופה בין בעל ואישה. מהם העקרונות העיקריים המנחים את היחסים בין המשיח לבין הקהילה?

על אף החשדנות וההססנות שמושג הכניעה עלול לעורר בנו בשל האופן שבו מנהיגים רבים במאות האחרונות השתמשו בה לרעה, הקהילה כפופה בכל אופן לסמכות ראשה, המשיח. הכרתנו במשיח כראש הקהילה מסייעת לנו לזכור תמיד מי ראוי באופן מוחלט לנאמנותנו – אדוננו המשיח ישוע בלבד. הקהילה זקוקה להתארגנות, אך ארגון הקהילה חייב להישאר תמיד כפוף לסמכותו של המשיח, ראש הקהילה.

"הקהילה נוסדה על המשיח – ישוע המשיח הוא אבן המסד שלה; עליה לציית למשיח העומד בראשה. אסור לה לתלות את יהבה על בני אדם או להישלט ביד אדם. רבים טוענים כי מתוקף עמדתם הבכירה בקהילה יש להם את הסמכות להכתיב לחבריה במה להאמין ומה לעשות. אלוהים אינו מאשש ואינו מקדש טענה כזו. המושיע מכריז: «**וְאַתֶּם אֲחִים בְּכָלֶם**» (מתי כ"ג 8). הכול חשופים לפיתוי, והכול עלולים למעוד. לא נוכל להסתמך על איש לשם הדרכה. צור אמונתנו הוא נוכחותו החיה של המשיח בקרב הקהילה. על הצור הזה יכול המאמין החלש ביותר לתלות את יהבו; אלה הסבורים כי הם המאמינים החזקים ביותר, יגלו שהם החלשים ביותר, אלא אם כן יסתמכו על המשיח" (אלן וייט, חמדת הדורות, 329).

כיצד עלינו להסתמך על המשיח בלבד, ולא על "יצור מוגבל" כלשהו, על אף שיותר קל לנו לעשות זאת?

מנהיגות משרתת

במהלך שירותו עלי אדמות, ישוע חווה רגעים לא מעטים של כעס וייאוש בשל מאבקו הכוח בין התלמידים. השליחים שאפו לקבל משרות בכירות במלכות המשיח (מרקוס ט' 33; לוקס ט' 46). אפילו בליל הסדר האחרון, בין התלמידים שרה אותה האווירה של רצון בשליטה ושאיפה לעליונות (לוקס כ"ב 24).

ישוע ניצל אחת ההזדמנויות הללו כדי לשתף את תלמידיו בתפיסתו באשר לנושא המנהיגות הרוחנית בקרב חסידיו. אלו עקרונות מנהיגות לומדים אנו מהמלצותיו של ישוע במתי כ' 25-28? כיצד עלינו להביא עקרונות אלו לידי ביטוי בחיינו ובייחוד בקהילתנו?

"בקטע קצר זה, ישוע מציג בפנינו שני מודלים של סמכות. הראשון הינו המודל הרומי, שבו האליטה עומדת בראש המדרג ושולטת על יתר הקבוצות בחברה. אליטות אלו הינם מקבלי ההחלטה האולטימטיביים באותה חברה, אשר מצפים לכניעה מוחלטת מצד ההמון. ישוע דחה מכל וכל מודל סמכות זה באומרו: "אַל יְהִי כֵן בְּיָנֵיכֶם!" במקום זאת, הוא הציג בפני התלמידים מודל סמכות חדשני ועוצר נשימה – ההיפך הגמור של המודל ההיררכי שהיה כה מוכר להם עד אז" (Darius Jankiewicz, "Serving Like Jesus: Authority in God's Church," *Adventist Review*, March 13, 2014, p. 18).

מודל הסמכות אשר ישוע מציג בסיפור זה מבוסס על שתי מילות מפתח: משרת מודל (diakonos) ועבד (doulos). חלק מהתרגומים בוחרים להשתמש במונחים מעודנים יותר, אך עובדה זו מחלישה את המסר שהמשיח ניסה להעביר. ישוע לא דיבר על השמדת כל מבנה סמכות, אלא ביקש להדגיש בפני התלמידים שמנהיגי הקהילה חייבים להיות בראש ובראשונה עבדי ה' ומשרתי עמו. תפקידם אינו להפעיל סמכות על המאמינים או לשלוט עליהם, וגם לא לרדוף אחר כבוד ושם טוב.

"המשיח כונן את מלכותו על בסיס עקרונות אחרים לגמרי. הוא קרא לבני האדם לא להנהיג, אלא לשרת, כאשר החזקים עוזרים לחלשים בכל חולשותיהם וקשייהם. מי שזכה בעוצמה, מעמד, כישרון וחינוך, נתון תחת מחויבות גדולה יותר לשרת את אחיו בני האדם" (אלן וייט, חמדת הדורות, 436).

קראו יוחנן י"ג 1-20. באיזה אופן שימש ישוע כמופת למנהיגות עבור תלמידיו? מה המשיח עדיין מנסה ללמד אותנו בקטע זה? כיצד עלינו להביא עיקרון זה לידי ביטוי בכל היחסים שלנו עם אחרים, הן בתוך הקהילה והן מחוצה לה?

השמירה על אחדות הקהילה

קראו 2 טימותיאוס ב' 15 וטיטוס א' 9. על פי עצותיו של שאול לטימותיאוס וטיטוס, מהם התפקידים החיוניים של מנהיג קהילה ושל זקן קהילה?

שימו לב כמה חשיבות מייחס שאול לשמירה על טוהרת עיקרי האמונה. סוגייה זו חיונות לאחדות הקהילה, בהתחשב בעובדה שמעבר לכל דבר אחר, מה שמאחד את הקהילה הם עיקרי אמונתו. כאדוונטיסטים, אנו באים מתרבויות ומרקעים חברתיים כה שונים, ולכן, אחדותנו מבוססת על הבנתנו המשותפת של האמיתות המשיחיות. אם יתעורר בלבול בקרב הקהילה בנושאים אלו, התוצאה תהיה רק כאוס ופילוג, בייחוד ככל שאנו קרבים לימי הסוף.

”אֲנִי מַעֲיֵד בָּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְלִפְנֵי הַנְּשִׁיחַ יֵשׁוּעַ הָעֵתִיד לְשַׁפֵּט אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמֵּתִים בְּהוֹפְעָתוֹ וּבִמְלָכוּתוֹ: הִכְרַז אֶת הַדָּבָר, הַתְּמִד בְּעֵתוֹ וְשִׁלָּא בְּעֵתוֹ, הוֹכַח, גָּעַר, הִפְצֵר, וְזֹאת בְּכָל אֶרֶץ רוּחַ וְעַל־יְדֵי הַהוֹרָאָה. הוּא יְבוֹא הַזְּמַן שֶׁלֹּא יִסְבְּלוּ אֶת הַלֵּקַח הַבְּרִיאָה, אֲלֹא יִאֲסְפוּ לָהֶם מוֹרִים לִפְנֵי מַאֲוִיָּהֶם לְשֵׁם שְׁעֲשׂוּעֵי אֲזָנִים, וְיִמְן הָאֲמֶת יִטּוּ אֲזָנֵיהֶם לִפְנוֹת אֶל הָאֲדֹת” (2 טימותיאוס ד' 1-4).

במילים נוקבות אלו, שאול מפנה את תשומת לבו של טימותיאוס לביאתו השנייה של המשיח וליום הדין הממשמש ובא. השליח משתמש בסמכות שקיבל מאת אלוהים (1 טימותיאוס א' 1) על מנת להשיא לטימותיאוס עצה חשובה זו. הוא מפציר במנהיג הצעיר להטיף את דבר ה' בהקשרם של אחרית הימים, שבהם האי-מוסריות ותורות השקר יעלו על גדותיהם. זוהי המלאכה שאליה נקרא.

כחלק ממלאכת ההטפה של טימותיאוס, עליו להוכיח, לגעור ולהפציר. פעולות אלו מזכירות לנו את תפקיד ההדרכה של כתיבי הקודש (2 טימותיאוס ג' 16). ובכן, מלאכתו של טימותיאוס היא ללמד וליישם באורך רוח ובאומץ לב את דבר ה' כפי שהוא מוצא אותו בכתובים. התוכחות החריפות אינן מובילות את החוטא למשיח אלא לעיתים נדירות. ואולם, במידה ויישמע לעצותיו של שאול ויכנע בענווה של מנהיג-משרת להנחייתו של רוח הקודש, יצליח טימותיאוס להוות כוח מאחד בקהילה.

באילו דרכים מעשיות ניתן לסייע למנהיגי הקהילה לשמור על אחדותה? כיצד ניתן לוודא שאנחנו מהווים כוח מאחד, ולא כוח מפלג, בייחוד במחלוקות המתעוררות בקרב הקהילה?

משמעת הקהילה

אחת הסוגיות החשובות ביותר באירגון קהילה הינה המשמעת. האופן שבו המשמעת תורמת לשמירה על אחדות הקהילה הינו לעיתים נושא רגיש ושנוי במחלוקת. ואולם, על פי הכתובים, משמעת הקהילה מתמקדת בשני נושאים חשובים: השמירה על טוהרת עיקרי האמונה והשמירה על טוהרת חיי הקהילה.

כפי שכבר ראינו בשיעורים הקודמים, הברית החדשה מדגישה את חשיבות השמירה על טוהרת עיקרי האמונה אל מול תורות השקר והכפירה, בייחוד באחרית הימים. אותה החשיבות מיוחסת גם לשימרה על כבוד הקהילה באמצעות ההגנה עליה מאי-מוסריות, מהולכת שולל ומהוללות. על כן, הכתובים מתוארים כמועילים "לְהוֹרָאָה, לְתוֹכָהָ, לְתִקּוּן, לְחֻנּוּךְ בְּמַעֲגְלֵי צָדֵק" (2 טימותיאוס ג' 16).

קראו מתי ט"ז 19 ו-י"ח 20-15. אלו עקרונות העניק ישוע לקהילה באשר למשמעת ולנזיפה באשמים?

הכתובים תומכים במושג המשמעת ובאחריותותנו זה לזה בחיינו המוסריים. לאמיתו של דבר, אחד המאפיינים הבולטים של הקהילה הינו קדושתה, או הפרדתה מן העולם. ללא ספק, אנו מוצאים בכתובים לא מעט מקרים קשים שבהם הקהילה הייתה חייבת לפעול בנחישות כנגד התנהגות בלתי מוסרית. הקהילה חייבת לשמור על אמות מידה מוסריות גבוהות.

אלו עקרונות מנחים מלמדים אותנו הקטעים להלן על הטיפול בסוגיות סבוכות בקהילה? מתי ז' 1-5; גלטים ו' 1,2.

לא ניתן להכחיש את העובדה שהכתובים מלמדים על הצורך במשמעת הקהילה. בהיעדרה לא ניתן להישאר נאמנים לדבר אלוהים. מאידך, שימו לב לטיבן הגואל של אזהרות אלו, שהרי מטרת המשמעת הינה גאולת החוטא. בנוסף, בל נשכח שכולנו חוטאים וזקוקים לחסדו של האל. על כן, כאשר אנו מטילים משמעת, עלינו לעשות זאת בענווה ובמודעות מוחלטת לחסרונותנו האישיים.

כאשר אנו מוכרחים להטיל משמעת בקהילה, כיצד עלינו לעשות זאת מתוך גישה המחפשת את גאולת החוטא, ולא את ענישתו?

אירגון מלאכת הבישור

כפי שראינו במהלך הרבעון הנוכחי, תכליתם של ארגון ואיחוד הקהילה הינה מלאכת הבישור. איננו מועדון חברתי מיועד לאנשים בעלי צורת חשיבה דומה, אשר מתכנסים ומצהירים זה לזה במה אנו מאמינים. לאמיתו של דבר, התכנסנו יחדיו על מנת לחלוק עם העולם את האמת אשר אנחנו בעצמנו למדנו לאהוב.

במתי כ"ח 18-20, ישוע נתן לתלמידיו הוראות אחרונות לגבי משימתם בעולם. זיהו את מילות המפתח במצוותו של ישוע. מה משמעותן של מילים אלו עבור קהילתנו היום?

שליחתו הגדולה של ישוע לתלמידיו כוללת ארבע פעלים עיקריים: לכו, עשו תלמידים, הטבילו ולמדו. לפי התחביר היווני בפסוקים אלו, הפועל הראשי הוא "לעשות תלמידים", בעוד ששאר הפעלים מצביעים על האופן שבו התלמידים אמורים להשלים פעולה זו. התלמידים נעשים כאשר המאמינים הולכים לכל אומות העולם, מציגים להם את הבשורה, מטבילים אותם ומלמדים אותם לשמור את כל מה שישוע אמר.

כאשר הקהילה ממלאת את שליחותה, מלכותו של אלוהים מתרחבת, ורבבות בני אדם מכל אומות העולם מעבים את שורותיהם של אלה אשר מכירים בישוע כמושיעם. ציותם של תלמידים חדשים אלו למצוותיו של ישוע – להיטבל ולשמור את מה שהוא לימד – יוצר משפחה כלל-עולמית. לתלמידים אלו גם מובטחת נוכחותו של ישוע מדי יום ביומו, ותמיכתו התמידית במאמציהם לעשות תלמידים אחרים. נוכחותו של ישוע הינה ערובה לנוכחותו של אלוהים. הבשורה על פי מתי מתחילה בהכרזה שלידתו של ישוע קשורה באופן הדוק למונח "עמנואל" – אלוהים עימנו (מתי א' 23) ומסתיימת בהבטחת נוכחותו המתמדת של ישוע עימנו עד לביאתו השנייה.

"המשיח לא אמר לתלמידיו שמלאכתם תהיה קלה. [...] הוא הבטיח להם שהוא יהיה איתם, וכאשר הם יצאו לקרב באמונה, הם ילחמו תחת המגן של אלוהים הכול-יכול. הוא עודדם והפציר בהם להיות אמיצים וחזקים, שכן האחד, שכחו כבר יותר מכוחם של המלאכים – הלוא הוא המצביא העליון של צבאות השמיים – ישרה עימם בשורותיהם. המושיע סיפק להם את כל צרכיהם לשם ביצוע מלאכתם, והתחייב להנחיל להם הצלחה. כל עוד יצייתו לדברו ויבצעו את שליחותם מתוך התחברות איתו, הם לא ייכשלו" (אלן וויט, מעשי השליחים, 21).

הגו במשמעות הבטחת נוכחותו של המשיח עם חסידינו עד לביאתו השנייה. כיצד אמורה להשפיע עלינו הבטחה זו במאמצינו לבצע את השליחות אשר קיבלנו ממנו?

נקודות למחשבה

Ellen G. White, "Individual Responsibility and Christian Unity," pp. 485-505, in Testimonies to Ministers and Gospel Workers; "Unity in Diversity," pp. 483-485, and "Church Discipline," pp. 498-503, in Gospel Workers. Read the articles "Church," pp. 707-710, and "Church Organization," pp. 712-714, in The Ellen G. White Encyclopedia.

"העקרונות למנהיגות נכונה מתאימים לכל סוגי החברה, כולל הקהילה. ועם זאת, רועה הקהילה הוא יותר מנמנהיג. עליו להיות גם משרת. לכאורה, ישנה סתירה בין שני המושגים – מנהיג ומשרת. כיצד ניתן להנהיג ולשרת בעת ובעונה אחת? הרי למנהיג ישנו מעמד של כבוד, האם לא כך? האם לא מצפים ממנהיג שיפקד ומאלה הכפופים לו ליצייתו? אז כיצד ניתן לייחס למנהיג את המעמד הפחות, של משרת, המקבל וממלא פקודות? על מנת לפתור פרדוקס זה, עלינו להביט במשיח. הוא לבדו ייצג באופן מוחלט את עיקרון המנהיגות המשרתת. חייו היו חיי שירות. אך בד בבד, הוא גם היה המנהיג הגדול ביותר שהעולם ראה אי פעם" (G. Arthur Keough, Our Church Today: What It Is and Can Be (Washington, D.C., and Nashville: Review and Herald, 1980), p. 106.

שאלות לדיון:

1. הגו ברעיון של מנהיג-משרת. אלו דוגמאות (אם בכלל) מוצאים אנו בעולם החילוני למנהיגות מסוג זה?
2. קראו שנית מתי כ' 25-28. מה אומר לנו קטע זה על המשמעות שאלוהים מייחס למונח "גדול" (מתי כ' 26), בניגוד לאופן שבו העולם תופס את משמעותו של אותו מונח?
3. אם אחד התפקידים של מנהיג הקהילה הוא השמירה על איחודה, מה עלינו לעשות כאשר מנהיגים אלו חוככים בדעתם כיצד לפעול, וכאשר חולשותיהם האנושיים מונעים מהם לשמש מופת לקהילה?
4. מדוע חשוב להטיל משמעת בקהילה ברוח של חמלה ואהבה כלפי הטועים? מדוע חשוב שהפסוק במתי ז' 12 ילווה אותנו בתהליך הטלת המשמעת?

סיכום השיעור: אירגון יעיל של הקהילה חיוני הן לעבודת הבישור והן לאחדות המאמינים. המשיח הינו ראש הקהילה, ועל מנהיגיה ללכת בעקבות הדוגמה המושלמת שהוא השאיר לנו. אחדות הקהילה נשמרת על ידי לימוד דבר אלוהים וחיי נאמנות מוחלטת אליו.

שיעור מספר 13*

22 – 28 דצמבר

חתחדשות האחדות

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: יוחנן י"ד 3-1;
ישעיהו י"א 1-10; התגלות כ"א 5-1; 1 התסלוניקים ד' 13-18; התגלות כ"ב
1-5; ישעיהו ל"ה 4-10.

פסוק לשינון: "וְאֵנָּחֵנוּ מִחַפִּים, עַל־פִּי הַבְּטָחָתוֹ, לְשָׁמַיִם חֲדָשִׁים וּלְאָרֶץ חֲדָשָׁה
אֲשֶׁר צִדֵּק יִשְׁכֵּן בָּם" (2 כיפא ג' 13).

אחת ההבטחות הגדולות ביותר של הכתובים הינה הבטחת חזרתו של המשיח. בלעדיה אין לנו דבר, שהרי כל תקוותינו תלויות בהבטחה זו ובמשמעותה עבורנו. אם חזרתו של המשיח בענני השמיים, כל דבר שהוא מעשה אדם, ובכן גשמי, עראי ולעיתים חסר כל ערך ומשמעות יושמד כליל. אחרי כלות אלף השנים בשמיים, כדור הארץ – עם כל המלחמות, הרעב, הדבר, המחלות והאסונות – יחודש וישמש מקום מושבם של הפדויים, אשר סוף כל סוף יתוחדו עם אדונם ואלה עם אלה. תקוות ביאתו השנייה של המשיח מהוו אחד הנושאים המרכזיים בברית החדשה, וכבר מעל לאלפיים שנה כמהים המשיחיים להתגשמות הבטחה זו. כאדוונטיסטים שומרי שבת, גם אנו כמהים לחזרתו במהרה בימינו. ואכן, עצם שמינו מכריז על תקווה מבורכת זו.

בשיעור הנוכחי, נביט בתקווה זו ובמשמעותה לאחדות המשיחית. חולשותנו ומגבלותנו האנושיות מערערות לעיתים קרובות את אחדותנו במשיח. ואולם, לאחר חזרתו של המשיח, כבר לא נצטרך למצוא פתרונות לפילוגים בינינו, מאחר ולא יהיו עוד פילוגים לעולם. בביאתו השנייה של המשיח נהיה מאוחדים בו ושוב נחזור להיות משפחה אחת גדולה.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-29 בדצמבר.

וודאות חזרתו של המשיח

יוחנן י"ד 1-3 הינו הקטע המפורסם ביותר שבו מופיעה הבטחת ביאתו השנייה של המשיח. מה לומדים אנו מקטע זה על סוג החיים המחכים לפדויים בארץ החדשה שהקדוש ברוך הוא יברא?

המשיחיים הראשונים ראו בחזרתו של המשיח את "התקנה המברכה" (טיטוס ב' 13). הם חיכו בקוצר רוח להתגשמות כל הנבואות וההבטחות של הכתובים עם ביאתו השנייה של המשיח, תכלית כל נדידותיהם. כל אוהבי המשיח מחכים בכליון עיניים ליום שבו יעמדו פנים אל פנים מול מושיעם. מילותיו החמות של ישוע בקטע זה מרמזות על קרבת היחסים שתשרור לא רק בינינו לבין אלוהים, אלא גם בינינו לבין עצמנו כמאמינים. תלמידי המשיח מאמינים בהבטחה זו משום שהכתובים עצמם מאששים אותה. ביטחוננו מבוסס על מילותיו של המשיח עצמו – "אשוב" (יוחנן י"ד 3). כפי יש בתנ"ך נבואות על ביאתו הראשונה של המשיח, ישתן גם נבואות על ביאתו השנייה. עוד לפני המבול, אלוהים גילה לחנוך שביאת המשיח בהוד והדר תשים קץ לחטא. חנוך התנבא: "הנה יהיה בָּא בְּרָבּוֹת קְדוֹשִׁי, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט בְּכָל וְלְהוֹכִיחַ אֶת כָּל הַרְשָׁעִים עַל כָּל מַעֲשֵׂי רְשָׁעָתָם וְעַל כָּל הַקְּשׁוֹת אֲשֶׁר דָּבְרוּ עָלָיו חוֹטְאִים רְשָׁעִים" (יהודה 14,15). אלף שנים לפני ביאתו הראשונה של ישוע עלי אדמות, המלך דוד ניבא שהמשיח יבוא לאסוף את חסידיו של אלוהים. "יבא אֱלֹהֵינוּ, וְאֶל-יְחִירָשׁ; אֶשׁ-לִפְנֵי תֹאכֵל וּסְבִיבֵי נִשְׁעָרָה מֵאֵד. יִקְרָא אֶל-הַשָּׁמַיִם מֵעַל וְאֶל-הָאָרֶץ, לָדִין עֲמוֹ. אֶסְפּוּ-לִי כִרְתֵּי בְרִיתִי עָלֶי-זֶבַח (תהלים נ' 3-5).

ביאתו השנייה של ישוע קשורה קשר הדוק לביאתו הראשונה. הנבואות אשר הצביעו על לידתו ושירותו עלי אדמות (ראו בראשית ג' 15; מיכה ה' 1; ישעיהו י"א 1; דניאל ט' 25,26) הינן אבן המסד לתקוותנו ובטחוננו בהבטחות המצביות על ביאתו השנייה. המשיח נגלה כדי "לְהַסִּיר אֶת הַחֲטָא בְּקִרְבָּן עֲצָמוֹ. [...] הַקָּרֵב פָּעַם אַחַת לְשֵׁאת חֲטָאֵי רַבִּים, וְיִוְפִיעַ שְׁנִית – שְׁלָא לְעִנְיָן הַחֲטָא – לְמַחְפָּקִים לוֹ לִישׁוּעָה" (עברים ט' 26,28).

באיזה אופן מתעודדים ומתנחמים אנו כאשר תולים את יהבינו בה' ובהבטחת חזרתו של המשיח?

התחדשות ההבטחה

קראו ישעיהו י"א 1-10. איזו הבטחה ניתנת כאן לישראל ומה היא מלמדת אותנו על מעונותיהם הנצחיים של הפדויים?

הכתובים מתחילים בסיפור מעשה הבריה (בראשית א' ו-ב'), אשר מתאר את יופיו המרהיב של העולם שהופקד בידי הורינו הראשונים, אדם וחווה, ואת ההרמוניה ששררה בו. היה זה עולם מושלם ובית חם למשפחה האנושית, אשר אלוהים ברא. שני הפרקים האחרונים של הכתובים גם מדברים על בריאת עולם מושלם עבור האנושות הפדוייה (התגלות כ"א ו-כ"ב), אך הפעם יותר מדויק להגיד שמדובר ב"בריה מחדש", בהתחדשות הבריה לאחר ההרס והחורבן שנגרמו לעולמנו בעטיו של החטא.

על פי הכתובים, מעונותיהם הנצחיים של הפדויים יהיו מקומות ממשיים, ולא פנטזיה או חלום. הפדויים יוכלו לראות, לשמוע, להריח, לגעת ולהרגיש עולם חדש, חיים חדשים. הנבואה בישעיהו י"א הינה קטע יפהפה המנבא את ביאתו של המשיח, אשר תפתח עידן חדש. המשיח ישים קץ למלחמות ויביא שלום עולמים. שלטונו של אלוהים על הארץ החדשה יכונן הרמוניה כלל-עולמית.

קראו התגלות כ"א 5-1. מה ייעלם לעולם כתוצאה מהרמוניה זו?

אלן וייט כתבה על מה שמכנה לפדויים: "במהלך חייהם הנצחיים, דעת הקדושים על ההוד וההדר של אלוהים ושל משיחו ילך ויעמיק. וכפי שהידע הינו הדרגתי בטיבו, גם כן אהבתם, יראת הכבוד שלהם ועושרם ילכו ויתגברו. ככל שבני האדם ילמדו יותר על אלוהים, כך תגבר הערצתם אליו. ככל שישוע יגולל בפניהם את שפע עושר חסדו של האל בפדותם ואת הישגיו המדהימים בעימות הגדול כנגד השטן, כך לבבותיהם של הפדויים יפעמו בדבקות חזקה יותר, והם יפרטו על נבלי הזהב ביד נחושה יותר: רבבות רבבות ואלפי אלפים קולות יתמזגו ויפרצו בשירי הלל אדירים" (Ellen G. White, The Story of Redemption, pp. 432, 433).

באילו דרכים ניתן להכיר גם כיום את אופיו של אלוהים? באיזה אופן מגלים לנו חיי ההרמוניה והאחדות דברים חשובים על טיבו ואופיו של האל?

תחיית המתים וחידוש היחסים

כבר מימיה הראשונים של הקהילה, הבטחת חזרתו של המשיח חיזקה – אולי יותר מכל דבר אחר – את לבבותיהם של חסידי ה', וניחמה אותם בצרותיהם. על אף מאבקהם הקשים ועל סבלותיהם הנוראיים, הם תלו את יהבם בחזרתו של המשיח ובכל ההבטחות היקרות הכרוכות בכך.

קראו 1 התסלונים ד' 13-18. אלו הבטחות טמונות בקטע זה? מהן מלמדות אותנו על תקוות חידוש היחסים?

ביאתו השנייה של המשיח תשפיע על האנושות באופן עמוק. אחד ההיבטים החשובים של ייסוד מלכותו של אלוהים הוא קיבוץ הבחירים. "וְהוּא יִשְׁלַח אֶת מַלְאָכָיו בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וְיִקְבְּצוּ אֶת בְּחִירָיו מֵאֲרָבֶּה הָרוּחוֹת, מִקְצוֹת הַשָּׁמַיִם עַד קְצוֹתָם" (מתי כ"ד 31). ברגע קיבוץ זה, המתים הצדיקים יקומו לתחייה ויקבלו את האלמותיות (1 קורינתים ט"ו 52,53). "הַמֵּתִים הַשְּׂכִימִים לְמָשִׁיחַ יָקוּמוּ רָאשׁוֹנָה" (1 התסלונים ד' 16). זהו הרגע שתמיד חיכינו לו! אלו שיקומו לתחייה יתאחדו מחדש עם אלה אשר כה כמהו לנוכחותם ולאהבתם. על אותו יום מכריז שאול בשמחה: "אֵינָה עֹקֶצֶד מוֹת? אֵינָה נֶצְחוֹנָד מוֹת?" (1 קורינתים ט"ו 55).

באותו אירוע מרהיב, מה שיקום לתחייה אינו הגוף החולה, השחוק והמושחת אשר ירד לקבר, אלא גוף חדש, מושלם ואלמותי, משוחרר מהריקבון שנגרם לו בעטיו של החטא. הקדושים שיקומו לתחייה יחוו את סיום מלאכת ההתחדשות של המשיח, אשר תחזיר את מצב האדם לשלמות שאותה תכנן אלוהים עבורו מלכתחילה, במעשה הבריאה (בראשית א' 26; 1 קורינתים ט"ו 49-46).

בביאתו השנייה של ישוע, כאשר הפדויים יקומו לתחייה, הקדושים אשר יהיו בחיים באותה עת ישתנו בין רגע ואף להם יוענק גם כן גוף חדש, מושלם ואלמותי. "כִּי מִן הָרְאִי שָׁזָה הַכְּפֹּף לְכָלָיו וְלִבָּשׁ אֱלִפְלִיּוֹן וְזֶה הַכְּפֹּף לְמוֹת וְלִבָּשׁ אֱלִמּוֹת" (1 קורינתים ט"ו 53). ובכן, שתי קבוצות הפדויים – אלה שיקומו לתחייה והקדושים החיים שישתנו – יילקחו "יחד" [...] בַּעֲנָנִים לִפְגֶּשׁ אֶת הָאֲדוֹן בְּאֵוִיר, וְכָךְ נִהְיָה תְּמִיד עִם הָאֲדוֹן" (1 התסלונים ד' 17).

בעידן המדעי שבו אנו חיים, אפילו המשיחיים מנסים למצוא הסברים טבעיים לכל תופעה, כולל לניסים. מה מלמדת אותנו הבטחת תחיית המתים על העובדה שרק התערבותו העל-טבעית של אלוהים יכולה להושיע אותנו?

ארץ חדשה עבור הפדויים

"כִּי-הִנְנִי בּוֹרֵא שְׁמַיִם חֲדָשִׁים, וָאָרֶץ חֲדָשָׁה; וְלֹא תִזְכְּרֶנָּה הָרָאשׁוֹנוֹת, וְלֹא תִעָלְיָנָה עַל-לֵב" (ישעיהו ס"ה 17). הן ישעיהו והן יוחנן (התגלות כ"א 1) ראו בחזון את הארץ המובטחת החדשה.

הביטו בתיאור העיר המופלאה של הפדויים, ירושלים החדשה, בהתגלות כ"א 27-2,9. מה לומדים אנו מפסוקים אלו על האחדות וההרמוניה אשר ישרו בעיר זו?
קראו התגלות כ"ב 5-1. נהר החיים אשר יוצא מכיסא האלוהים, יחד עם עץ החיים אשר משתרע על שתי גדותיו של הנהר, הינם שני מאפיינים מובהקים של העיר החדשה. מהי תכליתם בארץ החדשה?

עץ החיים, שאת הגישה החופשית אליו איבד האדם בעטיו של החטא (בראשית ג' 24-22), ישוקם על ידי המשיח בירושלים החדשה. הגישה החופשית לעץ זה הינה אחת ההבטחות לאלו אשר ינצחו בעימות הגדול (התגלות ב' 7). העובדה שהוא מניב שנים עשר סוגי פירות – כל חודש סוג שונה – מצביע אולי על כך שבארץ החדשה "וְהָיָה, מִדֵּי-חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ, וּמִדֵּי שָׁבַת, בְּשַׁבָּתוֹ; יָבֹא כָל-בָּשָׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי, אֲמֵר וְהָיָה" (ישעיהו ס"ו 23).

ההתייחסות ל"מִרְפָּא הַגּוֹזִים" (התגלות כ"ב 2) מצביעה על כוונתו של אלוהים למוטט כל מחסום בין בני האדם ולשקם את האנושות לתכליתה המקורית. או אז יתאחדו כל האומות, השבטים והלשונויות למשפחה אחת גדולה ומאוחדת, אשר תחיה בהרמוניה ובשלווה ותהלל את אלוהים לעולמי עולמים.

"הביטוי «מִרְפָּא הַגּוֹזִים» מתייחס באופן סמלי להסרת כל מחסום לאומי ולשוני בין בני האדם. [...] עלי עץ החיים מרפאים את הסדקים שנפערו ביניהם. אומות העולם חדלים להיות "גוֹיִים" ומצטרפים למשפחה הגדולה של חסידי ה' (ראו התגלות כ"א 24-26). מה שמכיח הנביא צפה לפני מאות רבות של שנים יתקיים אז במלואו: 'לֹא-יִשְׂאוּ גוֹי אֶל-גּוֹי חֶרֶב, וְלֹא יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה. וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מִחְרִיד, כִּי-פִי יִהְיֶה צָבָאוֹת דִּבֶּר' (מיכה ד' 3,4). ביום ההוא, על גדות נהר החיים, הפדויים יקראו 'אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל תַּחַת גִּפְנוֹ וְאֶל-תַּחַת תְּאֵנָה' (זכריה ג' 10). עלי עץ החיים ירפאו כל פצע – גזעי, אתני, שבטי או לשוני – אשר שיסע ופילג את האנושות במרוצת כל הדורות" (Ranko Stefanovic, Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation, p. 593).

החיים בארץ החדשה

קראו ישעיהו ל"ה 4-10; ס"ה 21-25. עד כמה שונים יהיו החיים אז מחוייתנו הנוכחית?

פעם אחר פעם, אנו קוראים בספר ישעיהו על דבר מה חדש: "חדשות" [דברים חדשים] (ישעיהו מ"ב 9; מ"ח 6), "שיר חדש" (מ"ב 10), "חדשה" [דבר חדש] (מ"ג 19), "שם חדש" (ס"ב 2). לאמיתו של דבר, בישעיהו ס"ה מדובר בסדר עולמי חדש, שבו ישרו הרמוניה ושלווה בין כל הבריות. הקללות על האדמה בשל אי-ציותם ומרים של בני הברית (ויקרא כ"ו 14-17; דברים כ"ח 30) יסורו לעולם, שהרי החטא לא יהיה עוד. לעומת זאת, יהיה שם שפע של ברכות, בתים לגור בהם ואוכל להנות ממנו.

כיצד ייראו חיינו במקום מרהיב זה? אחדים תמהים האם נוכל לזהות את חברינו ואת משפחתנו לאחר שגופנו יקבל את האלמוות וישוב להיות בדמותו ובצלמו של האל. ואולם, לאחר תחייתו, התלמידים הצליחו לזהות את ישוע. מרים זיהתה את קולו (יוחנן כ' 11-16). תאמא זיהתה את מראהו (יוחנן כ' 27,28). שני התלמידים בדרך לעמאוס הכירו את הרגליו בבציעת הלחם (לוקס כ"ד 30,31,35). על כן, אם הגוף שאתו נקום לתחייה ידמה לגופו של ישוע לאחר תחייתו, נוכל בוודאות לזהות זה את זה ויש לנו את כל הסיבות לצפות להתחדשות הנצחית של יחסינו. סביר להניח שנמשיך את היחסים עם אלה שאנו מכירים ואוהבים, שיימצאו שם עמנו.

"אז הפדויים יכירו כדרך שגם הם מוכרים. התשוקה לאהבה ולאהדה, אשר אלוהים עצמו נטע בלבם, תבוא לידי ביטוי מלא. ההתחברות עם יצורים קדושים, חיי ההרמוניה עם המלאכים המבורכים ועם המאמינים הנאמנים מכל הזמנים, אשר כיבסו את גלימותיהם והלבינו אותן בדם השם והעבותות הקדושות שיקשרו יחד את ה"מְשֻׁפָּחָה בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ" (אפסים ג' 15) – כל אלה יהיו משוש חייהם הנצחיים של הפדויים" (Ellen G. White, The Great Controversy, p. 677.)

"לִכְּנָן אִין אֲנוּ מִתְּיָאֲשִׁים [...] הֵן צִרְתָּנוּ הִקְלָה שֶׁל הִרְגָּע מְכִינָה לָנוּ כְּבוֹד עוֹלָמִים גָּדוֹל וְרַב עַד מָאֵד. וְאִין אֲנוּ צוֹפִים אֶל הַדְּבָרִים הַנִּרְאִים, אֲלָא אֶל אֲשֶׁר אֵינָם נִרְאִים; כִּי הַדְּבָרִים הַנִּרְאִים לְשֹׁעָה הֵם, אֲבָל הַבְּלָתִי נִרְאִים – לְעוֹלָמִים" (2 קורינתים ד' 18-16). בעולם כה עראי וחולף כמו שלנו, כיצד נצליח לאחוז במה שבבלתי נראה ונצחי?

נקודות למחשבה

Ellen G. White, "Behold, I Come Quickly," pp. 355–359, in *Counsels for the Church*. Read the articles "Resurrection," pp. 1082–1084, and "Heaven and New Earth," pp. 863, 864, in *The Ellen G. White Encyclopedia*.

"תחייתו ועלייתו של המשיח לשמיים הינן הוכחות חותכות לוודאות נצחונם של חסידי ה' על המוות ועל הקבר, ועירבון לעובדה שהשמיים פתוחים עבור אלה שכיבסו את גלימות אופיים והלבין בדם השם. ישוע עלה לשמיים כנציגו של הגזע האנושי, ואלוהים יעלה לשם את הפדויים אשר ישקפו את אופיו של מושיעם, על מנת שיוכלו להביט ולהשתתף בכבודו הנצחי. ישנם שם מעונות רבים עבור נוודי עולם זה. ישנן גלימות צחורות עבור הקדושים, יחד עם כתרים מהודרים וכפות תמרים, המסמלות את נצחונם של חסידי ה'. כל דבר אשר התמיה אותנו באשר לפעולות יד ההשגחה יתבהר בעולם הבא. כל דבר אשר קשה להבינו כעת יקבל אז תשובה מספקת. הקדוש ברוך הוא יגולל בפנינו את רזי החסד. בכל מקום ששכלנו המוגבל רואה כעת בלבול והבטחות שבורות, נראה אז הרמוניה מלאה. נדע אז בוודאות שהחוויות הקשות ביותר אשר עברנו, הוטלו עלינו בשל אהבתו האינוסופית של אלוהים. ככל שנבין באופן מעמיק יותר שיד השגחתו של אלוהים גרמה לכך שכל הדברים חוברו יחד לטובתנו, נשוש בשמחה מפוארה ועצומה מְסֻפֶּר" (Ellen G. White, *Counsels for the Church*, p. 358).

שאלות לדיון:

1. למרות שרוב המשיחיים (אך לא כולם) מאמינים בממשות ביאתו השנייה של המשיח, מה ייחודי בתפיסה האדוונטיסטית לגבי אותו אירוע?
2. שני דגים שחו להם בכיף, כשאחד מהם שאל את חברו: "איך המים?" השני ענה: "מהם מים?" הנקודה היא שלעיתים אנו מתרגלים כל כך לדבר מסוים, שאנחנו כבר לא מודעים עד כמה הוא שכיח. לדוגמה, באיזה אופן יכולים אנו – שנולדנו בחטא וחיים בעולם חוטא – להבין את טיבו המרהיב של העולם הבא? מדוע בכל זאת חשוב, למרות המגבלות, לנסות ולחזות כיצד יהיה שם?
3. אין ספק שתהיה חוויתנו בארץ החדשה אשר תהיה, אנו נחיה שם באחדות עם כולם. כיצד עלינו להתכונן גם כעת למציאות נפלאה זו?

סיכום השיעור: הכתובים מספרים בביטחון מלא על העת שבה עולמנו ייברא מחדש וההרס והחורבן אשר נגרמו בעטיו של החטא יימחו לעדי עד. האנושות תוחזר סוף כל סוף לתכליתה המקורית, וכל הפדויים יחיו בהרמוניה מלאה. אחדותנו במשיח, אשר עוד לא התגשמה במלואה, תהיה אז מציאות נצחית. אמן!

חטיבת דרום אסיה פסיפיק

